

Peter Skaarup (DF):

I relation til det sidste vil jeg gerne spørge, om justitsministeren så vil tage initiativ til at stoppe bistanden til lande, som på forskellig vis ikke ønsker at hjemtage deres personer, der er blevet afvist. Her tænker jeg blandt andet på Somalia, som med mit kendskab til sagen for ikke særlig lang tid siden har fået yderligere bistand fra Danmark. Der vil jeg godt spørge konkret, om det er noget, man vil tage op i regeringen.

Jeg vil desuden også gerne spørge, om man i lighed med den undersøgelse, der nu bliver sat i gang om personer på Nørrebro, der gemmer illegale flygtninge her i landet, også vil sætte en undersøgelse i gang af den forening eller komité, der hedder Flygtninge Under Jorden, hvor komiteens formand, Helle Blidahl, i går har udtalt til Jyllands-Posten, at man regner med, at denne komité i øjeblikket gemmer 10, 20, 30 personer. Hun ved det ikke med sikkerhed, men det er i det nabolag. Vil man også tage konkrete skridt over for den organisation?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Til det sidste kan jeg endnu en gang henvise til de skriftlige besvarelser, jeg gav i slutningen af det forgangne år til fru Pia Kjærsgaard, hvori der er en klar beskrivelse i forhold til den efterforskning og undersøgelse, som Københavns politi har rettet mod netop den organisation, som der her henvises til, nemlig Komiteen Flygtninge Under Jorden. Jeg må her bede spørgeren læse de skriftlige besvarelser, der her er givet.

Jeg har i øvrigt ikke andet at knytte til sagen, for som sagt har Københavns politi ikke nogle aktuelle sager, der knytter sig til somaliere, som skulle være illegalt her i byen, eller hvor nogle skulle skjule somaliere her i byen. Det er med baggrund i de oplysninger, som har foranlediget spørgeren til at rejse de her spørgsmål her i dag, klart, at politiet har tilrettelagt undersøgelser af disse konkrete oplysninger for at se, om de skulle have noget på sig. Hvis de har det, vil politiet selvfølgelig tage almindelige efterforskningsmæssige skridt mod de pågældende.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 1: Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber. (Danmarks ratifikation af Amsterdamtraktaten om ændring af Traktaten om Den Europæiske Union, Traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og visse tilknyttede akter).

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 26/3 98).

Anden næstformand (Henning Grove):

Efter ønske fra ordførerne skal jeg fastsætte en taletid, som i første omgang vil være på 15 minutter.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Da der her er tale om en genfremsættelse på grund af afbrydelsen i forbindelse med folketingsvalget, er der også i dag tale om en fornyet førstebehandling, og det kan nok ikke overraske, at jeg allerede her ved indledningen kan afsløre, at der ikke er sket ændringer i Socialdemokratiets holdning til Amsterdamtraktaten i forhold til den tidligere førstebehandling den 21. oktober 1997.

Socialdemokratiet anbefaler et ja til Amsterdamtraktaten. Det gør vi, fordi traktaten efter vores opfattelse er en klart bedre traktat end den tidligere og er et skridt i den rigtige retning. Det er en traktat, der bærer tydelige præg af danske fingeraftryk, af danske værdier. Med styrkelsen af miljø, beskæftigelse og åbenhed kan vi begynde at tale om den danske vej også i Europa. De nye spilleregler for samarbejdet stiller de danske sager langt stærkere, end Maastrichttraktaten gjorde, samtidig med at de danske forbehold står ved magt.

Når vi anbefaler et ja, er det også, fordi vi med udsigten til optagelsen af de øst- og centraleuropæiske ansøgerlande kan tale om et Europa som fredens projekt. På baggrund af den nye traktat er udvidelsen nu gået i gang. Alle de øst- og centraleuropæiske lande er med fra start. De har alle udsigt til EU-medlemskab.

Amsterdamtraktaten er derfor et klart politisk projekt og ikke som tidligere EU-debatter mere et spørgsmål om flæskepriser m.v. Det er

et spørgsmål om, hvad det er for et Europa, vi skal have i fremtiden, og hvad Danmarks rolle skal være heri, om vi skal sætte os udenfor eller deltage aktivt i den spændende udvikling, vi står midt i. Et ja til Amsterdamtraktaten har derfor førsteprioritet for Socialdemokratiet i de kommende måneder.

Som det allerede blev slået fast af Socialdemokratiets ordfører, hr. Ove Fich, under den tidligere førstebehandling, synes vi, at det er i orden med stærke holdninger, som vi så absolut har med at gøre i denne sag også her i Folketinget, ligesom vi også mener, at det er naturligt at bevare en sund skepsis.

Vi har alle en holdning til, hvorledes samfundet burde indrettes, men vi indgår alligevel en række kompromiser, når vi føler, at det går i den rigtige retning. Det samme burde være muligt i EU-politikken. Kan man ikke få 90 pct. af ønskesedlen opfyldt, så bør holdningen alligevel ikke stå i vejen for handlingen; så bør man slå til, mens tid er. Sådan har Socialdemokratiets politiske logik altid været. Hellere et lille spring end slet ikke noget. Det er faktisk det, der har været vejen frem til det samfund, vi har i dag. Socialdemokratiet mener derfor, at tiden er inde til at sige ja, så resultaterne kan fastholdes.

Det vigtigste aspekt ved den nye traktat er, at dørene til EU åbnes for landene i Central- og Østeuropa. Det er der måske nogen som vil betvivle her i dag, men det må snart være svært, eftersom udvidelsesforhandlingerne netop er startet her i mandags. Amsterdamtraktaten er nøglen til åbningen mod øst, og for millioner af mennesker i Central- og Østeuropa er medlemskab af EU en mulighed for økonomisk og social fremgang. Gennem udvidelse skal vi undgå nye skel i Europa. Samtidig er social og økonomisk fremgang for befolkningerne i Øst- og Centraleuropa den bedste garanti for fred i Europa.

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at der nu indledes forhandlinger med de central- og østeuropæiske lande og Cypern samtidig, og at disse lande optages hurtigst muligt. Alle er inviteret til at deltage i en sammenhængende udvidelsesproces. Det er afgørende, at perspektiverne for medlemskab fastholdes for alle, selv om forberedelserne vil strække sig over en længere årrække og ikke alle kommer med på samme tid.

Hvert ansøgerland er ansvarlig for at gøre sig selv klar til medlemskab, men det er EU's for-

pligtelse at støtte dem både økonomisk og politisk. Danmark føler et særligt ansvar over for landene omkring Østersøen, ikke mindst de tre baltiske lande. Såvel danske som europæiske øststøtteprogrammer skal være en direkte hjælp til ansøgerlandene, så de kan leve op til EU's miljø-, forbrugerbeskyttelses- og arbejdsmarkedsregler.

En vellykket udvidelse af EU forudsætter reformer af landbrugs- og strukturpolitikken. EU-Kommissionens oplæg, Agenda 2000 om et udvidet og styrket Europa, lægger op til en reform af EU's strukturfonde i lyset af den kommende udvidelse. Socialdemokratiet vil arbejde for, at en større del af strukturmidlerne afsættes til ansøgerlande og især til de lande, som har sværest ved at opfylde de økonomiske optagelseskriterier. Strukturfonde skal først og fremmest koncentreres om at hjælpe de lande og de regioner, der har størst behov i EU og i ansøgerlandene.

Vi vil i øvrigt, at den store landbrugsstøtte gradvist skal nedtrappes og omlægges, så de europæiske landbrugspriser nærmer sig verdensmarkedspriserne. Socialdemokratiet vil med landbrugsreformerne arbejde for at udvikle et bæredygtigt og økologisk landbrug til gavn for miljøet og til gavn for befolkningen, og vi har noteret os, at EU-Kommissionen arbejder i samme retning.

EU bør samtidig styrke forbindelserne til det øvrige Østeuropa, herunder ikke mindst Rusland. Der må være en stigende forståelse mellem EU og Rusland om den fremtidige europæiske udvikling.

En væsentlig grund for Socialdemokratiet til at sige ja til Amsterdamtraktaten er, at den på en lang række områder, som vi prioriterer højt, er bedre end Maastrichttraktaten. Amsterdamtraktaten sætter miljø, menneskerettigheder og beskæftigelse i højsædet. Hvert land har fortsat sin fulde selvstændighed i beskæftigelsespolitikken, men EU-landene skal fremover koordinere deres indsats bedre til gavn for beskæftigelsen i alle lande, både i opgangs- og i nedgangstider, og de første skridt hertil blev taget på beskæftigelsestopmødet i november sidste år.

Samarbejdet i EU skal også bruges til at skabe et bolværk mod at konkurrere på dårlige løn- og arbejdsvilkår. Protokollen om arbejdsmarkedspolitik er nu indskrevet i selve traktaten. Det betyder, at vi i EU-samarbejdet kan komme videre med indsatsen for et bedre

arbejdsmarked i EU-landene, et område, der alt for længe har stået i stampe. Og arbejdsmarkedets to parter kan nu mødes på fællesskabsniveau, og de skal spørges til råds inden fremsættelse af forslag.

Forurening og miljødelæggelse kender som bekendt ingen grænser, og derfor skal det også forebygges og bekæmpes i et forpligtende samarbejde. Amsterdamtraktaten har miljøhensyn og bæredygtighed som hovedformål, og der bliver en pligt til at inddrage miljøhensyn på alle områder, f.eks. også landbrug og trafik. Det indre marked skal tage store hensyn til miljøet. Ministerrådet skal placere sin afgørelse på miljøhensyn, ligesom Europa-Parlamentet får en ny, stærkere og mere aktiv rolle. Derved står den nu forbedrede miljøgaranti, der også omfatter arbejdsmiljø, som en helt anden og mere miljøbevidst garanti.

Vi vil arbejde for, at fremtidens beskyttelsesniveau på miljøområdet bliver holdt, og skulle det vise sig nødvendigt, vil vi naturligvis fastholde Danmarks ret til at bruge miljøgarantien.

Den nye traktat skaber også mulighed for at handle hurtigt, når ny viden om sundhedsfarer gør fælles handling nødvendig. Når varer sælges frit over grænserne, er det nødvendigt med fælles regler for forbrugerbeskyttelse. Traktaten giver derfor nu bedre muligheder for at sikre sunde og rene fødevarer, ligesom forbrugerorganisationerne får større indflydelse.

Socialdemokratiet mener, at forbrugerhensyn, miljøhensyn og lønmodtagernes rettigheder ikke alene skal have en central plads i det europæiske samarbejde, men også i verdenshandelsorganisationen WTO. EU har stor styrke i WTO, og denne styrke og vore fælles regler skal globalt bruges som løftestang til også at sikre de fattige ulandes interesser i WTO og ved tilrettelæggelsen af de fremtidige verdenshandelsaftaler.

Åbenhed og offentlighed er grundstenen i et demokrati. Vi er kommet et skridt videre med hensyn til åbenhed og aktindsigt, men vi bør forsæt presse på for større åbenhed. Ligeledes med hensyn til svindel, hvor et flertal af landene nu kan vedtage sanktioner mod de lande, der ikke lever op til fællesskabets regler.

Hvad vi også tillægger vægt er, at den nordiske pasunion er sikret. Samtidig med at vi på mellemstatsligt niveau aktivt deltager i det styrkede samarbejde på asyl- og flygtningeområdet, kan vi opretholde den nordiske pasunion. Endvidere slås det fast i den nye traktat – og

det lægger vi vægt på – at alle medlems- og ansøgerlande skal overholde de grundlæggende menneskerettigheder. Det er et vigtigt fundament i et demokratisk Europa.

Endelig er det vigtigt at slå fast, at de fire danske forbehold er blevet fastholdt i Amsterdamtraktaten. Det første forbehold er, at vi ikke er med i Den Økonomiske Monetære Union med fælles mønt, centralbank m.v., når den etableres den 1. januar 1999. Dette emne har ikke været til forhandling, og derfor er det danske forbehold ganske uændret.

Det andet forbehold er, at vi ikke vil deltage i den fælles forsvarspolitik og ikke vil være medlemmer af Vestunionen. Det vil vi forsæt ikke, det behøver vi ikke, og der er skrevet en protokol herom.

Det tredje forbehold er, at unionsborgerskabet ikke skal erstatte det nationale statsborgerskab. Heri er alle 15 EU-lande enige, og det danske forbehold er derfor blevet skrevet ind i Amsterdamtraktaten, så det gælder alle 15 lande.

Det fjerde forbehold er, at samarbejde om asyl, indvandring, politi m.v. skal være mellemstatsligt og ikke overnationalt. Politisamarbejdet er blevet fastholdt som hidtil. Samarbejde om asyl, indvandring m.v. vil blive flyttet over til det normale EF-samarbejde, men det vil kun være overnationalt for de andre EU-lande. Danmark vil selv træffe sine afgørelser om, på hvilken måde vi vil deltage i hvilket samarbejde. Derfor er det forsæt mellemstatsligt for Danmark.

Så alle fire forbehold er fuldt intakte, ganske som Socialdemokratiet har lovet befolkningen. De, der påstår noget andet, har enten ikke læst den nye traktat, eller også taler de ikke sandt.

I vor debat koncentrerer vi os meget om, hvorvidt den nye traktat er til fordel for Danmark og danskerne. Det er naturligt for Folkeetinget, som naturligvis først og fremmest er sat til at sørge for, at danskernes interesse varetages. Men vores ratifikation af Amsterdamtraktaten har naturligvis også stor betydning for befolkningerne i de øvrige EU-lande. Der er 18 mio. arbejdsløse i EU-landene, mange har mistet håbet, men Amsterdamtraktaten giver regeringerne et instrument til i fællesskab at skabe flere job. Tilsvarende vil vor ratifikation af Amsterdamtraktaten betyde, at redskaberne til en indsats for miljøet forbedres overalt i Europa.

Forbrugerområdet er svagt stillet i Europa; der er kun tre lande, som har forbrugerråd. Med Amsterdamtraktaten vil det blive muligt at hjælpe forbrugerne på tværs af landegrænserne gennem bindende beslutninger, ligesom EU vil støtte forbrugerorganisationer. Det er solidaritet i ordets allerbedste betydning. Det drejer sig om, at vi tænker ud over vore egne snævre interesser, og at vi ikke blot nøjes med at tænke og have holdninger. Vi skal også have handling. Og det er det, Amsterdamtraktaten er et godt middel til.

Mange danskere er skeptiske over for EU. Det er godt med sund skepsis, og den er ikke forbeholdt dem, der stemmer nej ved den kommende folkeafstemning. Vi har alle brug for, at EU bliver fulgt kritisk, så udviklingen holdes på rette spor. Derfor er det også vigtigt, at befolkningen hele tiden inddrages i diskussionen.

De fleste vil jo i virkeligheden gerne have et internationalt samarbejde. Man støtter FN, OSCE, NATO og alle de andre internationale organisationer, vi er medlemmer af, blot ikke uden videre EU, som er det mest forpligtende. Og hvorfor det? Fordi EU kommer tæt på.

Holdningen er naturligvis, at man føler, at EU på mange måder blander sig i de ting, som vi hidtil selv har kunnet klare. Virkeligheden er imidlertid, at det ikke er EU, der blander sig. Det er verden, der blander sig, og EU er midlet til at få indflydelse.

Paradokset er, at kun gennem deltagelse i fællesskabet kan vi bevare vores selvstændighed. Sætter vi os uden for, mister vi den. Det er faktisk det afgørende i EU-problematikken, og det burde det også være i EU-debatten.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Tak til hr. Jacob Buksti for en afdæmpet og på mange måder god ordførertale på det her område.

Jeg er fuldstændig enig, når hr. Jacob Buksti siger, at den vigtigste opgave nu for Europa og for EU-systemet er at få Øst- og Centraleuropa med i klubben.

Men det bliver jo ikke lettere med Amsterdamtraktaten, for Amsterdamtraktaten indeholder en række nye betingelser, mere union i dybden. Det gælder arbejdsmarkedet, det gælder Schengen, og det gælder f.eks. det udenrigspolitiske samarbejde. Så der er altså flere betingelser, der skal opfyldes, og så bliver det jo sværere for de øst- og centraleuropæiske lande

at komme ind. Er det ikke rigtigt, hr. Jacob Buksti?

Og er det ikke også rigtigt, at skulle det blive en nej ved folkeafstemningen den 28. maj, er der ikke noget som helst i det, der forhindrer de øst- og centraleuropæiske lande i at blive optaget?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lyttede med spænding til, om der med hr. Jacob Bukstis ordførerskab ville være kommet en mere kritisk, en mere nuanceret holdning ind på banen fra socialdemokratisk side. Men man jo sige, at der var intet nyt under solen. Man bygger videre på f.eks. den gamle myte om, at Amsterdamtraktaten skulle være nødvendig af hensyn til udvidelsen, som hr. Frank Dahlgaard lige var inde på.

Men der var en anden ting, jeg hæftede mig ved, som hr. Jacob Buksti påstod i sin tale. Han sagde, at Danmark vil fastholde retten til at bruge miljøgarantien. Jeg vil godt spørge, hvad i alverden hr. Jacob Buksti mener med det? For man har jo i Amsterdamtraktaten aftalt, at det er EU-Kommissionen, der bestemmer, om Danmark kan få lov til at få en dispensation fra miljøreglerne.

Hvad mener hr. Jacob Buksti egentlig med, at man vil fastholde retten til at bruge miljøgarantien? Betyder det, at man vil kræve noget andet end det, man fik igennem i Amsterdam?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man må jo sige om hr. Bukstis ordførertale, at det er meget svært at se, hvor Socialdemokraterne sætter grænsen for EU's lyksaligheder. Altså, det lyder næsten, som om der slet ikke er nogen grænse. Jo mere EU vi får, jo bedre synes hr. Buksti at få det til at lyde.

Men det, jeg vil spørge hr. Buksti om – for jeg er ikke så overrasket over, at det er signalet her i dag, og at det er hr. Bukstis holdninger og Socialdemokratiets holdning – er noget lidt andet. Det er på baggrund af, at vi jo har denne førstebehandling, samtidig med at der i Højesteret kører en grundlovssag.

Jeg skal ikke gå ind på, hvad dommen muligvis bliver den 6. april, når Højesteret afsiger sin dom, og det kan hr. Buksti selvfølgelig heller ikke, og derfor skal jeg ikke spørge om det, men jeg vil gerne spørge hr. Buksti, om Socialdemokratiet er villig til at tage den dom alvorligt. For

uanset hvad dommen måtte blive, og om statsministeren eventuelt bliver frikendt i den dom, vil der jo muligvis komme nogle præmisser for dommen, der gør det nødvendigt at granske disse i forhold til Amsterdamtraktaten.

Hvis man tager dommen alvorligt, betyder det, at der skal være god tid fra domsafsigelsen og indtil en afstemning om Amsterdamtraktaten, god tid til at få gransket, om der er problemer i forhold til Amsterdamtraktaten.

Jeg vil gerne spørge hr. Buksti, om man vil tage den dom, der eventuelt vil komme, og dens præmisser alvorligt og granske dem og eventuelt lade uafhængige eksperter granske disse domspræmisser.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Til hr. Frank Dahlggaard og delvis også til hr. Keld Albrechtsen blot det, at i forhold til den argumentation, man anvender, er det jo lidt en skam, at de forhandlinger om optagelsen af de øst- og centraleuropæiske lande lige er startet, og at de øst- og centraleuropæiske lande i mandags selv gav udtryk for, at de synes, det var en god start. Så det er muligt, at det er blevet sværere, men skal vi ikke overlade det til dem, som skal ind? De har i hvert fald ikke givet udtryk for det.

Hvad et nej til Amsterdamtraktaten betyder for en udvidelse af forhandlingerne? Det er der ikke rigtig nogen der ved. Det eneste, vi kan sige, er, at vi står i hvert fald i en lidt uoverskuelig situation, og så må man jo se, hvordan og hvorledes det klares. Men jeg tror nok, man må sige, at det ikke er noget, der styrker udvidelsen. Det er i hvert fald de signaler, vi har fået.

Det er fuldstændig rigtigt, som hr. Keld Albrechtsen klartseende siger, at der ikke er noget særlig nyt i det, jeg siger, i forhold til, hvad Socialdemokratiet tidligere har sagt. Så skulle jeg i hvert fald nok have fået en forside, som var mere rigtig end den, jeg har fået i avisen i dag – men det er jo den 1. april!

Men med hensyn til, at vi vil fastholde retten til at bruge miljøgarantien: Ja, det vil vi. Det er faktisk det, vi mener, og vi er helt i overensstemmelse med professor Hjalte Rasmussen på det punkt.

Endelig til hr. Kristian Thulesen Dahl blot det: Det er ikke sådan, at jo mere EU, jo bedre. Nej, vi har en tro på vores egen styrke. Vi har en tro på, at når vi får nogle knapper at dreje

på, tror vi på, at så kan vi bruge dem. Men vi kan kun bruge dem, hvis vi vil. Det er socialdemokratisk politisk logik.

Og endelig om vi vil tage højesteretsdommen alvorligt: Jeg tror ikke, det er særlig godt for politikere eller politiske partier eller for den sags skyld borgere i dette land, hvis de ikke tager højesteretsdomme alvorligt, så det vil Socialdemokratiet selvfølgelig også.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ikke, hr. Jacob Buksti besvarede det spørgsmål seriøst, som hr. Frank Dahlggaard og jeg selv stillede vedrørende udvidelsen.

Hr. Frank Dahlggaard var inde på, at når man opbygger og giver mere magt til Unionen, så gør man det naturligvis vanskeligere for nye lande at blive medlemmer. Lad mig stille et konkret spørgsmål til hr. Buksti: Når f.eks. landene skal opfylde Schengenreglerne og med i Schengenaftalen – det er jo en del af Amsterdamtraktaten, at det bliver de tvunget til for at komme ind i EU – ja, kan det så lade sig gøre? Ved hr. Jacob Buksti, om f.eks. Polen kan få lov til at komme ind under de ydre grænser? Der er jo f.eks. i Tyskland dyb modvilje mod overhovedet at give Polen åbne grænser i forhold til Tyskland. Bare det ene problem, for nu at nævne én ting fra Amsterdamtraktaten. Jeg synes, hr. Jacob Buksti skulle gå seriøst ind i den debat i stedet for bare at affærdige hr. Dahlggaard.

Så må jeg jo konstatere, at det var tom snak; hr. Buksti var inde på, med at man fastholder retten til at bruge miljøgarantien, medmindre det da betyder, at man vil bruge den, uanset om Kommissionen underkender Danmark eller ej. Skulle det forstås sådan? Ellers var det tom snak.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil bare gerne spørge hr. Buksti, hvad han mener med, at han vil tage højesteretsdommen, der kommer den 6., alvorligt? Betyder det eksempelvis – selvfølgelig afhængig af, hvordan dommen ser ud, det er jeg godt klar over – at Socialdemokratiet ville være villig til at sige, at vi skal have nogle uafhængige eksperter til at vurdere, om der i dommen eller dommens præmisser er noget, som anfægtes i forhold til Amsterdamtraktaten, og at det eventuelt kunne betyde, at afstemningsdatoen den 28. maj så ikke kan overholdes?

Altså, er der overhovedet sådanne overvejelser internt i Socialdemokratiet, og er det på den måde, man tager højesteret og den dom, der kommer, alvorligt?

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg synes, det er en lille smule svært at finde ud af, hvordan man skal forholde sig til EU-modstandere som hr. Keld Albrechtsen og hr. Thulesen Dahl. Det må jeg indrømme. Det er ikke sikkert, at mine evner rækker.

Jeg har forstået, at det, der er problemet, er, at det, man laver i EU, ikke er godt nok. Altså det er i hvert fald sådan, jeg har opfattet noget af nej-kampagnen. Når man så laver noget, som vi synes er bedre, når vi forbedrer samarbejdet ved, at vi stiller nogle krav, som skal gøre fællesskabet bedre, så bruger man nu det som et argument, for så bliver det sværere at komme ind.

Så er der jo aldrig nogen sinde noget, der kan laves. Jeg forstår det i hvert fald ikke. Det må jeg tilstå. Mine ringe evner rækker ikke til det, så derfor vil jeg bare sige: Jeg lægger vægt på, dels at vi får en styrket traktat, og dels, at samtlige de ansøgerlande, der har været, også dem, som ikke umiddelbart står for at komme ind, er mere end almindeligt optaget af at komme ind også på de vilkår, som man forhandler sig frem til.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Jamen det, jeg mener, det er blot, at Socialdemokratiet og regeringen naturligvis vil tage Højesterets domsafgørelse alvorligt. Det betyder, at man vil læse både dommen og præmisserne, og så vil man vurdere på baggrund af det. Det må være den normale procedure, og jeg er ret overbevist om, at dommen nok skal være så klar, at vi også selv kan finde ud af det. Der vil ikke være nogen filen med det.

Derfor, den tager vi, den diskussion. Det er vi helt trygge ved, og vi er helt trygge med hensyn til, at man også kan finde ud af, hvad højesteretsdommen går ud på.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Jamen når man nu siger, som hr. Jacob Buksti selv siger, at udvidelsen med de central- og østeuropæiske lande er den vigtigste opgave i Europa og for EU nu, så skulle man jo satse ensidigt på det, sådan som bl.a. den tidligere overvismand, professor Anders Ølgaard har

sagt: Så sats nu på et EU, hvor vi går i bredden, altså flere lande ind, i stedet for at gå i dybden, at lave mere union og stille flere betingelser, for de to ting er i modstrid med hinanden.

Nu prøver man altså i EU – og har gjort det – at blæse og have mel i munden. På den ene side stilles der nye betingelser i kraft af Schengen, i kraft af det udenrigspolitiske samarbejde, i kraft af arbejdsmarkedspolitikken og i kraft af andre ting. Det er mere union, og så er der flere betingelser, de østeuropæiske lande skal opfylde, og så bliver det sværere for dem at komme ind.

Hr. Jacob Buksti siger: Jamen de østeuropæiske lande har ikke givet udtryk for utilfredshed. Nej, for de østeuropæiske lande er ikke i en situation, hvor de finder det opportunt at stille krav og betingelser; så bliver det endnu sværere for dem. Så det kan ikke tages for pålydende.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Altså, jeg føler mig overbevist om, at de øst- og centraleuropæiske lande er helt trygge ved selv at være fortalere for deres synspunkter frem for at have hr. Frank Dahlgaard til at være ordfører for dem.

Jeg må tilstå, at jeg forstår ikke logikken i, at man for at prioritere en udvidelse skal foretrække en dårligere traktat. Jeg kan ikke forstå, at der er modstrid mellem at lave traktatforbedringer og så at sørge for, at de, der skal ind, bliver hjulpet af os alle sammen til at kunne opfylde de dér kriterier. Det er da ikke et spørgsmål om at prioritere integration i dybden. Det er da præcis at lave den større og bredere europæiske løsning, som jeg kan forstå i hvert fald de fleste modstandere også går ind for. Så jeg mener virkelig ikke, at hr. Frank Dahlgaards og andres argumentation på det her punkt hænger sammen.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre siger ja til Amsterdamtraktaten. Vi siger ja til, at Den Europæiske Union skal være rammen om det forpligtende samarbejde for alle Europas lande. Vi siger ja til et helt Europa.

Amsterdamtraktaten er forudsætningen for østudvidelsen. De 15 EU-lande er enige om, at Amsterdamtraktaten er nødvendig for, at vi kan gennemføre åbningen i forhold til de 10 østeuropæiske og centraleuropæiske ansøgerlande. Efter Venstres opfattelse har ansøgerlandene allerede ventet længe nok på at komme ind i EU, og derfor haster det med at få gennemført

Amsterdamtraktaten, så vi kan sikre, at vi fortsætter processen i den østudvidelsesproces, der er i gang i EU i dag.

Muren faldt i 1989. Det skete faktisk midt i forhandlingerne, der førte til Maastrichttraktaten, og derfor besluttede man allerede dengang, at man ville indkalde til en ny regeringskonference, fordi det var klart for enhver, at i og med at Muren faldt og Sovjetunionen blev opløst, så fik vi et nyt europæisk landkort, og det landkort er vi selvfølgelig nødt til at forholde os til i Vesteuropa.

Derfor fik vi en ny traktat, og det er så det, der har ført frem til en Amsterdamtraktat, som jo fra alle landes side, ja, lige på nær modstanderne her i landet, er blevet fremhævet som en forudsætning for Østudvidelsen med de central- og østeuropæiske lande.

Landene har et meget stort behov for hurtigt medlemskab af EU. I disse nye demokratier er der et udtalt behov for at understøtte de for nylig gennemførte grundlæggende demokratiske spilleregler og respekten for menneskerettighederne. Landene har ganske enkelt behov for at værne om deres genvundne frihed.

Respekten for menneskerettighederne er en selvfølgelighed for os i Danmark. De står i vores grundlov. Vi respekterer dem som en naturlig del af vor dagligdag i alle de vesteuropæiske lande. De tidligere kommunistiske lande er fortsat i en omstillingsproces, som skal gøre menneskerettighederne til en del af deres hverdag.

Manglende respekt for de politiske mindretal er nok deres største problem. Med Amsterdamtraktaten vil EU værne om de politiske mindretals demokratiske rettigheder i de nye medlemslande, fordi de fremover vil kunne støtte sig til de nye traktatbestemmelser om respekt for menneskerettigheder i EU.

Etniske mindretal er et særligt problem i de samme lande. Problemerne her skyldes ikke alene deres kommunistiske fortid, men også grænsedragninger fra fredsslutningen efter Første Verdenskrig.

Det er vigtigt, at der med Amsterdamtraktaten lægges op til at værne mod forskelsbehandling mellem mænd og kvinder samt forskelsbehandling på grund af race og religion. De etniske mindretal har ikke alene behov for beskyttelse af deres politiske rettigheder, men de har også behov for beskyttelse mod forskelsbehandling i deres hverdag på grund af deres race

eller religion. Amsterdamtraktaten giver dem denne beskyttelse.

For Venstre er det klart, at det vigtigste ved EU-samarbejdet er de helt grundlæggende ting. EU sikrer, at de europæiske lande sidder om forhandlingsbordet, når opgaver skal løses og uenigheder bilægges. EU bidrager også til at sikre et demokratisk Europa med fælles spilleregler og respekt for selv de mindste lande og deres befolkninger. I den forbindelse er det også afgørende, at beslutninger i EU træffes så demokratisk og åbent som muligt.

Også her er der forbedringer med Amsterdamtraktaten. Der lægges op til større åbenhed i de forhandlinger og beslutninger, der tages i Ministerrådet, ligesom Europa-Parlamentet skal have større indflydelse. Flere flertalsafgørelser skal værne Ministerrådet mod beslutningslamelse. Med udvidelsen af EU vil enstemmighedsprincippet nemlig let kunne komme til at blokere for beslutningsevnen i Ministerrådet.

På det seneste, ikke mindst i folketingsvalgkampen, har Schengen og den danske grænse mod Tyskland været meget drøftet, og jeg synes, det er vigtigt at understrege, at Schengenaf-talen intet har med Amsterdamtraktaten at gøre. Man kan i virkeligheden sige det på den måde, at de problemer, vi har ved grænsen med illegale overløbere og til dels også kriminalitet, mafia, måske i virkeligheden nærmere har noget at gøre med, at vi ikke har fået gennemført Amsterdamtraktaten endnu, fordi problemet i dag er, at vores ydre grænser ikke bliver beskyttet nok imod kriminelle og imod kriminalitet; derfor har vi problemer som dem, vi har set.

Det, der er vigtigt, som EU ifølge Amsterdamtraktaten skal, er at gennemføre en fælles flygtningepolitik i løbet af fem år, hvorved man opstiller nogle fælles minimumskrav om beskyttelse af flygtninge, som vil skabe en sikrere tilværelse for den enkelte flygtning i EU. Set fra et dansk synspunkt vil fælles fordeling af flygtninge i EU betyde en lettelse af flygtningepresset i Danmark, fordi vi jo i øjeblikket modtager flere flygtninge, f.eks. somaliere, end mange andre lande. Endelig vil landene ved EU's ydre grænser blive tvunget til at afvise indvandrere, som foregiver at være flygtninge.

Men som sagt, Amsterdamtraktaten har intet med Schengen at gøre. Schengen drejer sig om, at vi skal have de åbne indre grænser og til gengæld sikre vore ydre grænser, og vi mener faktisk, at kriminaliteten i Europa, den interna-

tionale og grænseoverskridende kriminalitet i Europa, i højere grad vil blive bekæmpet, når vi får Amsterdamtraktaten på plads, også fordi vi får et forbedret politisamarbejde, hvor man ikke blot står og venter på, at de kriminelle skal henvende sig ved grænsen, men hvor man faktisk går ind og forsøger at finde bagmændene, altså søger de kriminelle andre steder end ved grænsen. Det er dér, man finder de store fisk, og ikke ved selve grænsen.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi ikke forkludrer debatten om Amsterdamtraktaten. EU drejer sig ikke om flugtskilte, EU drejer sig ikke om krumme agurker eller baljer til margarine. EU drejer sig om noget helt fundamentalt og grundlæggende, nemlig om fred i Europa, om fred og frihed i Europa.

Det, Amsterdamtraktaten drejer sig om, er jo, om Danmark fortsat vil være med i det samarbejde, vi har været en del af siden 1973. Det ændrer mindst for Danmark, hvis vi siger ja til traktaten, fordi Amsterdamtraktaten kun lægger op til nogle få ændringer i forhold til det EF og senere EU, vi har været medlem af i så mange år.

Forbeholdene har været nævnt af den forrige ordfører, og netop fordi vi jo har de fire danske forbehold, som nu får forstærket betydning, vil de småændringer, Amsterdamtraktaten lægger op til for de 15 lande, blive endnu mindre for Danmark, for de steder, hvor ændringerne ligger, ramler de faktisk ind i de danske forbehold. Så der er ikke særlig store ændringer for Danmark i Amsterdamtraktaten.

Derfor er det, vi skal tage stilling til, om vi uden ophør ønsker at fortsætte østudvidelsesprocessen. Det er af hensyn til Østeuropa, at vi skal sige ja til Amsterdamtraktaten. Øst- og Centraleuropa har allerede ventet for længe på at komme ind i EU, og derfor er det Venstres største ønske, at vi får et ja den 28. maj 1998.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Venstres ordfører sagde, som vi har hørt det så mange gange, at det afgørende for Venstre er denne udvidelse af EU.

Det er velkendt, at Amsterdamtraktaten alene skaber mulighed for at udvide med op til fem lande, det fremgår klart, så skal man i gang med institutionelle ændringer. Tidligere har vi også hørt fra Venstre, at det er sådan, at man fra Venstres nuværende, men ikke fremtidige formand har sagt, at man direkte fra dansk side

skal aflevere stemmer til de store lande, fordi de store lande skal føle sig godt tilpas i samarbejdet, og når vi nu ved, at det afgørende for Venstre altså er udvidelsen, som kun kan komme på plads efter nye institutionelle ændringer, og at Venstre hidtil har haft den holdning, at Danmark skulle aflevere stemmer til de store lande, vil jeg gerne spørge Venstres ordfører: Hvor mange stemmer skal vi aflevere? Hvordan skal stemmefordelingen være?

For hvis man i Venstre ikke har nogen som helst idé om, hvordan man skal regulere på stemmevægtningen, og hvor megen magt Danmark skal aflevere til f.eks. de store EU-lande som pris for udvidelsen, ja, så må man jo konstatere, at så har man ikke gjort hjemmearbejdet godt nok, når det, man prioriterer herfra som det helt afgørende netop er den udvidelse, som forudsætter en institutionel ændring.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, om Venstre er blevet bange for debatten og ikke tør gå ind og diskutere med rigtige EU-modstandere. Jeg havde i hvert fald den oplevelse for tre dage siden, hvor hr. Uffe Ellemann-Jensen, Venstres afgående formand, blev inviteret til en tv-duel – tirsdag morgen skulle den have været – at hr. Uffe Ellemann-Jensen blankt nægtede at debattere med mig. Jeg har tidligere også været udsat for, at hr. Uffe Ellemann-Jensen har nægtet at deltage i debatmøder, som man har forsøgt at arrangere, hvor jeg skulle være modpart.

Er man blevet bange for at gå ind i debatten? Tør Venstre ikke komme ud og diskutere med os andre? Jeg synes, det er noget meget underligt noget. Nu kan det selvfølgelig være, det bare er hr. Uffe Ellemann-Jensen, det har slået klik for, og at det ikke gælder for Venstre i al almindelighed, men det imødeser jeg da meget spændt svaret på fra fru Charlotte Antonsen.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgard (KF):

Jeg vil gerne spørge fru Charlotte Antonsen, hvor det står, at en vedtagelse af Amsterdamtraktaten er nødvendig for at optage de øst- og centraleuropæiske lande. Der står jo praktisk talt intet om det i Amsterdamtraktaten. Det var jo noget af det, man ikke nåede til enighed om, stemmevægtene og den slags, og udvidelsesforhandlingerne er netop i disse dage gået i gang, og der er ikke grund til at tro, at det skulle

ændre sig, hvad enten det bliver et ja eller et nej fra Danmark.

Så vil jeg for det andet spørge: Hvordan kan fru Charlotte Antonsen sige, at Schengen intet har med Amsterdamtraktaten at gøre? Den går jo ind og bliver inkorporeret som en del af traktaten, så det er absolut relevant at tale om det.

Og for det tredje: Når fru Charlotte Antonsen siger, at det med at tage kriminelle ved grænsen, at dér er det jo en baglandspatrolje og den slags, der skal til – det var i hvert fald det, jeg hørte – og ikke en personkontrol ved grænsen, så vil jeg spørge: Hvorfra tror fru Charlotte Antonsen, at baglandspatroljen får sine oplysninger om, hvem de skal stoppe? De får dem fra politifolkene ved grænsen.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Ja, det er jo helt tydeligt, at den taktik, Venstre nu har valgt at anlægge, er en taktik, der hedder, at nu skal der hentes ja-stemmer hjem, koste hvad det vil. Vi har jo været vant til tidligere, at Venstres ordfører, særlig fru Charlotte Antonsen, har brugt enhver lejlighed til at fortælle, at lige så snart Venstre havde mulighed for det, så skulle de fire danske forbehold afskaffes, osv. Den melodi, den plade er åbenbart lagt i arkivet indtil efter den 28. maj.

Men fru Charlotte Antonsen fik jo alligevel viklet sig ud i noget, der var rent vrøvl og i strid med kendsgerningerne. I denne her publikation, som Udenrigsministeriet har udgivet, der hedder »Det åbne Europa« – jeg går ud fra, at fru Charlotte Antonsen er bekendt med den – står der på side 13:

»Med traktaten indarbejdes Schengensamarbejdet i EU.«

Så den lange forklaring om, at Schengen og Amsterdamtraktaten ikke har noget med hinanden at gøre, er rent vrøvl. Det er et forsøg på at berolige de Venstrefolk, som er dybt bekymret for, at når Schengensamarbejdet pludselig overgår til at være med kvalificeret flertal, er fru Charlotte Antonsen og den danske indflydelse borte.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Frank Dahlggaard om, hvor der står i Amsterdamtraktaten, at Amsterdamtraktaten er nødvendig for østudvidelsen. Jamen altså hele forhistorien – hvis hr. Frank Dahlggaard nu havde siddet i Europaudvalget; nu ved jeg godt, at

hr. Frank Dahlggaard har været modstander, derfor har hr. Frank Dahlggaard nok fokuseret på de negative ting – men det er jo en notorisk sandhed, at Muren faldt sammen i 1989, og det fik EU-landene til i forbindelse med Maastrichttraktaten at beslutte, at man var nødt til at gøre noget ved den situation, altså forholde sig til den i EU.

Derfor besluttede man, at man ville lave den nye traktat. Så den er lavet med henblik på østudvidelsen. Det er jo klart, at det skriver man ikke ind i en traktat, men det er det, der er forståelsen mellem landene: at det er nødvendigt. At det så er et meget lille skridt, har hr. Frank Dahlggaard ret i.

Nogle af de ting, som viser, at det er af hensyn til østudvidelsen, er beskrivelsen af demokratiproblemer, som jeg lige har nævnt, problematikken omkring forskelsbehandling.

Flertalsafgørelser: Det siger jo sig selv, at hvis kredsen udvides fra 15 til 25, er det stort set umuligt at træffe beslutninger, hvis der fortsat er tale om enstemmighed. Så det er da også med henblik på en udvidet medlemskreds.

Så er der spørgsmålet om Schengen, og det er jo så også et svar til hr. Behnke. Schengenaftalen har Danmark sagt ja til. Den er ikke trådt i kraft endnu. Det, jeg sagde, og som jeg synes er væsentligt, er, at de problemer, vi har omkring grænsen, intet har med hverken Schengen eller Amsterdamtraktaten at gøre. Det er altså problemer, der eksisterer, inden de to ting er trådt i kraft.

Så er det naturligvis rigtigt, at de emnekredse, der berøres i Schengen, kommer ind i den nye traktat. Men man kan jo ikke beskyldte hverken Amsterdamtraktaten eller Schengen for at have forårsaget den illegale indvandring, der er over den danske grænse. Det er det, jeg påpeger. Tværtimod mener jeg så, at det, at vi får en ny traktat, vil kunne medvirke til at give os et instrument, der kan stoppe ulovlighederne omkring grænsen.

Til hr. Behnke vil jeg blot sige, at Venstre fortsat ønsker, at forbeholdene skal afskaffes så hurtigt som muligt, og det er der ikke nogen hemmelighed i.

Venstre vil gerne diskutere, også med modstandere – og det var til hr. Keld Albrechtsen.

Til sidst til hr. Thulesen Dahl: Ja, altså Venstre er indstillet på, at de mindre lande kan miste indflydelse ved en kommende ændring af traktaten. Men indtil videre kan vi udvide med fem ifølge Amsterdamtraktaten, og så må vi jo

drøfte med de fjorten andre lande, hvad vi gør helt konkret for at få plads til de sidste.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

I CD er vi klart enige i det meste af eller næsten alt, hvad fru Charlotte Antonsen sagde her på Venstres vegne.

Jeg vil gerne have sat et udråbstegn bag ved en af hendes udtalelser, nemlig den, at Venstre går ind for, at EU's lande solidarisk og i fællesskab skal løfte den opgave, der hedder anbringelse og integration af flygtninge inden for området. Jeg ser, fru Charlotte Antonsen nikker, så jeg behøver altså ikke spørge, om jeg har hørt rigtigt, eller bede hende bekræfte det.

På denne baggrund må det da være mere end forbløffende, at Venstre ikke på samme måde mener, at byer og kommuner i ét og samme EU-land skulle være solidariske med hinanden, men at man dér skulle kunne købe sig fribrev eller tegne en kridtstreg og sige hus forbi, når det gælder om at løse den samme opgave, som landene altså skal deles om. Inden for det enkelte land, in casu Danmark, skal det være en opgave for nogle kommuner og ikke for andre. Det kan da ikke være fru Antonsens alvor. Hvad skal vi tro på?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg tror ikke, det er, fordi fru Charlotte Antonsen ikke ved, hvordan tingene forholder sig. Jeg tror nærmere, at det er et forsøg, der går ud på, at hvis man ikke fortæller alt for meget, skræmmer man ikke alt for mange Venstrefolk til at stemme nej den 28. maj.

Forskellen på den nuværende situation, hvor Danmark er medlem af et mellemstatsligt samarbejde, der hedder Schengen, og på at putte Schengensamarbejdet ind i Amsterdamtraktaten, er, at når Schengensamarbejdet træder i kraft og vi fra dansk side opdager, at det går helt galt f.eks. nede ved den dansk-tyske grænse, kan Danmark udtræde af det mellemstatslige samarbejde og sige: Det her var ikke noget for os alligevel. Men i det øjeblik man har gjort Schengensamarbejdet til en del af Amsterdamtraktaten, vil Danmark være nødsaget til at forlade EU-samarbejdet, hvis vi ønsker at forlade det, man så kan kalde Schengenforpligtelserne.

Det er jo det, der er den store grund til, at denne manøvre med at forsøge at putte Schengensamarbejdet ind i Amsterdamtraktaten skal

forhindres, og det gør man kun ved at stemme nej.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til fru Charlotte Antonsen for tilsagnet om, at Venstre gerne vil gå ind og deltage i debatten.

Så må jeg til gengæld sige, at så bliver det fuldstændig uforståeligt, at hr. Uffe Ellemann-Jensen opretholder den boykot, som han åbenbart har tænkt sig at føre over for mig, når han bliver indbudt til at diskutere med mig i tv eller i andre sammenhænge. Det må jo være hr. Uffe Ellemann-Jensen, der har et særligt problem, når han ikke tør gå ud og tage debatten åbent, men jeg er da glad for, at det ikke gælder resten af Venstres folketingsgruppe.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror, det bliver meget svært at få fru Antonsen til at forholde sig mere konkret til det med stemmeregler, men jeg kan konstatere, at Venstre altså blankt erkender, at Danmark skal afgive stemmeindflydelse i Ministerrådet som følge af den udvidelse, som Venstre taler for.

Det synes jeg, man må tage med i billedet, når man beder vælgerne stemme ja eller nej den 28. maj. Hvis det er af hensyn til udvidelsen, man skal stemme ja, så stemmer man altså ikke kun ja til det traktatgrundlag, der nu ligger, så stemmer man også ja til fremtidig mistet indflydelse i Ministerrådet i forhold til det, der gælder i dag. Det synes jeg er vigtigt.

Med hensyn til det med Schengen bliver jeg nødt til at spørge fru Charlotte Antonsen, for jeg er blevet fuldstændig forvirret her i de seneste ugers tid med hensyn til Schengen og det her med grænsekontrol. Jeg så altså flere valgannoncer op til den 11. marts, hvori Venstre højt og flot proklamerede, at man ville have en bedre og en styrket grænsekontrol. Nu skulle man rigtig sætte ind og lave en ordentlig grænsekontrol. Man gav det klare indtryk, at grænsekontrollen skulle styrkes.

Nu erkender fru Charlotte Antonsen, at Schengenaftalen netop går ud på at fjerne grænsekontrollen, men hun siger så, at vi kan opretholde den, så længe den ydre kontrol ikke er tilstrækkelig. Så vil jeg gerne spørge fru Charlotte Antonsen: Hvornår er den ydre kontrol ifølge Venstre så tilstrækkelig, at man kan fjerne grænsekontrollen? Bliver den nogen sin-

de det? De 8.000 km kyststrækning eksempelvis

Anden næstformand (Henning Grove):

Vi har en tidskontrol her.

Fru Charlotte Antonsen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Arne Melchior: Der er meget stor forskel på, at nogle mennesker er forfulgt i et tredjeland og søger til Europa for at slippe for personlig forfølgelse og måske i den forbindelse ikke selv alene er herre over, hvor de kommer til at bo, og så på, at man tvinger flygtninge her i landet til at bosætte sig det ene eller det andet sted og dermed også forhindrer dem i at flytte. Jeg synes, det er en ejendommelig forskelsbehandling, der er lagt op til fra regeringens side på det punkt, så jeg vil fastholde det, der var mit udgangspunkt her.

Jeg er glad for, at hr. Behnke for det første indrømmer, at Schengenaftalen ikke er trådt i kraft, og jeg er glad for, at hr. Behnke for det andet indrømmer, at Amsterdamtraktaten ikke er trådt i kraft. Dermed må hr. Behnke jo også indrømme, at de nuværende problemer, der er i forbindelse med illegale flygtninge ved grænsen, intet har med hverken Schengenaftalen eller Amsterdamtraktaten at gøre, og det er jo det, der var mit budskab.

Hr. Keld Albrechtsen kan der være mange grunde til, at man ikke vil møde. Jeg skal ikke begive mig ind i en tankevirksomhed om, hvad man kunne finde på i den retning.

Til sidst til hr. Thulesen Dahl: Stemmereglerne skal jo ikke ændres i forbindelse med Amsterdamtraktaten. Det er et udestående problem, som vi skal tage stilling til på et eller andet tidspunkt efter den 28. maj, men det er rigtigt, at Venstre ønsker at ændre stemmereglerne. Vi synes, at østudvidelsen er vigtigere, end om Danmark har en stemme mere eller mindre i Ministerrådet, og vi er i øvrigt bange for, at de store lande kunne finde på at vende EU ryggen og træffe deres egne beslutninger, hvis vi ikke tager hensyn til dem, når vi udvider kredsen med mange nye små lande.

Anden næstformand (Henning Grove):

Tredje og sidste omgang.

Hr. Frank Dahlgaard.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Det med hr. Uffe Ellemann-Jensens debatlyst er interessant, for jeg kan oplyse, at jeg som borgerlig EU-skeptiker forud for afstemningerne i 1992 og 1993 også forsøgte at komme i debat med hr. Uffe Ellemann-Jensen. Det blev afvist, og jeg har det sort på hvidt, at det var, fordi jeg ikke havde et folkeligt mandat. Det havde jeg heller ikke dengang, men det har jeg fået siden, og jeg har fået det bekræftet her for et par uger siden ved valget, så nu må jeg da gå ud fra, at hr. Uffe Ellemann-Jensen i hvert fald vil gå i debat med mig. Det er også interessant, for jeg er jo borgerlig og har de samme grundsynspunkter som hr. Uffe Ellemann-Jensen.

Så vil jeg spørge, om det er rigtigt, at jeg hørte fru Charlotte Antonsen sige i sit ordførerindlæg, at spørgsmålet om Amsterdamtraktaten for Danmarks vedkommende er et spørgsmål om, hvorvidt Danmark fortsat vil være med i EU. Er det ikke et spørgsmål om at tage stilling til, om man skal ændre på de fælles spilleregler, eller om man skal køre videre med de bestående eller måske ændre dem på en anden måde? Er vi bare nødt til at sige ja til det, der bliver lagt på bordet? Kan man ikke tage stilling til det selv?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det er klart, at vi skal stemme om Amsterdamtraktaten, men Amsterdamtraktaten drejer sig om nogle fælles spilleregler, som vi har aftalt med 14 andre lande. Nu er vi blevet enige om at lave nogle småjusteringer af den gamle traktat. Så får vi altså en ny traktat, og derfor drejer det sig om Amsterdamtraktaten, men dermed også om EU. Det drejer sig da om EU-medlemskab.

Det, som jeg synes er vigtigt at understrege, er, at hvis vi siger ja, vil den enkelte dansker ikke mærke mange nye ændringer, fordi det er en videreførelse af det samarbejde, som vi har været en del af siden 1972. Den store ændring vil ske, hvis der bliver sagt nej til Amsterdamtraktaten. Det er dér, ændringen kommer. Så er det, vi står i en uoverskuelig situation, hvor ingen i dag kan vide, præcis hvad der sker.

Lene Espersen (KF):

Lad mig slå det fast med det samme: Det Konservative Folkeparti har heller ikke ændret holdning til Amsterdamtraktaten, siden vi før-

stebehandlede lovforslaget om traktaten den 21. oktober sidste år. Men jeg vil da også sige, at det er vigtigt at få præciseret, at den ny EU-traktat, Amsterdamtraktaten, efter Det Konservative Folkepartis opfattelse giver et bedre EU.

Vi mener, at Amsterdamtraktaten er med til at sikre, at historiens største fredsprojekt bliver gennemført i Europa, nemlig udvidelsen af EU med Øst- og Centraleuropa. Vi ser også Amsterdamtraktaten og den deraf følgende udvidelse som en cementering af det fædrelandenes Europa, som vi ønskede os, ikke mindst fordi vi, når vi bliver 30 medlemslande, i endnu højere grad, end vi hidtil har set det, vil se EU-samarbejdet blive koncentreret om de områder, hvor hele Europa sammen skal vedstå sig fælles løsninger.

Når vi læser Amsterdamtraktaten, ser vi den som en udbygning af det europæiske samarbejde, men hvor grundideen er bevaret, og den grundidé må vi ikke glemme, for det er faktisk den, der stadig væk er hjerteblodet i det europæiske samarbejde. Den repræsenterer det Europa, som Det Konservative Folkeparti mere end noget andet parti har sloges for at kunne realisere de sidste mange år.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi europæere har sloges med hinanden, næsten siden vi lærte at kaste med sten, og vi kom først for alvor i dialog med hinanden efter Anden Verdenskrig. Det medførte, at vi åbnede for handel, og at vi så småt begyndte at indgå politiske aftaler, og herved blev behovet for at koordinere også større og større.

Heldigvis var der en klarsynet statsmand i Vesteuropa, der så et samarbejde på det økonomiske og politiske plan som den bedste fredsfor sikring, man kunne få. Argumentet var noget i retning af, at hvis man sælger bilmotorer, oste og kobberplader til hinanden, er sandsynligheden for, at man griber til våben i en konflikt, meget minimal. Eller som Jean Monnet, som var en af ophavsmændene bag EU, sagde det: Vi forener ikke lande, vi forener folk. Det mener Det Konservative Folkeparti fortsat er gældende.

Valget er jo sådan set meget enkelt. I dag står vi over for at skabe noget i fællesskab eller være ligegyldige hver for sig. Derfor ser vi også Amsterdamtraktaten som en fuldstændig naturlig udbygning af Maastrichttraktaten på de områder, hvor vi mener, at det europæiske samarbejde trænger til at blive forbedret.

Jeg synes også, det er vigtigt at få understreget her, at baggrunden for, at samarbejdet så relativt hurtigt skulle op til revision igen efter Maastricht, ikke skyldes EU's trang til at rage til sig, eller at Unionen ruller videre, sådan som EU-modstanderne demagogisk påstår det. Tværtimod er det ikke nogen hemmelighed, at Amsterdamtraktaten er blevet til med det hovedformål at gøre EU klar til udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske lande, og derfor startede man for lang tid siden en regeringskonference, som skulle udmønte sig i en ny traktat.

Hvis vi siger ja til Amsterdamtraktaten, vil EU kunne starte udvidelsen med minimum 10 nye lande. Det, som jeg synes er vigtigt at huske på, er, at udvidelsen har været en mærkesag for os. Op igennem 1960'erne, 1970'erne og 1980'erne stod vi fast på at love østblokken frihed, demokrati og fri markedsøkonomi, og vi faldt ikke på halen for fredsbevægelser og socialistiske protestbevægelser, der pressede på for at få os til at acceptere et tvedelt Europa.

Vi stod fast, og nu er vores drøm blevet en realitet. Derfor forpligter vi os nu til at sige ja til Amsterdamtraktaten, som netop indeholder demokrati og menneskerettigheder, og som ligger fast på de principper, som vi mente var afgørende for Øst- og Centraleuropa. Vores samvittighed byder os simpelt hen at sige ja.

Det er vigtigt nøgternt at konstatere, at hvis EU ikke gøres mere effektivt, forenkles og gøres mere fleksibelt, sådan som Amsterdamtraktaten foreslår, bliver der ikke nogen udvidelse lige nu. Det gør der måske senere, men det vil være at svigte vores forpligtelser, hvis vi på nuværende tidspunkt begynder at lægge sten i vejen for udvidelsen.

Jeg synes altså, det er vigtigt at få understreget, at Amsterdamtraktaten er en forudsætning for, at udvidelsen kommer til at køre som planlagt, men den ny traktat er ikke kun et spørgsmål om udvidelsen. Den indeholder også en lang række forbedringer, som vil gøre EU bedre set med borgernes øjne.

For det første er Amsterdamtraktaten læselig. Den er udarbejdet til EU's borgere frem for til systemet. Man har vendt et spejl mod sig selv og har spurgt, hvilke områder borgerne gerne vil have bedre løsninger på, og hvilke områder der ikke fungerer godt nok i dag, eller som vil få problemer efter udvidelsen.

Med andre ord: Der er både tale om at forbedre eksisterende regler og tage nye initiativer,

der giver mening for den enkelte. Det har for os været vigtigt, at man har fået mere kraft bag nærhedsprincippet. Det har også for os været vigtigt, at man har fået traktatfæstet et åbent Europa, hvor hemmelige dokumenter og hemmelige møder bliver en sjældenhed.

Vi har fået traktatfæstet, at medlemslandene mister deres stemmeret, hvis de krænker menneskerettighederne. Med andre ord får EU-fællesskabet nu et instrument til at sikre, at medlemslandene respekterer borgernes grundlæggende rettigheder, og jeg føler det nødvendigt her at præcisere, at netop menneskerettigheder og demokrati er noget af det, der er en forudsætning for, at vi kan udvide med Øst- og Centraleuropa.

Jeg synes, det er et ganske vigtigt redskab og et meget vigtigt signal at sende, at hvis man ønsker at blive medlem af EU, må man også vide, at man skal overholde menneskerettighederne, og derfor kan de to ting sagtens kædes sammen. Jeg synes også, det er vigtigt, at man har besluttet sig for, at dødsstraffen skal afskaffes. Det er også et vigtigt signal at sende.

Det er vigtigt at få præciseret, at der kommer nye bestemmelser, som yderligere vil fremme ligestilling, og som vil bekæmpe diskrimination. Samtidig flytter man nu også samarbejdet om flygtninge- og asylpolitikken ind under det gamle EF, sådan at man får en fælles politik på området.

Det Konservative Folkeparti ser det her som en naturlig konsekvens af det indre marked og borgernes fri bevægelighed samt naturligvis som en konsekvens af, at Folketinget allerede har sagt ja til Schengenaftalen, som åbner grænserne for Schengenlandenes borgere.

Jeg synes, det er logisk, at man samarbejder på dette område, først og fremmest fordi man her vil sikre, at asylsøgere og flygtninge ikke kan hoppe fra land til land, og at vi har en fælles politik på området. Når man ved, at Danmarks grænser krydses 80 millioner gange årlig, heraf af omkring små 6.000 asylsøgere, virker det en smule ineffektivt og som spildte kræfter at bruge politiets kostbare tid på personkontrol mellem EU-landene frem for at styrke de ydre grænser og forbedre bekæmpelsen af den grænseoverskridende kriminalitet.

Danmark har jo allerede tiltrådt Schengenaftalen, som tidligere ordførere også har været inde på, men vi synes, det er fornuftigt, at man nu også indskrives den i Amsterdamtraktaten. Det er dog vigtigt at få understreget, at vi har

vores forbehold, og på det område er der fuldt ud taget hensyn til de danske særstandpunkter. Vi bliver ikke viklet ind noget, som vi ikke selv ønsker at blive viklet ind i, men i Det Konservative Folkeparti mener vi grundlæggende, at det er vigtigt at have en fælles politik på området.

Samtidig styrkes den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og det er efter min mening på høje tid, at vi får en mere beslutningsdygtig udenrigspolitik, der sikrer, at vi i Europa kan holde orden i eget hus. For at sikre den nationale selvbestemmelse og suveræniteten har man lavet en, synes jeg, ganske logisk konstruktion, hvor man indfører begrebet konstruktiv afståelse. Det betyder, at man kan stå uden for en fælles beslutning, uden at man derved forhindrer de andre i at gennemføre den. Det viser virkelig en respekt for national selvstændighed. Men hovedformålet er altså at gøre EU's udenrigsministre langt mere handlekraftige i forhold til de udenrigspolitiske problemer, og det støtter Det Konservative Folkeparti varmt.

Det Konservative Folkeparti er også meget tilfreds med den forbedring af miljøgarantien, der er sket. Man har nu en mulighed for at bruge miljøgarantien som en løftestang, således at et videnskabeligt bevis, der skal understøtte en opstramning i et medlemsland, nu vil medføre, at Kommissionen efterfølgende kan stramme op overalt.

Vi synes også, det er vigtigt, at dyrevelfærd og forbrugerhensyn har fået en større rolle at spille, men det, som Det Konservative Folkeparti ser som et af de virkelig reelle fremskridt, er, at vi giver de nationale parlamenter en større rolle, således at det danske Folketing oftere bliver inddraget i større EU-initiativer.

Men jeg synes ikke kun, vi skal fokusere på den danske rolle, for jeg tror, at mange, der har været med Europaudvalget ude at rejse, har oplevet, at der i de andre nationale parlamenter er mange parlamentarikere, som måske ikke bliver så direkte involveret i beslutningsprocessen, som vi bliver i Danmark. Jeg synes, det er udmærket, at de nationale parlamenter nu med grøn- og hvidbøgerne får en mulighed for at få forbedret den europæiske debat i de nationale parlamenter.

Vi mener også, at de små lande fortsat er tilgodeset, og jeg synes, det er vigtigt at holde fast i princippet om, at hvert land har en kommissær.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl, som tidligere var inde på, hvad man så vil med stemmevægtene. Det er jo logik for høns, at når der kommer flere medlemslande, mister de lande, der allerede er medlem af EU, naturligvis en del af deres stemmevægt. På den måde foregår demokratiet. Man kan jo ikke komme og sige, at ti nye medlemslande kan komme med, men de kan desværre ikke få nogen stemmevægt, for Danmark vil ikke afgive nogen.

Selvfølgelig må alle lande, der i dag er medlem af EU, afgive stemmevægt til de nye. Det, der bare er væsentligt, er, at de små lande fortsat har en repræsentativt større vægt, end de store lande har. Samtidig synes jeg også, det er vigtigt i demokratiets navn at sikre sig, at det også er et flertal i den europæiske befolkning, der står bag de beslutninger, som man træffer i Ministerrådet.

Vi synes også, det er vigtigt, at bekæmpelsen af svig med EU's fælles kasser strammes op. Vi får bedre muligheder for at sikre, at de fælles midler ikke svindles væk eller misbruges.

I traktaten står der, at Unionen respekterer medlemslandenes nationale identitet, og det ser Det Konservative Folkeparti som et klart signal om, at Amsterdamtraktaten trækker mere i retning af et fædrelandenes Europa og løsningen af de problemer, som vi borgere rent faktisk gerne ser fælles løsninger på.

Til slut vil jeg komme ind på begrebet fleksibilitet, for Amsterdamtraktaten kommer jo med det nye begreb fleksibilitet, som tager udgangspunkt i, at når vi engang bliver 25-30 lande, kan vi ikke forvente, at vi er enige om alting.

Som udgangspunkt mener vi naturligvis, at EU-samarbejdet skal være forpligtende for alle. Man kan f.eks. ikke kræve at stå udenfor på miljøområdet, samtidig med at man vil høste fordelene ved det indre marked, men vi kan godt se for os, at der i fremtiden kan være områder, hvor nogle af medlemslandene ønsker at gå videre. Det synes vi de skal have mulighed for, blot er der et par spilleregler, der skal overholdes.

For det første er det vigtigt, at man i den proces som nyt medlemsland altid kan komme ind i varmen. Det er naturligvis også vigtigt, at det ikke er med til at fordreje de politikområder, som vi i fællesskab samarbejder om, men jeg synes faktisk, det er en pragmatisk måde at løse problemerne på rundt omkring i Europa, nemlig i flere hastigheder. Man siger, at der er en mulighed, men at alle skal være velkommen

den dag, man selv ønsker at komme ind i et nyt politikområde.

Det Konservative Folkeparti kan derfor varmt støtte Amsterdamtraktaten. Vi anbefaler et ja, og vi ser det som et værdifuldt skridt til opnåelsen af et samlet Europa.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Unionstilhængerne har det med op til folkeafstemningerne at benytte sig af skræmmekampagner, og skræmmekampagnen denne gang skal åbenbart være, som fru Lene Espersen formulerede det, sådan hørte jeg det i hvert fald, at uden Amsterdamtraktat ingen udvidelse.

Her vil jeg godt spørge ministeren og naturligvis fru Lene Espersen, men det er nok vigtigt, at ministeren prøver at få afklaret det her, således at befolkningen kan vide, hvor vi står, om det er sådan, at man, hvis Danmark stemmer nej til Amsterdamtraktaten, har planlagt at træffe en beslutning i EU's Ministerråd om, at så opgiver man udvidelsen. For det må jo være forudsætningen for, at det, som fru Lene Espersen siger, kan være rigtigt,

Hvis det er sådan, bør vi vel have det at vide. Jeg vil i hvert fald bede ministeren komme med en afklaring af det her, hvis der ligger en sådan politisk beslutning. Det ville jo være en fuldstændig fantastisk beslutning. Jeg kan slet ikke forestille mig, at noget sådant kunne komme på tale, selvfølgelig kan det ikke det, men lad os da få det at vide, hvis man har aftalt noget sådant.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Lene Espersen siger om det med stemmetal i Ministerrådet, at det er klart, at når nye lande kommer til og de får tildelt et antal stemmer, mister vi forholdsmæssig indflydelse. Det forstår jeg godt, men når nu regeringen selv i sin publikation »Amsterdamtraktaten og udvidelsen« skriver: »Amsterdamtraktaten slår fast, at de store lande, som i dag har to kommissærer, afgiver den ene, når EU udvides«, og senere: »Ændringen af stemmevægtingen skal navnlig kompensere de medlemslande, som giver afkald på at have to medlemmer af Kommissionen«, vil jeg spørge fru Lene Espersen, om der så er tale om, at vi bare mister en forholdsmæssig del af vores indflydelse, fordi nye medlemslande kommer ind.

Nej, der er tale om, at vi afgiver magt til de nuværende store medlemslande for at få udvi-

delsen. Det er derfor, vi så siger, at når man beder folk om at stemme ja for at få den store udvidelse, skal de altså ikke bare stemme ja til Amsterdamtraktaten, så skal de også stemme ud fra, at der efterfølgende skal ske en magtændring, hvor de nuværende store EU-lande skal have mere magt på bekostning af Danmark.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Først til hr. Keld Albrechtsen, som nok skulle have lyttet til, hvad jeg sagde om udvidelsen i min ordførertale. Jeg vil ordret læse op, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at Amsterdamtraktaten helt klart vil danne forudsætning for udvidelsen, og problemet er, at hvis vi ikke siger ja til Amsterdamtraktaten, vil udvidelsen komme til at foregå i et langsommere tempo, og Det Konservative Folkeparti ønsker ikke at lægge sten i vejen for udvidelsen.

Det er meget svært for os at sige noget konkret om, hvad der kommer til at ske, og hvordan de øvrige medlemslande vil agere, hvis det bliver et dansk nej, men det, som jeg tror er hovedskitsen i den forbindelse, vil naturligvis være, at folk vil sige: Hvad vil Danmark nu? Så skal man bruge tid på at finde en dansk ordning, og det betyder, at den tid bliver taget fra det, som vi egentlig skulle bruge kræfterne på, nemlig at få udvidelsen på plads.

Der er ingen tvivl om, at det ville trække tingene i langdrag, og det mener jeg ikke er i nogens interesse, men jeg vil godt advare hr. Keld Albrechtsen mod at komme med for mange bombastiske udtalelser om, at det overhovedet ikke har nogen som helst effekt, hvad Danmark stemmer, for Amsterdamtraktaten er en forudsætning for, at udvidelsen kan komme til at fungere i praksis, og det synes jeg at jeg er kommet med mange gode eksempler på.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg sige, at jeg netop sagde i mit indlæg, da vi talte om de store lande, at jeg mener, at de har et problem med et demokratisk underskud. Jeg mener, at det i en situation, hvor der er 25 medlemslande, hvoraf de fleste er små lande, er forkert, hvis vi relativt bibeholder de stemmevægte, der er i dag, for det ville betyde, at 20 pct. eller 30 pct. af EU's befolkning kan stemme for et forslag, som måske 60 pct. kommer til at betale for.

Vi bliver nødt til også at have befolkningstallet med ind som en form for stemmevægt, og derfor ser jeg ikke noget problem i at sige, at de små lande fortsat skal have en relativt større

vægt, men vi skal samtidig sikre os, at der også bliver et ægte demokrati forstået på den måde, at antallet af borgere i et land skal ind og vægte i en sammenhæng.

Jeg mener faktisk, at jeg allerede har besvaret det spørgsmål, som hr. Thulesen Dahl var inde på, nemlig om de store lande skulle have mere indflydelse. Det mener jeg at de skal, for det er ikke demokratisk, hvis det, at de har så mange indbyggere, ikke skal tælles med, når man stemmer i Ministerrådet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forholdt mig i mit spørgsmål slet ikke til det med det dobbelte flertal, for det er en anden diskussion. Jeg forholdt mig til diskussionen om antal stemmer i Ministerrådet og indflydelsen ved antal stemmer i Ministerrådet, og dér kan jeg konstatere, at fru Lene Espersen ikke har forholdt sig til det, som Amsterdamtraktaten netop slår fast, nemlig at vi skal kompensere for nogle store landes afgivelse af en kommissær i forbindelse med kommende institutionelle ændringer. Hvis vi vil have den store udvidelse, tager vi også stilling til det, når vi stemmer om Amsterdamtraktaten.

Så har jeg to konkrete spørgsmål til fru Lene Espersen. Det ene er, at når man fra konservativ side siger, at nærhedsprincippet forbedres, kan fru Lene Espersen så nævne et eneste politisk område, som ikke ville have været EU-reguleret efter de nye regler? Kan vi få et konkret eksempel på et område, hvor man siger: Her skulle EU ikke have blandet sig, hvis det nye nærhedsprincip, som jeg kan forstå at fru Lene Espersen hylder, havde været gældende?

Det andet spørgsmål er: Fru Pia Christmas-Møller sagde under åbningsdebatten i fredags – dér forsøgte jeg at få hendes argumenter for det, men det kunne jeg ikke få – at EU kun skal lave rammelove. Jeg har slået det op, og jeg vil gerne spørge, om det betyder, at Det Konservative Folkeparti vil arbejde for at få afskaffet f.eks. forordninger, for det er jo ikke kun rammelove, det er direkte bindende retsakter fra EU.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Nu synes jeg, det er ganske svært, vil jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at begynde at besvare konkret, hvilke områder man kunne forestille sig, at nærhedsprincippet skulle virke

på. Men hr. Thulesen Dahl gav jo selv noget af svaret, for Det Konservative Folkeparti ser faktisk gerne, at EU-samarbejdet får mere karakter af rammelovgivning, altså at man laver nogle fælles rammer, som det enkelte medlemsland så selv udfylder. Det kender vi allerede talrige eksempler på, og vi ser gerne, at samarbejdet udvikler sig mere i den retning.

Det er klart, at det bliver en lang proces, der kommer til at tage tid, men vi tror selv på, at det er en rigtig måde at udvikle samarbejdet på. Vi er bange for, at alt det med den store detaljeringsgrad bl.a. er med til at gøre folk meget skeptiske over for det europæiske, men det er måske også med til at sætte fokus på nogle ting, som er petitesseer i forhold til det, der er de store problemer, og det, som vi virkelig skal bruge tid på at løse.

Derfor mener vi, at en af de måder, hvorpå man i fremtiden kan udmønte nærhedsprincippet i praksis, er ved at lave mere rammelovgivning. Det kan eksempelvis være inden for fødevarerområdet, men det kan også være inden for alle mulige andre områder, at man i stedet får en rammelovgivning, hvor det er den enkelte nationalstat, der selv bestemmer, hvordan man vil gennemføre det i praksis. Det kan være med hensyn til fødevarerkontrol, eller hvordan dyrlæger arbejder, osv. Det er ikke noget, som EU skal regulere på, og det er heller ikke noget, som EU regulerer på i dag, men det er et konkret eksempel på, hvordan det skal fungere.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

Holger K. Nielsen (SF):

Debatten her i dag er jo begrundet af folke-tingsvalget. Vi er nødt til at have en ny førstebehandling, og sådan som jeg vurderer det, bliver det i høj grad en gentagelse af den førstebehandling, som vi havde i oktober sidste år. Jeg kunne sådan set have lyst til at henvise til det, jeg sagde på det tidspunkt. Jeg genlæste det for nylig, og det var en udmærket tale, jeg holdt, men jeg vil alligevel godt komme med nogle bemærkninger her under debatten i dag, vel vidende at der i høj grad er tale om en gentagelse af, hvad vi tidligere har hørt under disse lange EU-diskussioner.

Jeg vil godt starte med en lidt principiel betragtning, som er affødt af debatten tidligere om integration i dybden og i bredden. Jeg synes, det er en meget interessant ting at få dis-

kuteret også i relation til Amsterdamtraktaten. Noget af det interessante her i Folketinget er jo, at der hele vejen rundt i hvert fald i retorikken er enighed om det positive i udvidelsen af EU. I modsætning til i andre lande er der altså en bred konsensus i Danmark om, at det er en god ting, at EU bliver udvidet.

Vi argumenterer i SF primært med sikkerhedspolitik. Efter Murens fald står vi med nogle nye muligheder for at skabe et helt Europa, hvor vi i stedet for at slås med hinanden samarbejder med hinanden. Det er helt, helt afgørende, at det Jerntæppe, der faldt ned efter krigen, og den militære konfrontation, der var tale om i perioden frem til 1989, bliver afløst af et reelt samarbejde, og det er i den sammenhæng aldeles afgørende, at der som afløsning for de gamle militære, politiske og økonomiske skel mellem øst og vest ikke bliver skabt nye skel i Europa.

Af sikkerhedspolitiske årsager er vi tilhængere af udvidelsen; men jeg tror, det også er vigtigt at gøre sig klart, at med et EU med over 25 medlemmer kan man ikke fastholde de gamle målsætninger fra EF. Da man startede EF sidst i 1950'erne, var det i høj grad baseret på nogle idealistiske målsætninger om et forenet Europa, en føderalistisk union, og baggrunden var den helt naturlige, at efter mange krige – senest Anden Verdenskrig – var der behov for et samarbejdende Europa. Men EF's fædre, Schuman, Monnet, Spinelli, og hvad de nu hedder – ideologerne, der skabte EF – havde jo visionen om et egentligt forenet Europa. De vil bruge den økonomiske integration som murbrækker, som motor for en videregående politisk integration, og det er den målsætning, man er nødt til at revurdere.

Når man taler om et stort europæisk samarbejde, hvor Øst- og Centraleuropa kommer med, er det udsigtsløst at have den gamle føderalistiske målsætning om et egentligt forenet Europa. Det er det, unionsprojektet grundlæggende handler om, og derfor er vi altså nødt til at sige, at hvis vi skal have det brede samarbejde, kommer det til at gå ud over dybdesamarbejdet. De to ting er i logisk modsætning til hinanden, og hvis vi skal have et udvidet EU, må vi opgive de vidtløftige unionsideer.

Det var jo også meldingen fra den danske befolkning ved 2. juni-afstemningen i 1992, og det var det, 1993-afstemningen udmøntede i de danske undtagelser. Det var det, det nationale kompromis handlede om: fra dansk side skulle

vi sige nej til union, men sige ja til et praktisk, bredt samarbejde, som muliggør et udvidet EU. Og det, vi skal vurdere, er, hvad der sker i øjeblikket.

Lad mig nævne to foreteelser, som i denne sammenhæng er af vigtighed. Det er kun den ene, som direkte har noget med debatten at gøre, men lad mig alligevel nævne den anden. Det er ØMU-projektet, som i virkeligheden formentlig har større konsekvenser end Amsterdamtraktaten, og som træder i kraft fra den 1. januar 1999. Det skal vi ikke snakke om i dag, men jeg vil godt nævne det, for det er nemlig udtryk for en dybdeintegration, der vil få vidtgående konsekvenser, hvis den kommer på skinner og ikke bryder sammen på grund af indre modsætninger.

Det andet er selve Traktaten, og der er specielt mere union i denne traktat på det retlige område. Man kan lide det eller ej, men det er der. Der er overførsel af kompetence til den såkaldte søjle 1, som man kalder det i EU-teknokratisprog, og det er der også i det, man kalder retssøjle 3, altså politisamarbejde og straffesamarbejde, hvor man – om jeg så må sige – lægger skinner til en yderligere integration på det område. På hele det retlige område er der i denne traktat mere union. Man kan lide det eller ej, men vi kan ikke lide det, og det er en hovedårsag til, at vi anbefaler et nej ved folkeafstemningen. Der er også mere union i kompetencefordelingen, der er mere magt til Europa-Parlamentet, der er mere magt til Kommissionen, der er mere magt til Domstolen, og det er vi heller ikke tilhængere af.

Amsterdamtraktaten skulle være forudsætningen for udvidelsen mod øst; men i virkeligheden er de fleste udmærket klar over, at den nye traktat ikke lever op til de forudsætninger, den burde leve op til. Det er nu traktatfæstet, at man kun kan optage fem øst- og centraleuropæiske lande, som der er sat navn på, og forhandlingerne er gået i gang. Men det, man hermed legitimerer og legaliserer, er et nyt socialt skel i Østeuropa – ikke det skel mellem øst og vest, som vi kendte frem til 1989, men et skel mellem de østeuropæiske lande, der kommer med på toget i første omgang, og de lande, der måske kommer med på et senere tog eller måske overhovedet ikke kommer med. Det får vidtgående konsekvenser for de pågældende landes økonomiske udvikling, for den måde, EU laver strukturpolitik på, favoriserer de lande, der kommer med i første omgang. Land-

brugspolitikken vil favorisere disse lande, og udenlandske investeringer vil primært gå til de lande, der kommer med i første omgang. De resterende kan måske komme med, men de er sat agterud, og det er dybt problematisk.

Efter min vurdering er det en historisk fejl, at man traktatfæster denne nye skillelinje i Østeuropa. Hvis det var økonomiske argumenter, hvis det var markedsadgang, der var begrundelsen for udvidelsen, ville der være logik i det. Hvis det er økonomi, det handler om, er det logisk, men hvis man tænker på sikkerhedspolitik, er det altafgørende, at der bliver tale om en proces, hvor alle får reelle muligheder for at være med.

Der er mange debatter om konsekvenserne, hvis det bliver et nej, og jeg synes, der er et déjà-vu over den diskussion. Når jeg hører argumenterne fra tilhængerside her i salen i dag, men ikke mindst på de mange møder, der afholdes – jeg har været til mange, jeg skal også til mange senere, og det er jo her, debatten foregår – er det i virkeligheden de samme synspunkter, som vi hørte før den 2. juni 1992: hvis det bliver et nej, vil det hele bryde sammen. Danmark vil blive isoleret, vi vil få økonomiske vanskeligheder, Europa vil falde fra hinanden, og udvidelsen vil ikke blive til noget. Vi kan udmale hele spektret af argumenter, der bliver kørt i marken.

Men jeg vil opfordre alle til at spise brød til. Vi har en afstemning om en traktat, og her skal den enkelte dansker vurdere: Er denne traktat god nok med hensyn til de behov, man mener, det europæiske samarbejde skal dække? Mener man, at traktaten er god, siger man ja, men mener man, at traktaten er dårlig, siger man nej. Det er det enkle valg for den enkelte, og i den sammenhæng skal det siges, at hvis det bliver et nej, er der naturligvis forhandlingsmuligheder efterfølgende. Der er ingen på nejsiden, der kan sige: Det vil gå sådan og sådan og sådan, hvis det bliver et nej; men der er altså heller ingen på jasiden, der vil kunne sige: Det vil gå sådan og sådan og sådan, hvis det bliver et ja. Lige gyldigt om det bliver et ja eller nej, vil der være nogle usikre ting, man kan operere ud fra.

Før 1992 havde vi nogle forestillinger om, hvad der ville ske ved et nej, men ingen af os kunne dengang vide, hvad der faktisk ville ske. Der kom nogle helt nye bolde i luften. Der blev skabt en helt ny proces, en ny, demokratisk diskussion, som var fuldstændig uventet for os alle sammen. Nye muligheder opstod, og naturlig-

vis vil der også være nye forudsætninger, hvis det bliver et nej den 28. maj – lige så vel som der også kan være nye forudsætninger, både positive og negative, hvis det bliver et ja.

Politik er en sammenhæng mellem nogle givne betingelser. Men der er også mulighed for, at vi politisk kan påvirke de betingelser, og derfor vil der naturligvis ved et nej være mulighed for at kunne påvirke den efterfølgende udvikling. Jeg tillader mig her at gøre opmærksom på, at hvis man ser på dansk Europapolitik de sidste 25 år, er det, der har påvirket den europæiske udvikling mest, netop det danske nej den 2. juni 1992, da befolkningen underkendte den traktat, politikerne forsøgte at sælge til befolkningen. På trods af skræmmekampanjer om alverdens ulykker lykkedes det efterfølgende at få en positiv proces i gang, så EU trods alt er blevet lidt bedre, end det var dengang, og det er godt nok.

Den nye traktat er ikke god nok, men med hensyn til demokrati og folkelig diskussion er der trods alt i dag en større lydhørhed med hensyn til, at befolkningerne skal med. Vi er nødt til at presse yderligere på som kritiske borgere, og i et demokratisk land er det vores pligt at vurdere traktaten. Er den god nok? Så må vi tage stilling på baggrund af det og efterfølgende forhandle ud fra, at vi naturligvis i alles interesse skal have en fornuftig løsning, som vi fik i 1992.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Tak til hr. Holger K. Nielsen for mange socialt rigtige betragtninger, ikke mindst om dette med at udvide samarbejdet i Europa i bredden og i dybden.

Men, der er én ting, jeg vil spørge hr. Holger K. Nielsen om, som jeg ikke forstår. Jeg kan forstå, han vil stemme nej til Amsterdamtraktaten, og det vil jeg også. Men hr. Holger K. Nielsen er jo socialist og må være tiltalt af det store, kollektive fællesprojekt, som EU er, og som bliver endnu mere kollektivt og fælles med Amsterdamtraktaten, hvor vi får fælles udenrigspolitik og grænsesamarbejde med Schengen og fælles arbejdsmarked. Stort, kollektivt og fælles, væk med grænserne, fælles mønt, fælles statsborgerskab og fælles hele molevitten.

Hvorfor i alverden er hr. Holger K. Nielsen og en stor del af hans parti imod? De bør da være for. Det er vi andre, i hvert fald nogle på den borgerlige side, der hylder Gud, dronning

og fædreland og vil stå vagt om Danmark og det danske folkestyre. Kan jeg ikke lige få forklaret det?

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Hr. Holger K. Nielsen var inde på, at der ikke var så meget nyt i det, hr. Holger K. Nielsen kalder unionstilhængernes argumentation siden juni 1992. Men jeg kan konstatere, at der er altså heller ikke særlig meget nyt i hr. Holger K. Niensens måde at argumentere på, så derfor så vil jeg gerne spørge hr. Holger K. Nielsen: Hvad er visionen egentlig i den del af SF, som hr. Holger K. Nielsen er talsmand for? Hvad er egentlig SF's vision om Europa?

Hr. Holger K. Nielsen siger, at der er en modsætning mellem bredde og dybde. Hvordan vil hr. Holger K. Nielsen komme ud over det problem? Hr. Holger K. Nielsen hænger jo fast i den vildfarelse, at det stadig er de gamle ideologer, der er tale om. Kan hr. Holger K. Nielsen ikke se, at projektets store force i dag netop er, at forskelligheden er styrken, og at de nationale parlamenter dermed – hvad hr. Holger K. Nielsen glemmer – også får en ny rolle i Europa?

Og endelig: Har hr. Holger K. Nielsen ikke det problem, at hr. Holger K. Nielsen ved at anbefale et nej med nogle argumenter, som jeg har svært ved at forstå, får en traktat, der er dårligere og er uden de instrumenter, hr. Holger K. Nielsen som socialist og som én, der vil regulere markedet, burde gå ind for? Hvordan hænger det sammen?

(Kort bemærkning).

Jann Sjusen (KRF):

I betragtning af, at hr. Holger K. Nielsen og undertegnede stemte ens ved folkeafstemningen i juni 1992, nemlig nej, og at vi stemte ens ved folkeafstemningen i maj 1993, hvor vi begge stemte ja, synes jeg, det er interessant at høre hr. Holger K. Niensens argumentation for et nej til Amsterdamtraktaten, hvor jeg selv er havnet på et ja.

Når vi fik Edinburgh-Afgørelsen i 1993 med de danske forbehold, må jeg spørge, hvad det er for afgørende nye skridt, hr. Holger K. Nielsen finder i Amsterdamtraktaten, der betinger, at han denne gang vil stemme nej. Hvilke nye forbehold skal vi have, eller hvad er det, der skal genforhandles, for at vi kan få en helt ny og bedre traktat, som måske er det sigte, hr.

Holger K. Nielsen har med sit nej denne gang? Jeg stiller spørgsmålet, fordi jeg synes, debatten er interessant, og fordi jeg langt hen ad vejen kan følge hr. Holger K. Nielsen på det analytiske plan med hensyn til indholdet af traktaten og hvad der kunne være ønskeligt, men bestemt ikke, når konklusionen skal drages.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Hr. Frank Dahlgaard siger, at det er et stort socialistisk projekt, der er i den nye traktat, og det synes jeg da han med større overbevisning skulle forklare sine konservative gruppefæller og de andre borgerlige partier her i Folketinget, som med brask og bram går ind for denne ifølge hr. Frank Dahlgaard så socialistiske traktat.

Jeg tror, det har lidt at gøre med, at hr. Frank Dahlgaard er lidt galt afmarcheret med hensyn til, hvad socialisme er for noget. Han har en forestilling om, at det er noget med femårsplaner. Jeg indrømmer, at EU's landbrugspolitik har meget sovjetisk over sig – det er jeg helt, helt enig i – men det sovjetiske plansystem har aldrig været den socialisme, SF står for.

Der er masser af bureaukrati i EU; men for mig at se har bureaukrati og socialisme aldrig haft noget med hinanden at gøre, så det der store, bureaukratiske monster, som hr. Frank Dahlgaard kalder socialistisk, kalder jeg ikke socialisme. Jeg kalder det for et bureaukratisk, udemokratisk system, og for mig er socialisme og demokrati det samme, og det er en af årsagerne til, at jeg er særdeles kritisk over for hele det projekt. Jeg mener, vi skal have samarbejde, men vi skal have samarbejde om konkrete problemer og konkrete løsninger landene imellem. Det er det grundlag, man skal bygge samarbejdet op på, men det er noget helt andet end det, hr. Frank Dahlgaard påstår skulle være socialisme.

Så spørger hr. Buksti: Hvad er SF's vision? SF's vision er et EU, der er grønnere, mere demokratisk, mere socialt og mere fleksibelt, som giver reel mulighed for, at Østeuropa kan komme med i samarbejdet, og som giver mulighed for en ny strategi for integrationen. Hr. Buksti siger, at de gamle gutter er irrelevante i dag, men de er ikke irrelevante i dag, i hvert fald ikke for mange af de mennesker fra de andre EU-lande, der sidder i Kommissionen. Man har stadig – og det er det sørgelige – de gamle ideer om et forenet Europa, og det er i høj grad derfor, at den retlige integration har

fået en så stor og fremtrædende plads i den nye traktat. Det er for mig at se langt mere føderalistisk ideologi end et forsøg på at løse praktiske, grænseoverskridende problemer.

Jeg er ked af, at jeg ikke kan nå at svare på alle spørgsmålene; men jeg kommer forhåbentlig tilbage på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg skal gerne komme hr. Holger K. Nielsen til undsætning og give hr. Holger K. Nielsen mulighed for at svare mere fyldestgørende.

Og så skal jeg bare stille det spørgsmål: Hvordan tror hr. Holger K. Nielsen, at hr. Holger K. Nielsen og hans side af SF kan realisere den vision om det grønne og det mere sociale osv. Europa uden at slippe uden om det dilemma, hr. Holger K. Nielsen selv kom ind på med bredde og dybde? Hvis der skal være et samarbejde med noget som helst indhold, må der vel også være en vis dybde. Eller er det bare nogle flommeeuropæiske fraser, som hr. Holger K. Nielsen går ind for? Har det samarbejde, hr. Holger K. Nielsen og SF går ind for, intet som helst forpligtende indhold? Hvis det er sådan, at der skal være et vist forpligtende indhold, bliver der altså også en vis dybde.

(Kort bemærkning).

Jann Sjusen (KRF):

Ud over det, jeg tidligere har stillet spørgsmål om til hr. Holger K. Nielsen, vil jeg også godt lægge vægt på den kritik, hr. Holger K. Nielsen rettede mod den føderale udvikling i EU, og som jeg for så vidt er lige så bekymret over som hr. Holger K. Nielsen, bl.a. at Europa-Parlamentet får mere magt på bekostning af Ministerrådet og dermed også dette høje Ting.

Det skal ses i forhold til, hvorfor man anbefaler et nej denne gang, når man må konstatere, at det blev et ja i 1993 og dermed også et ja til det tigerspring, som Maastrichttraktaten i virkeligheden – og efter min mening dybt beklageligt – var med hensyn til at give Europa-Parlamentet afgørende mere magt på bekostning af Ministerrådet ved de nye forligsprocedurer, som for alvor blev sanktioneret netop med Maastricht-Traktaten. Det er et af de eksempler, der gør, at jeg må sige, at jeg har svært ved at forstå, det bliver til et nej denne gang fra hr. Holger K. Niensens side, og lige netop det spørgsmål kunne jeg godt tænke mig at få et svar på.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Til hr. Sjursen: Det sidste argument forstår jeg slet ikke, for hvis man ser på de forligsprocedurer, som blev introduceret i Maastrichttraktaten, bliver de jo yderligere styrket i den nye traktat. Det burde da være et argument for et nej fra hr. Sjursens side, når han er så kraftigt imod, at Parlamentet får mere magt, som tilfældet er. Det har ikke været så meget fremme i debatten, at der rent faktisk bliver mere magt til Europa-Parlamentet gennem forligsprocedurerne i den nye traktat, og hvis man er imod mere magt til Parlamentet, skal man stemme nej til traktaten.

Hr. Buksti forstår ikke, hvorfor jeg siger nej. Han siger, at hvis der bare er bredde, kan der ikke være noget indhold. Jamen dybde og bredde har ikke noget at gøre med, om der er indhold eller ej. Det er en total misforståelse. Der kan udmærket være masser af indhold i et samarbejde, der har bredde som udgangspunkt, og der kan være masser af manglende indhold i et samarbejde, der har dybde som udgangspunkt. Det har noget at gøre med, hvilken kompetence, hvilken magt man giver de overnationale institutioner, og i hvilken udstrækning man skal hoppe med på unionsudviklingen for at realisere tingene.

Med hensyn til kriminalitet er det for mig at se langt vigtigere, at der kommer et praktisk orienteret samarbejde op at stå. Jeg har ikke for to øre fidus til, at Kommissionen skal have noget at skulle have sagt vedrørende kriminalitetsbekæmpelse. Når jeg tænker på Kommissionens ineffektivitet på alle mulige andre områder, har jeg ingen tiltro til, at det vil gavne opklaringen af grænseoverskridende kriminalitet.

Og når det gælder andre områder: Lad os da snakke om praktisk samarbejde. Hvad skal der løses? Lad os gå i gang med at løse problemerne. Der er masser af ting at tage fat på. I det daglige arbejde i Europaudvalget støtter vi sådanne tiltag, så lad os dog få det ud af denne unionsssammenhæng, som andre forsøger at køre ind alle mulige steder, og som denne traktat også er udtryk for. Ikke fordi det er et kæmpe stort tremileskridt, der bliver taget, for ser man på EF's og EU's udvikling helt tilbage fra starten, er der hele tiden tale om små skridt. Man går ind i en åleruse, hvor man langsomt bliver forpligtet mere og mere. Se på 1970'erne,

se på 1980'erne, se på 1990'erne. Det er de små skridt hele tiden, men de er der, og de er der også i denne traktat. Vi siger: Nej, hertil og ikke længere! Det sagde vi efter afstemningen den 2. juni 1992, vi sagde det i 1993, og nu siger vi igen hertil og ikke længere, og derfor anbefaler vi et nej til traktaten.

Hvad skal der genforhandles? Det er det spørgsmål, om udvidelsen bliver reel og kommer til at omfatte alle de lande, der vil med. Det er spørgsmålet om, at den retlige undtagelse også skal være reel, og det er den efter vores opfattelse ikke på grund af Schengen-samarbejdet. Det er også spørgsmålet om miljøgarantien, der skal forbedres i forhold til den formulering, den har i øjeblikket.

Første næstformand (Birte Weiss):

Vi tager nu den sidste runde med korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg bliver altså nødt til at anholde hr. Holger K. Niensens bemærkninger om dybde og bredde. Hvis det skal give nogen som helst mening, må det være sådan, at bredden betyder, at der skal flere områder med, mens dybden angiver graden af, hvor forpligtende det er. Sådan er det.

Det er da sådan, at jo mere man integrerer, jo mere man laver fælles kompetence, desto mere går man i dybden, og når man siger, at man ikke vil have noget i dybden, betyder det derfor, at man vil have en hel masse, som ikke er forpligtende. Og derfor må jeg dels spørge hr. Holger K. Nielsen, om jeg helt har misforstået det, dels om det er sådan, at hr. Holger K. Nielsen mener, han kan gennemføre et mere grønt Europa, hvis det f.eks. er sådan, at alle beslutninger skal træffes ved enstemmighed, eller om det er sådan, at hr. Holger K. Nielsen mener, der skal gives en eller anden form for kompetence til Fællesskabet.

Jeg vil også godt spørge hr. Holger K. Nielsen, om hr. Holger K. Nielsen som socialist – men ikke helt den samme slags socialist, som hr. Frank Dahlgaard var inde på – ikke mener, at når man har et indre marked, er det da interessant at have nogle knapper, man kan stille på, så man eventuelt kan regulere markedet, så det bliver mere fornuftigt, og vi faktisk får et bedre Europa, et mere socialt og et mere grønt Europa.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jo, det sidste er jeg enig i; men jeg har meget svært ved at se, hvor reguleringen af det indre marked er i den nye traktat. Den er der jo ikke, det er stadig det indre markedes logik, der er det afgørende, og miljøgarantien er et meget godt udtryk for det. Vi har jo stillet krav om, at også landbrugsområdet skal med, men det er ikke med, og det vil sige, at hvis den agrokemiske industri får presset igennem, at man skal tillade en række sprøjtemidler, hvoraf nogle kan være forbudt i øjeblikket her i Danmark, vil vi blive tvunget til at ophæve det forbud.

Vi vil ikke kunne bruge miljøgarantien over for pesticider, fordi den ikke gælder på landbrugsområdet. Det er den agrokemiske industris interesse i at kunne sælge alle pesticiderne i hele det europæiske område, der bliver vigtigere end hensynet til vores grundvand. Det er kun ét eksempel, men også på andre områder er det stadig sådan, at det er logikken i det indre marked, der er vigtigere end hensyn til miljøet og hensynet til mennesker.

Første næstformand (Birte Weiss):

Vi går så tilbage til ordførerrækken.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er én ting, vi stort set kan være enige om indtil nu, og det er, at der ikke er blevet bragt meget nyt frem om partiernes holdninger til Amsterdamtraktaten. Men det er jo ikke i sig selv særlig sært, i og med at der er tale om en genfremsættelse af et lovforslag, vi har set før, og som vi jo har diskuteret meget landet rundt indtil nu.

Det er måske heller ikke så sært af den grund, at det indtil nu har været svært at få en egentlig debat om Amsterdamtraktatens indhold, men at det mere har været en klargøring af partiernes standpunkter. Debatten er jo for alvor i gang ude i forsamlingshusene rundt om i landet, hvor vi i højere grad forsøger at overbevise befolkningen om, at lige præcis vores standpunkt er det rigtige. Sådan må det nu engang være, når vi har at gøre med et lovforslag, der handler om et emne, som skal sendes til folkeafstemning, og hvor det er befolkningens svar til Folketinget, der er afgørende for, om Danmark skal ratificere Amsterdamtraktaten eller ej. Men det står dog klart – og det har været fremme fra mange tilhængeres side – at kodeordet i forsøget på at få befolkningen til at

stemme ja er udvidelsen af EU med de øst- og centraleuropæiske lande.

Jeg synes dog, der er en ting, som nok kommer klarere frem for befolkningens øjne i den kommende tid, og som er gavnlig i den forbindelse. Hvis hovedårsagen til, at man skal stemme ja, er udvidelsen, stemmer man altså ikke alene ja til Amsterdamtraktaten; næh, så stemmer man også ja til en fremtidig forpligtelse til at afgive magt til de store lande, bl.a. i Ministerrådet, hvor man afgiver stemmeindflydelse til de store lande.

Det ligger ganske klart i Amsterdamtraktaten, og specielt i ånden i Amsterdamtrakten, som fru Charlotte Antonsen var inde på tidligere, at det er sådan, løbet skal køre. Det vil sige, at skal man stemme ja ud fra, at man vil have en stor udvidelse og ikke kun en udvidelse med de fem lande, som Amsterdamtraktaten giver mulighed for, har man også en fremtidig forpligtelse til at afgive magt til Ministerrådet. Det er så indbefattet i ja'et, og jeg synes, det er gavnligt, at det står klart i vælgernes bevidsthed, når de stemmer.

Der har været nævnt nogle plusord, og jeg vil også gerne på Dansk Folkepartis vegne sige, at plusord, som vi selvfølgelig føler os tiltrukket af, eksempelvis er, at vi har at gøre med et fredens projekt – hvem i alverden ville kæmpe for et ufredens projekt? – eller at vi skal hjælpe Østeuropa. Hvem i alverden vil ikke gerne hjælpe Østeuropa?

Man bruger nogle fraser om EU-spørgsmålet og i særdeleshed Amsterdamtraktaten ud fra en tanke om, at befolkningen simpelt hen er dummere, end den har lov til at være, og at befolkningen skal hoppe på nogle fraser, som slet ikke handler om Amsterdamtraktaten.

Det er selvfølgelig også derfor, at vi i Dansk Folkeparti ikke hopper på dem og ikke bruger dem til at argumentere for et ja, men tværtimod argumentere for det nej til Amsterdamtraktaten, som vi jo arbejder for at få i hus ved folkeafstemningen senere her i foråret.

Som vi ser det, er EU og bliver EU i et stadig stigende omfang en centralistisk, bureaukratisk union, hvor stadig flere beslutninger skal tages centralt, og hvor stadig flere beslutninger derefter er forpligtende for de enkelte medlemslande.

Det betyder også, at man laver en ensretning i Europa, som er langt fra det fredens projekt, som man påstår at ville skabe. Et fredens projekt skaber man ikke ved ensretning og centra-

lisme. Et fredens projekt skaber man ved at respektere de enkelte landes ret til at være forskellige og ved at respektere, at der for mange ting gælder forskellige regler i de forskellige lande.

Det gør man ikke med EU-samarbejdet, og i særdeleshed ikke med den retning, EU-samarbejdet har hen imod en stadig snævrere union, en stadig mere integreret klods.

For os at se drejer det sig om, at man respekterer, at der i hvert enkelt medlemsland i så høj grad som muligt skal gælde de regler for landets indbyggere, som landets indbyggere selv ønsker. Det er på den måde, man sikrer harmoni mellem de lovregler, befolkningen skal efterleve, og befolkningen, og den harmoni skabes ikke gennem EU-systemet. Den harmoni skabes kun ved, at man ikke anfægter de enkelte landes selvstændighed og suverænitet.

Man kan diskutere, hvor hurtigt man med Amsterdamtraktaten går frem, man kan diskutere, hvor stort det skridt, man tager, er, men man kan ikke diskutere, i hvilken retning det går. Det går i retning af, at vi putter flere politiske emneområder over til EU-regulering. Det bygger på, at flere af de områder, som EU skal tage sig af, skal kunne reguleres og vedtages med kvalificerede flertal og ikke med enstemmighed. Og det bygger på, at Europa-Parlamentet med Amsterdamtraktaten også får endnu en bid magt, så Europa-Parlamentet skal spille en større rolle i vedtagelsen af lovregler.

Retningen er der ingen grund til at tage fejl af, og derfor bliver afstemningen også i bund og grund en afstemning om, hvorvidt Danmark skal afgive større suverænitet, mere magt til EU-systemet på bekostning af, hvad vi kan beslutte her i Danmark.

Så er der nogle, der siger, at der sker jo mange ting i Europa, og at det er derfor, vi skal sidde med ved bordet, have indflydelse og alt det dér.

Jeg kan da godt forstå, at der er nogle ministre, der kan føle sig foranlediget til at synes, det er sjovt og rart og positivt at have indflydelse på, hvad der sker i Frankrig, i Portugal eller i Spanien, også på forholdsvis små politiske detailreguleringsområder, men vi skal altså huske på, at hver gang vi siger ja til det, siger vi også ja til, at de andre lande blander sig i, hvilke regler vi skal leve efter her i Danmark, og dermed løber vi en stadig større risiko for, at Folketinget og den danske befolkning får nedstemt, hvad vi ønsker, der skal gælde her i

Danmark, og i højere grad skal rette os efter ting, som er vedtaget af andre landes stemmer end de danske.

Det har også været sagt, at afstemningen, som nu ligger til at skulle være den 28. maj, er en afstemning om vores medlemskab af EU.

Det er utrolig forkert at komme med den påstand, men jeg forstår godt, hvorfor den kommer. Det er klart, at stemmer vi om vores medlemskab, er der i tilhængerens øjne en større chance for at få et ja til Amsterdamtraktaten, end hvis vi stemmer om det reelle indhold af Amsterdamtraktaten.

Derfor kan man også se, at de ivrigste tilhængere forsøger at gøre det til en afstemning for eller imod medlemskabet, og de ivrigste tilhængere siger endda, at stemmer vi nej, skal Danmark indlevere sin udtrædelsesansøgning den 29. maj.

Efter Dansk Folkepartis opfattelse forholder det sig helt anderledes. Vi stemmer hverken formelt eller reelt om Danmarks medlemskab af EU. Vi stemmer om, hvilken retning EU-samarbejdet skal tage, og vi stemmer om indholdet i Amsterdamtraktaten. Hvis det ikke forholder sig sådan, er vi i en situation, hvor de andre lande ikke vil overholde de spilleregler, som gælder for det nuværende samarbejde, og jeg havde nær sagt, at hvis ikke de vil overholde de spilleregler, der gælder for det nuværende samarbejde, er det ikke en klub, vi ønsker at være medlem af. Derfor vil de selvfølgelig overholde de spilleregler, der gælder, som siger, at der skal være enighed om traktatændringer.

Derfor kan der jo sagtens komme et forløb efter et nej, hvor man kan forhandle. Om der så er nogle andre ting, man kan blive enige om, og man kan forhandle om, hvorvidt Danmark vil acceptere, at de andre lande fortsætter med Amsterdamtraktaten, mod at vi får nogle andre ting, det er en anden situation. Men selvfølgelig er der ikke tale om, at vi stemmer om medlemskabet af EU; vi stemmer om indholdet.

Noget af det indhold, der er afgørende for, at Dansk Folkeparti anbefaler et nej til Amsterdamtraktaten, er selvsagt det retlige område. Her har man jo lavet en ganske snedig konstruktion, sikkert et rent bestillingsarbejde fra tilhængerens side, hvor man har ønsket den situation, at Danmark fuldt og helt kan være med i det retlige samarbejde, også det, der bliver vedtaget med kvalificeret flertal efter den her overgangsperiode, hvorefter det retlige skal reguleres i et overstatsligt samarbejde. Man undgår at

skulle spørge den danske befolkning direkte, om den ønsker at ophæve forbeholdet over for et overstatsligt retligt samarbejde. En ganske, ganske snedig konstruktion, og man kan jo ikke andet end komplimentere tilhængerne for at have fået lavet en sådan konstruktion, men det bliver den jo ikke mere ærlig over for den danske befolkning af.

Sagen er i al sin enkelhed, at man har fået lavet en konstruktion, hvorefter Folketinget skal vedtage at følge alle de beslutninger, de andre lande vil træffe i det overstatslige samarbejde. Det er jo ideen med det, for man ved, at dér, hvor EU-problemet for tilhængerne er i Danmark, er i forholdet mellem et flertal i Folketinget, der ønsker en stadig større integration – det kan ikke gå hurtigt nok – og en befolkning, der siger, at den ønsker at trække en grænse. Derfor skal man have befolkningen sat ud på et sidespor.

Det gode ved det nationale kompromis, som blev indgået efter nej'et den 2. juni 1992, var netop, at man lovede hinanden og vælgerne, at hvis man skulle lave om på de områder, der er regulerede som de danske forbehold, skal man spørge den danske befolkning, om den er villig til det.

Det ønsker man ikke at gøre, for man ved, at spørger man den danske befolkning om, hvorvidt man skal ophæve det retlige forbehold, vil det blive et rungende nej. Derfor har man altså ønsket at lave en konstruktion, hvorefter Folketinget med flertal kan vedtage at gå med på alt det, de andre lande laver i et overstatsligt retligt samarbejde, men hvor man formelt kan påstå, at vi stadig væk har suveræniteten liggende i Folketingssalen, hvorfor man ikke behøver spørge den danske befolkning. En snedig konstruktion, men ikke en ærlig konstruktion over for den danske befolkning.

Det er med denne argumentation, vi siger, at der selvfølgelig er en sammenhæng mellem Amsterdamtraktaten og det overstatslige retlige samarbejde, i og med at Folketinget har vedtaget, at vi skal være med i Schengenkonventionen, og derfor skal danskerne også den 28. maj forholde sig til, om de bakker den konstruktion, Folketingets flertal har lavet, op. Derfor er det overstatslige retlige samarbejde også et tema ved folkeafstemningen.

Vi mener selvfølgelig, at man skal afvise det overstatslige retlige samarbejde. Vi mener selvfølgelig, at vi skal afvise Danmarks medlemskab af Schengenkonventionen, som jo bliver

indskrevet i Amsterdamtraktaten, og det er således som også tidligere fremhævet her i debatten, at efter Amsterdamtraktaten kan vi ikke med et almindeligt flertal her i Folketinget melde os ud af Schengenkonventionen igen og f.eks. genindføre fuld grænsekontrol mellem eksempelvis Danmark og Tyskland.

Efter Amsterdamtraktaten er vedtaget, skal der en regeringskonference til, for at vi kan melde os ud af Schengenkonventionen, og det vil sige, at er man ikke tilhænger af Schengenkonventionen, er man ikke tilhænger af, at man skal afskaffe grænsekontrollen, er der ingen tvivl om, at man bliver nødt til at afvise Amsterdamtraktaten.

Vi synes, det er fuldstændig tåbeligt at afskaffe grænsekontrollen. Vi mener i Dansk Folkeparti, at det er vigtigt, at man bekæmper international grænseoverskridende kriminalitet, og det gør man altså ikke ved at starte med at afskaffe kontrollen ved grænsen og lade den erstatte af nogle baglandspatrujler, som så kan køre en 20, 30, 40 km bag grænserne.

Så har der været spurgt, om vi ikke kan hænge vores hat på, at vi kan opretholde grænsekontrollen, indtil den ydre kontrol er tilstrækkelig. Nej, det kan vi selvfølgelig ikke, for vi har ingen som helst sikkerhed for, at man vil vurdere de ydre grænser som tilstrækkeligt sikre, før man afskaffer grænsekontrollen. Jeg har f.eks. svært ved at forestille mig, at man kan få en effektiv ydre kontrol af den 8.000 km lange italienske kyststrækning, før Folketinget afskaffer grænsekontrollen ved den dansk-tyske grænse.

Derfor vil vi uvægerligt få et stadig stigende antal illegale immigranter her til landet, og vi vil ganske givet få øget kriminel aktivitet både i grænselandet og længere inde i landet som følge af afskaffelsen af grænsekontrollen, hvorfor det selvfølgelig er hul i hovedet at gøre det. Og det siger jo egentligt også sig selv; al logik tilsiger det. Det mærkværdige argument, at vi nu skal øge samarbejdet imod den internationale grænseoverskridende kriminalitet, og at vi derfor starter med at afskaffe grænsekontrollen, er så selvmodsigende, som noget kan være, og det burde tilhængerne også erkende.

I og med at det altså har sammenhæng med Amsterdamtrakten, fordi Schengen er indskrevet i Amsterdamtraktaten, og på grund af de andre ting, jeg har været inde på, skal danskerne selvfølgelig stemme nej til Amsterdamtraktaten.

Nu tager vi så slagsmålet verbalt. Vi går ud og argumenterer for vores ja eller for vores nej. Vi håber i Dansk Folkeparti meget, at det lykkes os at overbevise den danske befolkning om, at den skal stemme nej. Vi tror rent faktisk også på noget af det, hr. Frank Dahlgaard har været inde på, nemlig at det denne gang i et stort omfang er de borgerlige, der skal bære nej'et hjem. Tidligere med Maastrichttraktaten var der ingen tvivl om, at det primært var socialister, der stemte nej, men i dag er det de borgerlige vælgere, der i et stadig større omfang bliver skeptiske.

Jeg tror, at modstanden mod EU blandt borgerlige er undervurderet, og derfor håber jeg også, at når det forhåbentlig bliver et nej den 28. maj, vil det blive den borgerlige dagsorden, der afgør, hvad der efterfølgende skal ske, og det er selvfølgelig at arbejde for at skaffe national selvbestemmelse, national suverænitet, så vi ikke får anfægtet Danmarks ret til fortsat at være et selvstændigt land og en selvstændig nation.

Arne Melchior (CD):

Så vidt jeg ved, er det i eftermiddag første gang, at Tingets nye første næstformand, fru Birte Weiss, sidder i den høje stol, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at gratulere med positionen og håbe, at det bliver fru Birte Weiss til gavn og glæde. Jeg er sikker på, at det vil blive Folketinget til glæde.

Og så kaster jeg mig over dagens tema:

Der er tale om en genbrugsdebat, en reprise af en debat, vi havde i oktober 1997, og det skal man ikke være så ked af, selv om nytten vel ikke er vældig stor, for det er da en ekstra garanti for, at hver eneste stemme, hver eneste paragraf og hvert eneste komma bliver vendt en gang til. Det er så en af mange grunde til, at når vi kommer helt tæt på den 28. maj eller derefter, skal ingen kunne komme og sige: Vi fik ikke nok at vide, det har ikke været drøftet nok, der har ikke været mulighed for at skaffe sig oplysninger, og derfor kan vi ikke rigtig tage stilling. Alle, som gider, kan få alt at vide.

Den 21. oktober sidste år holdt min nu af Folketinget udgåede kollega, fru Addi Andersen, en fremragende tale, og jeg kunne nøjes med at henvise interesserede til at slå op i Folketingets forhandlinger for den pågældende dag, for jeg kan faktisk ikke gøre det bedre. Men da vi nu har et kvarters taletid, skal jeg da i hvert fald

bruge ca. det halve af den, og jeg skal så til gengæld holde mig til de absolutte hovedpunkter.

Min disposition er den, at jeg lægger ud med tre helt indlysende fordele ved et ja, derefter har jeg et hovedformål, og til sidst foretager jeg så en kontraprøve.

Først de tre helt indlysende fordele:

Det drejer sig om at få informationer, det drejer sig om at få indflydelse, og det drejer sig om at være eksempelskabende.

Informationer kan man selvfølgelig også få, selv om man ikke er helhjertet med i EU og med ved de forskellige borde, hvor afgørelserne træffes. Vist kan man da få informationerne efterfølgende, men sætter man pris på at have informationerne så tidligt som muligt og så fuldstændigt som muligt, er det sandelig om at være indenfor, hvor det foregår.

Min anden hovedfordel er indflydelsen. Hvis man vil have indflydelse på de beslutninger, der træffes, er det lige så afgjort nødvendigt at være indenfor, at være med ved bordet.

Og i den forbindelse vil jeg godt ganske kort vende mig imod påstandene om det demokratiske underskud og alt det. Der kan godt være enkeltpunkter, der kan gøres bedre. Hvor og hvornår kan der ikke være det? Men der er overhovedet ingen tvivl om, at de små lande, de små folk i Europa er så at sige overforfordelt, altså forfordelt i en god retning, i og for sig noget lignende, som vi praktiserer her i huset. Jeg fryder mig så tit over, at et parti med 63 mandater ikke beslaglægger længere taletid i debatterne end et parti med 4, 6 eller 8 mandater. Det synes jeg er fornemt demokrati, og derfor passer det mig også udmærket, at man i EU-sammenhæng praktiserer om ikke helt det samme så noget meget lignende.

Men man får altså alt at vide, man kan gøre sin indflydelse gældende. Er man udenfor, kan man bagefter kommentere, komme med sure opstød og andre forslag, men det tæller ikke, for man var ikke med ved bordet, dengang brainstormingen foregik, og dengang afgørelserne skulle træffes. Der er masser af eksempler på, at små lande ved disse lejligheder har kunnet få ørenlyd og kunnet gøre sig gældende og blive fulgt i deres ideer, hvis de bare var kvikke og intelligente nok.

Den tredje indlysende fordel kalder jeg det eksempelskabende. Vi bærer os jo her i Danmark ret fornuftigt ad, ikke sublimt, vi er ikke maksimalt gode – enhver, der skal måles op mod den maksimale alen, vil jo alligevel falde

igennem – men relativt målt gør vi mange ting ret fornuftigt og godt, og vi kan da kun have en interesse i, at et antal andre lande i vor nærhed vil følge de gode ideer, metoder, organisationsformer, solidaritetsholdninger osv., som er mere eller mindre typisk danske.

Så kan man sige, at hvis vi har gode eksempler, hvis vi er et foregangsland, kan det vel også lade sig gøre uden for EU. Det vil jeg benægte. Det kan man ikke på samme måde, for er man ikke med i familien, kan det da være interessant at se, hvordan naboen og genboen og nogle fremmede bærer sig ad, men det er altså ens nærmeste, man tager mest hensyn til, og er vi ikke solidariske, er vi ikke helhjertet med, er vores fortrinlige ordninger mindre iagttaget og bliver i mindre grad eksempelskabende for andre af vore broderfolk, end hvis vi er med.

Det var mine tre helt indlysende fordele ved et ja den 28. maj.

Så kommer jeg til hovedformålet med det hele, og det går i min udlægning efter deisen – de fleste kender udtrykket – aldrig mere en 9. april. Jeg vil udvide det til at sige: Aldrig mere en førkrigstid, aldrig mere en tid som før Første Verdenskrig eller før Anden Verdenskrig. Nu er jeg jo en af de få her i dette hus, der kan huske i hvert fald de sidste år før Anden Verdenskrig, men nogle har jo læst historien, nogle har fået den fortalt, andre end mig kender den mægtig godt, og jeg er sikker på, at de alle sammen vil sige som jeg: Det er minsandten ikke noget at længes efter.

Den måde, Europas nationalstater har båret sig ad på i dette århundrede – i hvert fald frem til midten af århundredet – og i de forudgående mange århundreder, er bestemt ikke noget at ønske sig igen, så man må gratulere alle dem, der har tænkt tanker, og alle dem, der har båret med på værket, med, at Europa nu organiserer sig på en anden måde.

Vi slås stadig væk de europæiske nationer imellem – jo, vi gør – men ikke mere på slagmarken, derimod ved forhandlingsbordet. Der er indimellem stor uenighed, og det irriterer mange mennesker og får dem til at se halvredt på EU, men man skal altså lige tænke på, at overalt, hvor et antal mennesker kommer sammen, er der altså basis for uenighed. Det er ikke kun i politik, national eller international, at det foregår på den måde, sådan foregår det overalt, hvor mennesker færdes. Vil man have ret hver gang, få sin vilje hver gang, må man blive ere-

mit på en øde ø, og dem har vi jo nogle hundrede stykker til salg af her i landet. Så snart man vil leve med andre mennesker, om det er i ægteskab, broderskab, venskab, arbejdsfællesskab, på et sportshold eller hvor som helst, vil der opstå uenighed. Man kan ikke få sin vilje hver gang, og så må man bøje sig og føje sig og gå på kompromis og være glad for stadig at høre til familien, selv om man ikke fik sin vilje.

For mig er det altså hovedformålet. Jeg læn- ges ikke tilbage til det gamle krigeriske, erob- ringslystne Europa, og det gjaldt mange nationer i denne verdensdel, i tidligere tid også vor egen, men jeg hilser den nye tid velkommen, hvor vi kun slås ved forhandlingsbordet.

Og så kontraprøven:

Hvis nogen trods disse argumenter stadig er i tvivl og stadig har i sinde at stemme nej, vil jeg sige til vedkommende: Jamen kære ven, du kommer jo alligevel til at tage konsekvenserne af, hvad der bliver bestemt ved disse forhandlingsborde. Vi kan ikke melde os ud, vi kan ikke male en kaukasisk kridtcirkel omkring vort ståsted og sige: Helle for mig, her gælder mine regler, her skal ingen blande sig. I småt og stort – jeg hørte en af ordførerne sige noget om gud, konge og fædreland, jeg ved ikke, hvad det har med denne sag at gøre – er suveræniteten i den gammeldags længst forældede forstand et overstået stadium blandt mennesker og blandt nationer. Vi kommer under alle omstændigheder, om det gælder efterspørgsel, ledighed, rente, valutakurser, aktiekurser eller tusind andre ting, som har med velfærd, sikkerhed og tryk- hed at gøre, til at rette os efter de beslutninger, der træffes ved bordet, hvor de mange er med og agter at forblive. Så har du ingen anden grund til at stemme ja den 28. maj 1998, så fore- tag syreprøven, kontraprøven, og spørg: Hvad så, hvis vi står for os selv? Hvem bliver det godt for? Ikke for en eneste i dette land!

Det var min tale om Amsterdamtraktaten. Jeg startede med en gratulation, jeg vil godt benytte lejligheden, efter at hr. Frank Dahlgaard nu har været heroppe vel de første 15 gange, og vi får ham formodentlig at se heroppe i eftermiddag endnu 15 gange, til at slutte med en kondolence, ikke til hr. Frank Dahlgaard, for han skal da mene og sige, hvad han vil, men til Det Konser- vative Folkeparti.

Efter valgresultatet røg de beklageligvis for dem selv, og mange kan da godt føle med dem, ned til 16 mandater. Når man hører på hr. Frank Dahlgaard, må man komme til det resul-

tat, at de de facto har 15 mandater. Ikke at hr. Frank Dahlgaard ikke skal følge sin egen overbevisning og sige, hvad han mener, og han er da også mere eller mindre valgt på det, hvis mange af hans vælgere har vidst, hvordan han står til EU-sagen, men det her drejer sig om en bærende, grundlæggende sag for Danmark og for Det Konservative Folkeparti, og hvis der var ret mange, ja, hvis der var en eller to mere, for ikke at sige hvis alle 16 mand i den konservative gruppe mente som hr. Frank Dahlgaard, var der ikke noget Konservativt Folkeparti i dette hus mere, så var det faldet for spærregrænsen.

Det skulle hr. Frank Dahlgaard tænke en lille bitte smule over; som det hedder i TV-Ansjoen: Tænk lidt over det. Selvfølgelig skal man følge sin overbevisning, og selvfølgelig er der fri tale for alle og enhver, det manglede bare andet, men der er altså visse grænser for, hvor meget man kan forråde grundlaget for det parti, man er gået til valg sammen med. Jeg siger bare til hr. Dahlgaard: Tænk lidt over det.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Det var dog gevaldigt, som hr. Arne Melchior fik pustet sig op.

Jeg kan jo kun sige, at hr. Arne Melchior måske skulle tænke lidt over, at der er plads til en EU-skeptiker i den konservative folketingsgruppe, ligesom der er plads til EU-skeptikere og også til dem, der siger fra, i det konservative vælgerkorps, og til dem, som ikke er direkte medlemmer, men kunne tænke sig at stemme på vores parti. Det er der plads til, der er højt til loftet, og man lytter til argumenterne. Det vil jeg ærlig talt bede hr. Arne Melchior om at tænke lidt over.

Så vil jeg spørge, hvad de dér fordele ved at være med og sidde med ved bordet har med Amsterdamtraktaten at gøre. Danmark er medlem af EU. Vi er det allerbedste land. Vi er dem, der holder reglerne, og det er derfor, vi er lidt fodslæbende, når der skal laves nye, for vi har faktisk tænkt os at overholde dem, der er.

Der er slet ikke tale om, at vi skal væk fra bordet. Der er tale om, at man skal ændre nogle spilleregler, og så tager vi stilling til det, men der er nogle af os, der mener, at de gamle spilleregler i Maastrichttraktaten trods alt er bedre end de nye i Amsterdamtraktaten.

Så enkelt er det, og hele hr. Arne Melchiors tale har været lige ud i den blå luft og har ikke noget med emnet at gøre.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Arne Melchiors tale tog udgangspunkt i, at det er Danmarks medlemskab af EU, vi skal stemme om. Jeg forsøgte i mit ordførerindlæg at henlede også hr. Arne Melchiors opmærksomhed på, at det mener jeg ikke er korrekt. Det ville klæde hr. Arne Melchior at stille sig herop lige om lidt og sige, at sådan forholder det sig selvfølgelig heller ikke.

Hr. Arne Melchior er også godt klar over, at vi stemmer om Amsterdamtraktaten, og at, hvis vi stemmer om medlemskabet, fordi vi i givet fald vil blive smidt ud af EU, hvis vi stemmer nej den 28. maj, er det, fordi de andre lande ikke ønsker at overholde spillereglerne.

Er hr. Arne Melchior opmærksom på, at der en voksende skepsis blandt borgerlige liberale vælgere over for EU, at det ser ud til, at der er stadig flere borgerlige liberale vælgere, som har hang til at stemme nej til øget integration i EU, end der har været tidligere? Kan hr. Arne Melchior bekræfte det? Kan han tage det som udtryk for, at han kan afsige dommedagsprofetier over borgerlige liberale partier, der af den grund vil anbefale et nej? Jeg tror det næppe.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

At der findes borgerlige skeptikere kan aldrig være en begrundelse for et enkelt medlem af et parti i Folketinget for at følge dem. Vedkommende følger selvfølgelig sin egen opfattelse. Det andet er ganske ligegyldigt, og de borgerlige skeptikere kan jo stemme på Dansk Folkeparti.

I mit parti, CD, er det sådan, at er man ikke helhjertet for EU, er man ikke CD'er, for det her er ikke småting, det er ikke en enkel sag, det er et afgørende grundlag for den danske nations kommende årtier og generationer, at vi er helt med.

Det er meget smukt med højt til loftet. Det er helt smukt, og jeg har jo sagt, at enhver selvfølgelig kan sige og mene, hvad han vil. Det er da helt klart.

Jeg sagde bare: Tænk lidt over, om Det Konservative Folkeparti stadig ville bstå, hvis der nu var seks eller otte konservative, der havde samme mening som hr. Frank Dahlgaard. Min

påstand – og det kan ikke være andet en påstand – er, at det ville det så ikke.

Så siger hr. Thulesen Dahl, at vi jo er med i EU. Det er min opfattelse, at det er vi ikke, hvis vi siger nej til Amsterdam. Formelt er vi det, men vi har i forvejen de fire forbehold fra Edinburgh. Hvis vi nu siger nej til Amsterdam, vil der so oder so være et antal forhandlingsborde, hvor vi ikke er med, bl.a. hvad angår euroen. Jeg har ikke tid til ellers at tale om den, medmindre nogen spørger igen, for så får jeg lige et minut mere.

Vi er ikke helhjertet med. Som person og som borger i en nation vil jeg gerne være helhjertet med i de alliancer, jeg er med i, og ikke stykkevis og delt. Det både Danmark bedst, og det er en utopi at tro, at hvis det bliver et nej den 28. maj, kan vi gentage succesen fra nej'et til Maastricht. Das gibt's nur einmal. Den situation kommer ikke igen. Det bliver et tilbageslag for Danmark og danskerne.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Så fik vi da i hvert fald en klar forskel mellem Det Konservative Folkeparti og Centrum-Demokraterne: Hos Centrum-Demokraterne er der kun én politik på EU-området, og det er vild og tankeløs begejstring for hele molevitten, medens Det Konservative Folkepartis politik er nøgtern; den er, som vores leder sagde under valgkampen, sådan, at vi siger ja, men ikke hal-leluja.

Det er vores nøgterne holdning, men det er klart, at der er forskellige grader af bekymring for EU's udvikling i partiet og også i den konservative folketingsgruppe, og jeg er den mest bekymrede. Og jeg har altså besluttet mig til at stemme nej til Amsterdamtraktaten, og det har jeg det rigtig godt med, og jeg er i overensstemmelse med mine vælgere, for jeg har med høj EU-cigarføring gået til valgkamp og er blevet valgt på det grundlag både i 1994 og i 1998.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er nødt til at sige, at nu blander hr. Arne Melchior tingene uhjælpeligt sammen, for hr. Arne Melchior mener, at hvis det bliver et nej til Amsterdamtraktaten, er der nogle forhandlingsborde, hvor Danmark så ikke er med. Men jeg tror ikke, hr. Arne Melchior helt har forstået, hvad konsekvensen af et nej til Amsterdam-

traktaten er, for konsekvensen af et nej er jo, at der ikke er nogen Amsterdamtraktat, og så er der altså heller ingen borde i den Amsterdamtraktat, som man ikke kan sidde ved, for der er slet ikke noget bord at sidde ved; vi er helt fri for det.

Så jeg forstår ikke, hvad det er for et spørgsmål, hr. Arne Melchior fremmaner, medmindre det, hr. Arne Melchior i virkeligheden mener, er, at det handler om selve EU-medlemskabet. Det kan godt være, at det er det, hr. Arne Melchior mener, men det er jo også en misforståelse, for folkeafstemningen den 28. maj 1998 handler alene om Amsterdamtraktaten og ikke om EU-medlemskabet. Så det var en uhjælpelig sammenrodning af tingene, hr. Arne Melchior var ude i, er jeg bange for at jeg må sige.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Arne Melchior er selvfølgelig i sin gode ret til at kæmpe for sine synspunkter, og det gør hr. Arne Melchior jo så udmærket. Vi andre kan så blot tage til efterretning, at det åbenbart er sådan, at hvis man ikke er jubeleuropæer, kan man ikke være medlem af CD, og det bestemmer CD jo fuldstændig selv som den private forening, CD er.

Men gad vide, om det også gør sig gældende med hensyn til Schengenkonventionen, som jo altså nu er en del af Amsterdamtraktaten, og som dermed, hvis vi ratificerer Amsterdamtraktaten, bliver en del af EU-traktatgrundlaget, for jeg har da så sent som for et par uger siden set en CD-folketingskandidat gøre sig til talsmand for det synspunkt, at det er helt forfæjlet, at Danmark indgår i Schengenkonventionen. Men det kan selvfølgelig være, at det bare er en biting i den store sammenhæng, og at man i øvrigt er tilhænger af det europæiske samarbejde osv. Det skal jeg ikke kunne tage stilling til.

Det, jeg vil spørge hr. Arne Melchior om, er: Hvis det bliver et nej til Amsterdamtraktaten, er det så også hr. Arne Melchiors udgangspunkt, ligesom det var Venstres udgangspunkt, at Danmark den 29. maj skal bede om at blive udmeldt af Unionen? For det er jo det eneste logiske ræsonnement, man kan gøre sig, når man hører hr. Arne Melchior gøre afstemningen til et spørgsmål om Danmarks medlemskab af EU, og det må jo være, fordi hr. Arne Melchior så mener, at Danmark skal udmelde sig i tilfælde af et nej.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det er rigtigt, at man ikke kan være modstander af EU og samtidig repræsentere CD. Det kan man ikke; det er helt korrekt, vil jeg sige til hr. Frank Dahlgaard.

Hr. Dahlgaard sagde tidligere i en kort bemærkning, at der er højt til loftet i hans parti. Men der står altså en række vinduer og døre åbne, så der er en forfærdelig gennemtræk, og derfor vil jeg spørge med et modspørgsmål: Kan man også være modstander af NATO og samtidig repræsentere Det Konservative Folkeparti? For det kan man heller ikke hos CD, og man kan heller ikke komme med fremmedfjendske udtalelser eller programmer og samtidig være medlem af CD; så bliver man ekskluderet.

Meningen med at have partier er godt nok, at man kun behøver at være enige om hoved- og grundlæggende spørgsmål og holdninger, men hvis man heller ikke er enige dér, så hører man altså ikke til i den pågældende familie, i det pågældende parti. Det er vores opfattelse af meningen med partierne.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen og hr. Kristian Thulesen Dahl:

Jeg mener ikke, at jeg har sammenblandet nogen ting, for i tilfælde af, at der kommer et nej – hvad jeg ikke håber sker, og hvad jeg faktisk er sikker på ikke sker – er vi rent formelt medlemmer også den 29. maj, og det har jeg allerede svaret på, men reelt er vi ikke medlemmer.

Og vi er vel ikke så indbildske at tro, at et nej i Danmark vil få de andre medlemslande til at standse op og gå udenom, for så har vi både vores fire forbehold og nej til Amsterdamtraktaten, og så er vi i bedste fald passive medlemmer, og så er vi til grin blandt vores kollegaer, og så kommer vi enten frivilligt eller tvunget til at forlade medlemskabet alligevel.

Sådan er scenariet, som jeg ser det, men det er jo fremtiden, vi her taler om.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Der er ikke nogen i Det Konservative Folkeparti – hverken i folketingsgruppen eller i selve partiet – der på noget tidspunkt har brugt ordet forræder mod mig, for sådan er Det Konservative Folkeparti ikke; hos os er der faktisk plads til nuancer.

Jeg kender ikke nogen konservative, som er modstandere af NATO, og jeg er det heller ikke selv, for NATO har jo vist sig at være en tordnende succes: Uden at løbne et skud – bortset fra i Bosnien, hvor det var nødvendigt – har man jo klaret den store opgave i forhold til Sovjet.

Men »forræder«! Så må jeg gøre hr. Arne Melchior opmærksom på, at det kun er 4 år siden, partiets leder på det tidspunkt på det konservative landsrådsmøde i Herning udtalte, at EU skal holde sig langt væk fra alt, hvad der har med indretningen af det danske velfærdssamfund at gøre. Og det drejer sig om sundhed, det drejer sig om uddannelse, det drejer sig om kultur, og det drejer sig om arbejdsmarkedsforhold osv., og det stod i aviserne. Og det er udtryk for en nøgtern holdning, det er udtryk for, at partiet siger ja, men ikke halleluja, sådan som man gør i CD.

Første næstformand (Birte Weiss):

Vi er nu ved at afslutte denne runde af korte bemærkninger – hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg vil bare gerne her ved afslutningen af denne runde sige, at fra et rent partiegoistisk synspunkt kunne jeg jo håbe, at hr. Arne Melchiors mission ville lykkes, at det ville lykkes hr. Arne Melchior at få banket Det Konservative Folkeparti på plads, så alle hos De Konservative sagde ja. For der er jo ingen tvivl om, at så kunne vi jo få lov til at tage nogle af de stemmer, som hr. Frank Dahlgaard desværre huggede fra os ved folketingsvalget, og så kunne vi være blevet lidt større, end vi rent faktisk blev den ved folketingsvalget 11. marts.

Men hvis jeg skal se på, hvad der tjener nationen bedst, tror jeg, det er bedst, at EU-modstanden vokser og også gør sit indtog i de partier, der ellers traditionelt har været enøjede tilhængere af EU. Og derfor er jeg da helt tryk ved, at den vil brede sig så meget, at CD vil blive mindre og andre partier vil blive større, og sådan tror jeg det vil blive. Det kan jeg da håbe.

Men hr. Arne Melchior svarede ikke på det konkrete spørgsmål, som jeg stillede før, og det var: Hvis det bliver et nej, vil hr. Arne Melchior så foreslå, at Danmark bliver udmeldt? For det er det eneste ræsonnement, jeg kan nå frem til, når jeg hører hr. Arne Melchiors tale. Men hr. Arne Melchior svarede ikke konkret på det.

Hvis det bliver et nej den 28. maj, er det så hr. Arne Melchior's indstilling, at Danmark skal udmelde sig af Den Europæiske Union den 29. maj, ja eller nej?

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Arne Melchior, og derefter går vi over til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg ved ikke, hvor hr. Frank Dahlgaard fik ordet forræder fra, for det var ikke et ord, jeg brugte, og jeg tror, jeg tør lægge hånden på både grundloven og ilden på, at jeg ikke har brugt ordet forræder. Det har jeg aldeles ikke brugt.

Og Det Konservative Folkeparti kan opstille og få valgt, hvem de vil, og have, hvem de vil, i sin gruppe. Men jeg har lov til at fortælle, at hos os går det altså ikke; man må tage visse konsekvenser, når man på helt grundlæggende vigtige spørgsmål er på kontrakurs i forhold til resten af sit parti.

F.eks. meldte jeg mig for nylig ud af FN-Forbundet, som jeg har været medlem af i mange, mange år, da FN-Forbundet begyndte at politisere ved at kritisere Folketinget og regeringen for, at vi ville deltage i den aktion over for Irak, som på det tidspunkt bogstavelig talt var under opsejling.

Man må tage nogle konsekvenser af, at man hører til i en forening eller organisation eller ej, og som udefra seende på Det Konservative Folkeparti vil jeg sige, at hr. Frank Dahlgaard i hvert fald hører meget ilde hjemme dér – lige så ilde, som Danmark vil høre hjemme i EU, hvis vi foruden de fire forbehold også stemmer nej til Amsterdamtraktaten.

Det vil blive en følge so oder so. Men jeg er ikke profet, og jeg kan derfor ikke nøjagtigt angive, hvornår og hvordan det vil ske. Og til hr. Thulesen Dahl vil jeg sige, at jeg vil ikke den 29. maj foreslå, at vi selv skal trække os. Men vi bliver skubbet ud, for vi bliver passive medlemmer, og vi bliver ildsete medlemmer, og vi får ingen indflydelsesmuligheder, og det vil være til skade for os alle sammen. Men jeg får aldrig lejlighed til at bevise det, for det bliver jo et ja den 28. maj, og derfor kan mit scenario aldrig afprøves.

Første næstformand (Birte Weiss):

Fru Elisabeth Arnold i ordførerrækken.

Elisabeth Arnold (RV):

Som flere andre ordførere i dag vil jeg betjene mig af et vist mål af genbrug. Amsterdamtraktaten er jo den samme nu, som den var, sidst vi behandlede den, og det var den 21. oktober 1997, og min tale vil så i lidt forkortet udgave have det samme indhold, som den havde dengang.

Det, der ligger foran os nu, er afslutningen på en lang forhandlingsrunde, som har været præget af en del kompromiser, som det naturligvis må være, når 15 forskellige lande skal have deres meninger og deres ønsker med.

Jeg vil gerne her sige, at processen i Folketinget har været forbilledlig. Vi har haft et godt samarbejde partierne imellem, og vi har haft et godt samarbejde med regeringen. Vi er både blevet orienteret formelt i Europaudvalget og uformelt på møder med regeringen undervejs i forskellige faser af forhandlingen, og der har været afholdt mange forespørgselsdebatter, og der er blevet vedtaget mange dagsordener.

Der har været stor åbenhed omkring tilbivelsen af Amsterdamtraktaten – til forskel fra den proces, der førte til Maastrichttraktaten, og det synes jeg faktisk har været en følelig forskel og en stor fordel for os, der har været involverede i den politiske proces.

Det Radikale Venstre siger ja til Amsterdamtraktaten, for vi mener, det er vigtigt, at vi giver det signal, at vi gerne vil have startet optagelsesforhandlingerne med de øst- og centraleuropæiske demokratier.

Det er i det hele taget det vigtigste europæiske spørgsmål overhovedet for vores generation. Og jeg vil nødig skulle sige til nogen af mine efterkommere, at jeg ikke syntes, tiden var inde til at lukke nye demokratier ind, at jeg ikke syntes, de var modne til samarbejde, eller at jeg ikke syntes, vi andre havde råd. Jeg ville ikke kunne se mine efterkommere i øjnene, hvis jeg ikke kunne sige, at vi ønskede at få dem med, og at omkostningerne var det værd.

Hvis man ser på Amsterdamtraktatens konkrete ændringer i forhold til Maastrichttraktaten, så er det ikke syv mileskridt, der er taget, så er der ikke store, voldsomme forandringer, men der er dog forbedringer, som kan tages med på plussiden i det europæiske samarbejde.

Afsnittet om de grundlæggende rettigheder – menneskerettigheder, demokrati, respekt for medlemslandenes nationale identitet – er vi fra radikal side meget glade for. Vi mener, det er vigtigt, at et så omfattende samarbejde har nog-

le grundlæggende principper, som man højt og tydeligt skriver i traktaten at medlemslandene skal rette sig efter, og hvis de ikke gør det, kan de få suspenderet deres medlemskab af Unionen.

Det drejer sig præcis om den diskussion, som den forrige ordfører netop havde med visse andre ordførere: Der er nogle regler, og hvis man ikke vil rette sig efter dem, kan man miste sit medlemskab.

Det er en ganske stærk bestemmelse, og vi er godt tilfredse med, at den er kommet ind.

De danske forbehold er opretholdt, og vi må sige om dem, at vi må konstatere, at vi på grundlag af det nationale kompromis i 1992 har en særordning med hensyn til retlige og indre anliggender.

Det er kompliceret, men det er, som det skal være. Hvis de øvrige 14 lande ønsker at gå videre, er det nødvendigt, at vi har en særordning, som gør, at vi kan holde det løfte til befolkningen, som vi gav ved afstemningen i 1993. Vi skal have en særordning, hvis vi skal kunne opretholde det nationale kompromis, og det ønsker vi at gøre.

Op denne særordning kan ikke ophæves igen, medmindre vi får en folkeafstemning, der pålægger os at gøre det. Så denne komplicerede ordning må vi leve med, og det har vi også tænkt os at gøre, og det finder vi nok også ud af.

Der er talt en del om Schengenaftalen i dag, og det blev der også sidste gang, og her vil jeg blot minde om – som det er nævnt flere gange tidligere – at der er forskellige netværk bestående af medlemslande i EU, som også er medlemmer af Schengenaftalen, ikkemedlemslande i EU, som er medlemmer af Schengenaftalen, og medlemslande i EU, som ikke er medlemmer af Schengenaftalen.

Der er kort sagt alle mulige varianter af medlemskab og ikkemedlemskab af henholdsvis EU og Schengenaftalen. Derfor er det en grov overdrivelse at sige, at EU og Schengenaftalen er ét og det samme. Det er det ikke, for sådan som konstruktionen er i dag, kan man altså være medlem af det ene uden at være medlem af det andet, og det er der eksempler på.

Afsnittet om beskæftigelse er blevet berømt af mange, og der knyttes også meget store forventninger til det, men fra radikal side er vi meget moderate i vores forventninger, for vi mener, det er vigtigt at slå fast, at beskæftigelsespolitik er et nationalt anliggende, og uden en

national indsats får man ikke forbedringer af beskæftigelsen noget sted i Unionen. Men det er selvfølgelig vigtigt, at Unionens medlemslande indbyrdes er klar over, at de ikke kan skubbe arbejdsløsheden fra det ene land til det andet.

Med hensyn til miljøet er der sket adskillige forbedringer set med radikale øjne. Dels er der et afsnit om, hvordan vi skal få miljøet integreret i andre af Fællesskabets politikker, og dels skal forslagene og de vedtagne beslutninger bygges op på et højt beskyttelsesniveau.

Og det er vigtigt at slå fast, at beskyttelsesniveauet skal være højt, for miljøgarantien er jo ikke en garanti for et godt miljø; miljøgarantien er en nødbremse, som skal bruges, hvis det ikke lykkes at få et højt beskyttelsesniveau, som tilfredsstiller selv de lande, der har de højeste krav.

Princippet om åbenhed er også indskrevet i Traktaten. Og det skyldes en dansk kamp, som vi efterhånden har kæmpet i mange år, og som vi vil blive ved med at kæmpe, og som vi ikke vil opgive, før vi har fået lige så meget åbenhed i EU, som vi har i Danmark – og for den sags skyld kunne vi godt bruge mere åbenhed, end vi har haft i Danmark, og også mere åbenhed, end vi nu har i Danmark.

Med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik synes jeg, det er bemærkelsesværdigt, at der er kommet en regel om konstruktiv afståelse, som er en pragmatisk udformning af stemmereglerne, som giver mulighed for, at landene kan deltage i fælles handlinger, uden at alle lande absolut behøver at være med, og hvor de, der ikke er med, ikke blokerer, men blot siger: Det er i orden, at de andre går videre; det accepterer vi.

Med institutionerne i forbindelse med udvidelsen er der ikke sket så meget, som vi i Det Radikale Venstre kunne have ønsket os. Vi indrømmer, at vi havde gerne set, at der allerede var taget højde for, hvordan institutionerne skal være, når alle ti ansøgerlande er med, men det var altså ikke muligt. Det var ikke muligt at få alle de 15 lande med på at enes om en ordning; det må vi blot konstatere. Det, der er nået, er ikke godt, men det er dog ikke nok til, at vi må sige, at så skal det hele gå om igen.

Vi har klarhed over, hvordan de næste fem udvidelser skal finde sted, men det vil medføre ændringer i Kommissionens sammensætning, og vi har også regler for, hvordan Europa-Parlamentet skal komme til at se ud, efterhånden som det vokser. Og der er i hvert fald taget høj-

de for det første par udvidelser og de første forøgelse af Europa-Parlamentet. Resten løses, når vi kommer til problemerne, og det er vi helt overbevist om at EU vil vise sig voksen til, når disse problemer opstår.

Jeg vil også nævne inddragelsen af de nationale parlamenter som et væsentligt fremskridt. For det er ikke almindeligt i alle medlemslande, at de nationale parlamenter har været inddraget så tæt, som det har været traditionen i Danmark, men heldigvis har de nyeste medlemslande kopieret de danske traditioner, og det gælder både Sverige, Finland og Østrig, og flere andre lande bruger efterhånden også den samme model, som vi har i Danmark.

Det, vi mangler, er, at nogle af de store lande får klarhed over, at EU-politik også er noget, parlamenterne skal beskæftige sig med, og ikke kun er noget for regeringerne.

Med Amsterdamtraktaten får de nationale parlamenter nu en rolle at spille. De får ikke mere kompetence, end de har nu, men de bliver inddraget tidligere i arbejdet, og de får tilsendt initiativer og får dermed mulighed for at arbejde deres egen regering og deres egne ministre, inden tingene skal beslutes eller skal videre i systemet.

Det er endelig også en cadeau til de nationale parlamenter, at vi forventer os mere af institutionen COSAC, som mødes to gange om året, og hvor man diskuterer problemer af fælles interesse mellem de politikere i de nationale parlamenter, som jo til daglig sidder og beskæftiger sig med nøjagtig de samme problemer i de 15 medlemslande.

Jeg kan også nævne afsnittet om fleksibilitet eller forstærket samarbejde, som er en nyskabelse i EU-samarbejdet. Det har været nævnt som noget farligt, risikabelt noget, at man kunne inddrage medlemslandene i A-hold og B-hold, men sådan som reglerne er lavet her, er der ikke den store risiko for, at det vil gå på den måde. Men det åbner dog alligevel en mulighed for, at lande kan slutte sig sammen i grupper og arbejde på noget andet end det, alle lande absolut kan blive enige om.

Der er endnu ikke set eksempler på, hvordan sådan noget kan tænkes udført, men de regler, der er for at igangsætte et forstærket og fleksibelt samarbejde, skal selvfølgelig udnyttes, og vi vil fra dansk side afprøve reglerne for at se, om de kan udnyttes til et regionalt samarbejde på bestemte områder. Og hvordan disse regler

kan udmøntes i praksis, vil vi i hvert fald se frem til med stor interesse.

Afslutningsvis vil jeg sige, at for Det Radikale Venstre er udvidelsen med de nye demokratier i Østeuropa den altoverskyggende opgave og det vigtigste område for Europa i de kommende år, og det udvidede EU er den rette ramme til dette yderligere samarbejde.

Der er selvfølgelig fejl i EU-samarbejdet, og der er også mangler i denne traktat, og der er fejl og mangler i det eksisterende EU, og der kan selvfølgelig altid rettes kritik mod det, men der findes efter vores mening ikke bedre modeller. Der er ikke præsenteret bedre modeller, og jeg kan ikke forestille mig bedre modeller end noget, der bygger på det EU, vi har i dag.

Som nogle har sagt det, er det eneste alternativ til EU et bedre EU. Så man skal blive i EU, og man skal arbejde på at åbne og forbedre og demokratisere samarbejdet, som vi kender det. Men set med vores øjne findes der ingen alternativer, som kan præsentere blot nogenlunde troværdighed.

Amsterdamtraktaten er ingen milepæl i den europæiske historie, men det vigtigste ved det hele er, at den lader processen hen imod et helt og udelt og fredeligt Europa fortsætte.

Det Radikale Venstre er glad for, at vi endnu en gang kan tilslutte os ratifikationen af tiltrædelsen af Amsterdamtraktaten.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu anser jeg fru Elisabeth Arnold for at være en ærlig politiker, og derfor vil jeg se, om det kan lykkes at få et ærligt svar her under debatten, og det drejer sig selvfølgelig om det retlige forbehold.

Det er jo et faktum, at EU-tilhængerne aldrig har ønsket det retlige forbehold, og derfor vil jeg prøve at få fru Elisabeth Arnold til at indrømme her under debatten, at det, man reelt gør med den konstruktion, man laver, hvor man altså via Amsterdamtraktaten indskrives Schengenkonventionen i Unionstraktaten og laver den særlige konstruktion for Danmark, betyder, at Folketinget kan vælge at følge alle beslutningerne i et overstatsligt retligt samarbejde uden at spørge den danske befolkning om lov.

Og det særlige ved det nationale kompromis var jo netop, at hvis man skulle gå med i det overstatslige samarbejde, som nu bliver etable-

ret, skulle den danske befolkning spørges, men det bliver den altså ikke, og derfor er mit spørgsmål til fru Elisabeth Arnold: Hvis man fra tilhængersiden vil fortsætte med at argumentere for, at Amsterdam og Schengen ikke har noget med hinanden at gøre, vil det så ikke være mere ærligt samtidig med afstemningen om Amsterdamtraktaten den 28. maj at have en afstemning om for eller imod Danmarks medlemskab af Schengenkonventionen?

For hvis det forholder sig, som fru Elisabeth Arnold siger, vil det ikke være noget problem. Men jeg tror, fru Elisabeth Arnold vil sige nej til mit forslag, og det tror jeg fru Elisabeth Arnold vil gøre, fordi hun godt ved, at man ikke kan have en situation, hvor Danmark siger ja til Amsterdamtraktaten, men nej til Schengenkonventionen. Og derfor vil fru Elisabeth Arnold givet ikke gå med til mit forslag, men jeg håber selvfølgelig på det, indtil fru Elisabeth Arnold har svaret på mit spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jamen jeg redegjorde jo netop for, at man godt kunne forestille sig, at et EU-medlemskab og et ja til Amsterdamtraktaten er kombineret med et nej til Schengenaftalen, for den konstruktion, som Irland og England har, er netop den: De er ikke medlemmer af Schengenaftalen, men de er medlemmer af EU, og begge lande vil tiltræde Amsterdamtraktaten, men ingen af landene tiltræder Schengenaftalen. Derfor kan det godt lade sig gøre.

Jeg ønsker ikke, at Danmark ikke skal være medlem af Schengenaftalen; jeg ønsker, at Danmark skal være med, for jeg synes, det er praktisk, når vi nu er omgivet af lande, som er med i Schengenaftalen, og vi i øvrigt er med i den nordiske pasunion og ønsker den bevaret. Jeg synes ikke, det er noget problem, at vi er med; jeg synes, det er meget praktisk, at vi er med, og jeg ønsker ikke, at vi skal have en folkeafstemning om Schengen. Det er der i øvrigt heller ikke andre lande der har, så derfor kan jeg ikke se noget specielt problem.

Det var mit ærlige svar, og jeg håber, at det er tilfredsstillende for hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, fru Elisabeth Arnold skylder os et svar på det helt afgørende spørgsmål om det retlige forbehold.

I Maastrichttraktaten har man sagt, at der er et mellemstatsligt retligt samarbejde, og i den danske undtagelse hedder det, at Danmark deltagert helt og fuldt i dette mellemstatslige samarbejde. Der er altså ikke noget overstatsligt samarbejde; sådan er det defineret. Og undtagelsen er altså sikret derved, at der ikke er et overstatsligt samarbejde. Men nu laves der et overstatsligt samarbejde, som Folketinget kan vedtage at deltage i i de enkelte tilfælde, og det vil sige, at man som vælger ikke kan være sikker på at få en folkeafstemning om det i de konkrete tilfælde. Altså er det et overstatsligt samarbejde, som man som vælger ikke længere har snor i, og dermed er resultatet af folkeafstemningen den 18. maj 1993 omgået.

Jeg synes, fru Elisabeth Arnold skylder en forklaring på det helt grundlæggende problem.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis der er noget, man burde have lært af afstemningen den 2. juni 1992 og det forløb, der var bagefter, er det jo altså, at der har vist sig at være en kløft mellem Folketingets flertal for en stadig større EU-integration og befolkningens tilslutning til samme. Og det var derfor, jeg syntes, noget af det, man kunne anerkende som fornuftigt i det nationale kompromis, var nogle tanker om, at hvis man så ville gå videre på nogle områder, var det befolkningen, der skulle afgøre, om man skulle gå videre på disse områder og ikke Folketinget alene. For man vidste jo, at der var den kløft.

Nu laver man så en snedig konstruktion, som betyder, at man reelt kan forpligte sig til at gå med i samarbejdsområder inden for det, som de andre lande har som et overstatsligt retligt samarbejde, uden at spørge befolkningen. Og det er det, jeg synes er hamrende uærligt, og det er derfor, jeg synes, fru Elisabeth Arnold burde tilslutte sig et forslag om én gang for alle at spørge, om befolkningen er med på dét.

Jeg ville være med på det, hvis det var sådan, at tilhængerne ville acceptere, at man den 28. maj sagde til befolkningen, at den skulle stemme om Danmarks medlemskab af Schengenkonventionen og dermed stemme om det retlige samarbejde en gang til, for så var der lidt ræson

i det. Men tilhængerne forsøger jo af al magt at undgå, at det skal blive et afstemningstema, og så ville det mest ærlige da være at sige: Jamen så lad os tage det som en særskilt afstemning den 28. maj, så vi ved siden af, at vi stemmer om Amsterdamtraktaten, også stemmer om Schengenkonventionen.

Men er sandheden ikke, at når Storbritannien og Irland står uden for Schengenkonventionen og også kan gøre det med hensyn til Amsterdamtraktaten, er det, fordi de har gjort det, før Amsterdamtraktaten er blevet en realitet? Er sandheden ikke, at det både i praksis og formelt vil være umuligt for Danmark at melde sig ud af Schengenkonventionen efter Amsterdamtraktaten? Det tror jeg nemlig det er.

Første næstformand (Birte Weiss):

Fru Elisabeth Arnold for en kort bemærkning, og derefter går vi over til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg forstår ikke rigtig hr. Keld Albrechtsens logik, for vi har i forbeholdet vedrørende de retlige og de indre anliggender sagt, at Danmark ikke deltager i det overstatslige samarbejde vedrørende retlige og indre anliggender; vi deltager kun i det mellemstatslige samarbejde.

Hvis hr. Keld Albrechtsen siger, at når andre medlemslande beslutter sig til at organisere det på en anden måde, end vi ønsker, og vi så siger, at vi står uden for det samarbejde, og at vi kan diskutere vores forhold til det, som de andre beslutter på den måde, som de nu har valgt at beslutte det på, hvis hr. Keld Albrechtsen altså siger, at vi dermed har omgået vores forbehold på det punkt, så er der jo kun én mulighed, og den er, at vi melder os helt ud og får en status som Schweiz, for ikke engang den norske stilling kan jo bruges til det.

Jeg kan ikke tolke hr. Keld Albrechtsens spørgsmål på anden måde, end at det er det, han i virkeligheden ønsker, og det ved jeg jo også, for det, han forestiller sig i sit stille sind, er jo, at vi disintegrerer hele EU igen og begynder helt forfra som 40 selvstændige små Fort Europaer, om jeg så må sige, indkapslet i hver sin toldmur. Det er jo det, hr. Keld Albrechtsen gerne vil have genopfrisket.

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne give fru Elisabeth Arnold tilsagn om, at vi skal have en mere grundig diskussion om den retlige undtagelse, for jeg tror, der er noget grundlæggende, fru Elisabeth Arnold simpelt hen ikke har forstået.

Det, der er tale om, er jo, at med Amsterdamtraktaten etableres der et overstatsligt samarbejde om flygtningepolitik m.v. – dér var der ikke et overstatsligt samarbejde tidligere – og at der så etableres en såkaldt dansk protokol, som indebærer, at Folketinget fra sag til sag kan vælge at deltage i det overstatslige samarbejde, uden at man på forhånd ved, at hvis man godkender Amsterdamtraktaten, har man altså også godkendt, at Folketinget fremover alene tager stilling til, om vi deltager eller ikke deltager i det overstatslige samarbejde på de konkrete punkter.

Det er da en klar omgåelse af den danske undtagelse, for det er jo en smutvej ind i det overstatslige samarbejde uden om undtagelsen. Ellers skulle det jo være sådan, at et flertal i Folketinget gav garanti for, at man ikke ville bruge den danske protokol til at inkorporere overstatslig lovgivning i dansk lovgivning, og et sådant tilsagn ved jeg ikke om ministeren vil give.

Hvis der gives et sådant tilsagn, er det selvfølgelig en anden sag, men jeg har hørt det sådan, at statsministeren i sin åbningstale faktisk sagde, at man er indstillet på, at Danmark skal deltage i flygtningepolitikken i EU, altså gav et klart signal om, at man vil tilpasse sig den overstatslige lovgivning.

Så vidt om denne diskussion, som jo bliver helt central.

Det, vi stemmer om den 28. maj, er efter Enhedslistens opfattelse i virkeligheden en meget enkel problemstilling, et meget enkelt spørgsmål, som vi vil blive stillet ved folkeafstemningen, og det er: Ønsker vi, at unionsudviklingen skal fortsætte sådan, som vi har kendt den fra 1972, fra 1986 med EF-pakken og fra 1993 med Unionstraktaten og nu altså igen med en traktat, som bygger oven på Unionens magt.

Og ikke alene det: Man tager jo ikke alene stilling til det konkrete indhold i Amsterdamtraktaten. Man tager også stilling til, om vi skal fortsætte vejen ned ad unionsglidebanen, for i Amsterdamtraktaten er jo indbygget en Amsterdam 2-traktat. En traktat skal laves senest, når der optages fem nye medlemslande. Der er jo i Amsterdamtraktaten lagt et loft over,

hvor mange lande der kan optages, nemlig fem lande. Så skal der indkaldes til en regeringskonference. Så skal der ske en ændring af magtfordelingen i Unionens institutioner til ugunst for de små lande.

Vi har ikke kunnet få tilsagn fra regeringen om, at der vil blive en folkeafstemning om Amsterdam 2-traktaten. Tværtimod, vil jeg næsten sige, har man mere end antydning, at det får vi ikke en folkeafstemning om, og det vil sige, at hvis man stemmer ja til Amsterdam 1, så har man altså også på forhånd købt Amsterdam 2 ubeset.

Så er der i Amsterdamtraktaten indbygget dette begreb fleksibilitet, som er et instrument til at omgå traktatændringer, til at gennemføre nye samarbejdsområder i Unionen uden at skulle igennem en traktatændring og en folkeafstemning her i Danmark. Det er et meget snedigt instrument, som man dér har listet ind i traktaten, for det betyder, at unionsudviklingen kan fortsætte, uden at man behøver at inddrage befolkningen i det. Det kan f.eks. være kommissær Bangemanns planer om et fælles våbenmarked, som der jo er stor tilslutning til fra fransk og tysk side.

Så er det klart, at et ja til Amsterdamtraktaten også yderligere vil skubbe til den udvikling, som et flertal her i Folketinget ønsker, nemlig en snævrere tilknytning mellem kronen og den euro, som alt tyder på bliver indført den 1. januar. Der ligger jo fra regeringens side planer om, at der i efteråret skal indgås en aftale mellem Danmark og eurolandene om en snæver tilknytning mellem de to valutaer, hvilket selvfølgelig har den omkostning, at Danmark skal underkaste sig de bestemmelser, som bliver truffet af nationalbankdirektørerne i den store glasbygning nede i Frankfurt, hvor den politiske magt i EU i fremtiden vil blive koncentreret. Den politiske magt vil blive koncentreret dér, men det betyder ikke, at det bliver folkevalgte, der kommer til at administrere den politiske magt. Næh, det gør det ikke; det bliver embedsmænd, men sådan er systemet jo i EU, at det er embedsmændene, der har den afgørende indflydelse.

Så er ja til Amsterdamtraktaten vil, hvis man beslutter det ved folkeafstemning, være et ja til den fortsatte vej ned ad unionsglidebanen.

Så vil et ja selvfølgelig også betyde, medmindre da et andet land siger nej til Amsterdamtraktaten, at traktatens konkrete bestemmelser

træder i kraft, og det er jo alene grund nok til at stemme imod Amsterdamtraktaten.

Det betyder f.eks., at EU får beføjelser til at vedtage militære aktioner uden for sit eget geografiske område og vedtage militære aktioner uden at indhente mandat fra FN's Sikkerhedsråd. Det er jo en kolossalt vidtgående beføjelse, som man dér giver Unionen. Det er spørgsmålet om krig og fred, beslutningen om krig og fred, som man lægger hos Unionens myndigheder. Spørgsmålet om krig og fred er vel i virkeligheden den mest vidtgående beslutning, som kan træffes af en suveræn stat, og den kompetence vil man nu overdrage til Unionen, endda på betingelser, der gør, at man ikke fra Unionens side behøver at indhente mandat fra FN, før man går i krig.

Jeg tror, at ingen, der har været med til at lave denne Amsterdamtraktat, heller ikke ministeren, i virkeligheden har gennemtænkt, hvad det er, man her har fået skruet sammen af traktatbestemmelser, men jeg håber da, at når man får sat sig ind i rækkevidden af det, man har fået skruet sammen, vil man alligevel få visse betænkeligheder.

Hvad vil konsekvensen være, hvis vi bliver indrullet i et Afrikaproblem, hvor franske stormagtsinteresser i Nordafrika er truet, og hvor Frankrig siger, at nu må EU gå ind med en militær intervention under EU med Vestunionen som operatør i Nordafrika? Det er jo en skrækkelig tanke og slet ikke gennemtænkt, tror jeg, fra ministerens side. Jeg tror da ikke, det er ministerens plan, at vi skal intervenere militært i Nordafrika, men det er altså, hvad Amsterdamtraktaten giver hjemmel til.

Amsterdamtraktaten betyder også, at der gøres en kæmpeundtagelse fra den europæiske menneskerettighedskonvention. Der gøres den undtagelse, at indbringelse af sager ikke længe kan ske, når det gælder de områder, som er EU's eget virkeområde. Her bliver det EF-Domstolen, som bliver øverste myndighed på menneskerettighedsområdet. Som en del af den danske forfatning har vi jo indarbejdet den europæiske menneskerettighedskonvention i vores grundlag her i Danmark, på en sådan måde at enhver dansk borger kan indbringe en krænkelse af menneskerettighederne for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg, og hvis den danske stat taber en sag dér, så skal vi rette sagen her i Danmark. Men EU bliver ikke forpligtet af Menneskerettighedsdomstolens afgørelser. Man slår tværtimod

fast i traktaten, at det er EF-Domstolen, der er øverste myndighed.

Det vel nok vigtigste afsnit i Amsterdamtraktaten er det, som handler om skabelsen af et Fort Europa, lukningen af de ydre grænser, etableringen af et politisamarbejde med opbygningen af et overvågningssamfund med mægtige registre med millioner af personer registreret efter tvivlsomme regler, der kan misbruges på det groveste.

Her er der jo lagt op til, at der skal indføres en ny type lovgivning i EU, de såkaldte rammeafgørelser. Disse rammeafgørelser og afgørelser, som findes i det afsnit, som man stadig væk kalder mellemstatslige, er af natur ikke længere mellemstatslige. Det er ganske enkelt umuligt at se forskel på en rammeafgørelse og et direktiv. Der er ingen juridisk forskel i virkningen af et direktiv, altså en almindelig EU-lov, og så en rammeafgørelse. Derfor er det vildledning af befolkningen, når regeringen påstår, at her stadig væk er tale om et mellemstatsligt område.

Jeg vil godt bede ministeren forklare, hvad forskellen på retsvirkningen af et direktiv og en rammeafgørelse er. Regeringen har jo selv det juridisk set noget bizarre synspunkt, at dette at gennemføre direktiver ikke indebærer suverænitetsoverdragelse, og derfor må jeg sige, at det på regeringens egne præmisser er umuligt at bestemme og se, at der skulle kunne etableres en forklaring på, at en rammeafgørelse er andet end et direktiv. Derfor har man i det mellemstatslige samarbejde indført et klart overstatsligt element og endda tilføjet, at tvistigheder om forståelse af disse afgørelser kan afgøres af EF-Domstolen for at understrege det overstatslige element.

Vi har tidligere i debatten med fru Elisabeth Arnold været inde på, hvordan den retlige undtagelse på spørgsmålet om flygtninge- og indvandrerpolitik i realiteten omgås og forsvinder med den konstruktion, som man har bygget ind i Amsterdamtraktaten, så den danske undtagelse i praksis og juridisk ikke eksisterer mere, hvis man vedtager den traktat.

Der har fra tilhængerside i dag, og det ser jo så ud til at blive en hovedlinje fra tilhængerne under debatten, først og fremmest været argumenteret for, at man skulle vedtage Amsterdamtraktaten af hensyn til udvidelsen. Man har talt mange smukke ord om et udelt Europa, fredens projekt osv. osv. Hvad er realiteten? Realiteten er, at Amsterdamtraktaten sætter et loft

på fem medlemslande, før traktaten igen skal ændres. Det vil sige, at i modsætning til at fremme udvidelsen så skaber den altså på fem-landeplan større problemer, end der var i forvejen.

Samtidig betyder dette, at man f.eks. skal have Schengenreglerne inkorporeret i EU, at det bliver uhyre vanskeligt for en række østeuropæiske lande at blive optaget. For der bliver jo en Schengengrænse ned igennem Østeuropa, en ny skillelinje med igennem Østeuropa. De, der bliver optaget, skal ind i Schengen, de, der ikke bliver optaget, skal ligge på den anden side af Fort Europas grænse, af den ydre Schengengrænse. Der bliver et meget alvorligt skel ned gennem Europa, en ny deling.

Så vil jeg slutte med at sige, at tilhængerne også har fremført det synspunkt, at der i Amsterdamtraktaten skulle være en række forbedringer. Jeg har allerede spurgt hr. Jacob Buksti, hvad det skulle være ved miljøgarantien, som hr. Jacob Buksti mente at vi havde ret til at bruge. Men han kunne ikke rigtig forklare, hvori den ret bestod, for det er jo Kommissionen, der bestemmer, om vi kan bruge miljøgarantien.

Og sådan er det hele vejen igennem med det, som man påstår er forbedringer i traktaten. Det er luft, som der er puttet på, i håbet om at befolkningen ikke vil lægge mærke til det, som er de virkelige, store ændringer i traktaten, nemlig Fort Europa og den fælles udenrigspolitik.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu kan jeg forstå på hr. Keld Albrechtsen, at alverdens ulykker regner ned over os, hvis vi siger ja til Amsterdamtraktaten. Jeg ved ikke, om det er, fordi hr. Keld Albrechtsen ikke har læst den protokol, der er – nu er det jo en protokol – om Danmarks undtagelse, f.eks. på forsvarsområdet, hvori der står, at Danmark deltagere »ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet«.

Det er jo direkte det modsatte af det, hr. Keld Albrechtsen siger.

Men det, jeg gerne ville spørge om, er: Hvis det nu bliver et nej, som Enhedslisten ønsker, hvad er så Enhedslistens råd? Hvad er det for en situation, der så skal gælde for Danmark? Det, jeg gerne vil høre fra hr. Keld Albrechtsens side, er: Er det rigtigt opfattet af mig, at det,

som Enhedslisten går ind for, er, at så står Maastricht tilbage, og at Danmark er fuldt og helt medlem i Maastrichttraktaten? Er det det, som Enhedslisten ønsker at få ud af nej?

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil gerne til hr. Keld Albrechtsen sige, at jeg henholder mig til professor Hjalte Rasmussens opfattelse af miljøgarantien, og jeg skal bare sige, at når der er, som jeg mener der er, tale om forbedring, så er det, fordi formelle grunde ikke længere kan bruges til at afvise anvendelsen af miljøgarantien.

Miljøgarantien kan både bruges til at opretholde en strengere miljølovgivning og til at indføre nye skrappe regler, hvis et nyt miljøproblem opdages.

De nye bestemmelser skaber klarhed om proceduren for anvendelsen af miljøgarantien. Sagerne kan ikke længere trækkes i langdrag. Landene kan opretholde nationale særregler, medens Kommissionen behandler deres ansøgning om at bruge miljøgarantien til at beholde dem.

Miljøgarantien udhules ikke af, at der kræves videnskabeligt belæg for at indføre nye nationale særregler. Miljøgarantien er anvendelig selv om det kræves, at miljøproblemerne skal være specifikke for den enkelte medlemsstat, når nye regler ønskes indført.

Både miljø og sundhed beskyttes bedre af den nye miljøgaranti, og hensyn til det indre marked står ikke over hensyn til miljøet, når Kommissionen skal behandle en ansøgning om anvendelse af miljøgarantien.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Til hr. Steen Gade kan jeg svare meget kort og klart: Hvis det bliver et nej, så er Amsterdamtraktaten efter vores opfattelse død og borte, og det er så udgangspunktet for en ny europæisk debat. Efter vores opfattelse er det en debat, der skal handle om, hvordan man skaber et løsere samarbejde, som til gengæld kan rumme alle europæiske lande, også de fattigste, Rumænien, Bulgarien, Ukraine, Rusland.

Hr. Jacob Buksti henviser til det juridiske notat, men det, jeg har spurgt hr. Jacob Buksti om, er, hvordan regeringen vil sikre den påstand, som hr. Jacob Buksti var fremme med, nemlig at vi har ret til at bruge miljøgarantien. Sådan er det jo ikke efter traktatforslaget. Det er

jo sådan, at det er Kommissionen, der skal godkende det, og der stilles endda krav om, at man skal kunne påvise, at det er særlige danske problemer, f.eks. at et giftstof er mere giftigt for danskere end for spaniere, og at det i det hele taget ikke må stride mod det indre markeds funktion. I virkeligheden kan man jo stærkt argumentere for, at miljøgarantien ikke alene er lige så dårlig, som den har været hele tiden, men måske endda forringet.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg synes, at det var et klart svar, hr. Keld Albrechtsen gav: Enhedslisten foretrækker Maastrichttraktaten. Og når man anbefaler et nej til Amsterdamtraktaten, så anbefaler man altså, at man siger nej til en række af de fremskridt, der ligger i Amsterdamtraktaten på områder, der har med mennesker at gøre, der har med miljø at gøre, der har med beskæftigelse at gøre, fordi man får Maastrichttraktaten.

Det kan jeg ikke forstå, men jeg synes, at det er en god måde at gå ind i den offentlige debat på det næste par måneder: Er der nogen, der elsker Maastricht, så er det hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg tror nok, at mange både her og andre steder ville blive ret chokeret, hvis det skulle lykkes os at blive enige om, hvordan og hvorledes man skal læse miljøgarantien. Jeg kan bare konstatere, at jeg læser den ikke med de samme briller, som hr. Keld Albrechtsen gør. Det kan være, at det er, fordi det set afhænger af øjnene, der ser, men det er ikke sikkert, at det er hr. Keld Albrechtsen, der har ret. Det mener jeg faktisk ikke at det er. Alle kloge hoveder eller de fleste, som har været inde i den her debat, mener faktisk det, jeg står og siger.

Så hvad skal jeg gøre? Hr. Keld Albrechtsen læser det på én facon, jeg læser det på en anden facon, men det bliver hr. Keld Albrechtsens måde at læse det på altså ikke mere rigtig af.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Vælgerne må jo tage stilling til, hvem de mener har den rigtige argumentation, men det, jeg i hvert fald vil opfordre hr. Jacob Buksti til, er at tænke sig godt om, før han igen fremsætter den påstand, han kom med i sin ordførertale, nem-

lig at man vil fastholde, at vi har ret til at bruge miljøgarantien, for det giver traktaten jo ikke ret til. Det gjorde jeg i al stilfærdighed hr. Jacob Buksti opmærksom på, og så spurgte jeg om – det kunne jo være, at den danske regering havde gjort sig nogle overvejelser – hvordan vi kunne sikre os den ret. Men der kom ikke noget svar.

Så vil jeg sige til hr. Steen Gade, at han jo ikke er fri for at være en lille smule polemisk i det spørgsmål, han kom med, men han vil måske erindre, at Enhedslisten var imod såvel Maastrichttraktaten som den reviderede udgave med Edinburghafgørelsen og derfor også opfordrede til et nej i maj 1993? Jeg har også givet blandt andre hr. Uffe Ellemann-Jensen tilsagn om, at hvis der kommer et forslag om dansk udmeldelse af EU for at blive fri for Maastrichttraktaten her i Folketinget, så vil vi støtte det og prøve at få en folkeafstemning om selve EU-medlemskabet, netop fordi vi ikke bryder os om Maastrichttraktaten.

Kim Behnke (FP):

Modsat mange af de andre ordførere er jeg i den privilegerede situation, at jeg ikke kommer til at gentage mig selv under den her debat, da lovforslagets første behandling i samlingen før valget blev behandlet af Fremskridtspartiets daværende ordfører, fru Annette Just. Men de synspunkter, som Fremskridtspartiet havde dengang, gør sig fortsat gældende, så det, jeg vil bruge tiden på i dag, er at give Fremskridtspartiets melding på en række af de temaer, der har været oppe til behandling i dag.

Det, vælgerne jo skal tage stilling til, er formelt det lovforslag, der nu hedder L 1, men det er jo reelt et spørgsmål om, hvordan vi ønsker, EU-samarbejdet skal udvikle sig.

I den forbindelse skal de danskere, som til daglig sidder og er voldsomt utilfredse med den måde, EU-samarbejdet foregår på, stille sig selv spørgsmålet: Ønsker vi, at det skal fortsætte? Ønsker vi, at vi skal fortsætte ud ad den vej, eller vil vi hellere have, at vi bremser op og prøver at få EU til at udvikle sig i en anden retning? Vi mener nemlig i Fremskridtspartiet, at det er forkert, at man udvikler et Europa, hvor svindel belønnes, og hvor de embedsmænd og politikere, som skulle forhindre, at svindlen foregår, har så travlt med at rage til sig selv af høje gager og se forbi, når der foregår korrupsion og andre ting, og vi mener, at skatteyderne kan være dybt bekymrede, for Amsterdamtrak-

taten betyder brug af endnu flere penge i EU-samarbejdet med udsigt til, at der vil være endnu mere svindel.

Når Fremskridtspartiet anbefaler vælgerne at stemme nej den 28. maj, så er det også, fordi vi mener, at den Amsterdamtraktat, der er til forhandling, er dårligere end det grundlag, samarbejdet foregår på i øjeblikket. Vi synes sådan set heller ikke, at det eksisterende samarbejde foregår på et alt for godt grundlag. Fremskridtspartiet anbefalede et nej til Maastrichttraktaten, og vi mener heller ikke, at de danske forbehold i sin tid var noget at råbe hurra for.

Men nu skal vi jo se på Amsterdamtraktaten, og der må vi konstatere, at overskriften for Amsterdamtraktaten vil være, at vi får mere union og mindre frihed. Det er også blevet sagt, oven i købet af så prominent en person som kommissær Ritt Bjerregaard, at Amsterdamtraktaten er virkeliggørelsen af den socialdemokratiske drøm. Det har man fra danske socialdemokraters side forsøgt at slå lidt hen i et forsøg på at forhindre, at alt for mange borgerlige vælgere bliver skræmt til at stemme nej.

Det ville da være mærkeligt, om ikke Amsterdamtraktaten er et socialistisk projekt, al den stund 12 ud af 15 regeringsledere, som har siddet med pennen, har haft mulighed for at gøre det, som de gerne vil have det. Havde vi været i den situation, at det var 12 Fremskridtsregeringsledere ud af 15, ja, så havde de selvfølgelig også sørget for, at Amsterdamtraktaten var en virkeliggørelse af Fremskridtspartiets politiske ønsker for Europa.

Det andet argument for, at Amsterdamtraktaten er dårligere, er, at vi får disse mange flertalsafgørelser. På over 20 områder bliver det sådan, at man overgår til flertalsafgørelser, og det betyder, at vi kan komme i den situation, at de andre lande træffer beslutninger, som hele den danske befolkning, hele det danske Folketing, ja, selv måske endda hele den danske regering er modstander af. Alligevel skal vi underkaste os disse afgørelser. Så kan man sige: Jamen sådan er det jo i demokratiet. Men modsat de nationale demokratier er det unødvendigt, at man i et samarbejde mellem frie nationer skal have det sådan, at der vil være enkelte medlemslande, der skal underkastes ting, som de er direkte modstandere af.

Endelig er der spørgsmålet omkring Schengensamarbejdet. Vi anbefalede, at Danmark lod være med at ratificere Schengensamarbejdet. Det gør vi fortsat, og vi mener, at Danmark ved

førstkommande lejlighed skal forlade Schengen-samarbejdet – jo før, jo bedre. Her må vi stille spørgsmålet: Bliver det nemmere eller bliver det sværere, i det øjeblik Amsterdamtraktaten er vedtaget? Som jeg havde en meningsudveksling tidligere på dagen med Venstres ordfører om, er det vores opfattelse, at i det øjeblik Schengen-samarbejdet bliver en integreret del af Amsterdamtraktaten, som det jo fremgår klart af Udenrigsministeriets dokumenter bliver tilfældet, så kan vi blive bragt i den situation, at vi er nødt til at forlade EU-samarbejdet for at slippe for Schengenproblemerne. Det ønsker vi ikke, for det er Fremskridtspartiets opfattelse, at det fortsat er en fordel for Danmark at være medlem af et europæisk samarbejde. Vi mener så bare, at samarbejdet skal foregå på et andet grundlag end det, der er skitseret i Amsterdamtraktaten.

Så er det i dag også blevet fremført, at med Amsterdamtraktaten er beskæftigelsespolitikken endelig blevet sat på den europæiske dagsorden. Ja, det skal jeg love for. Da jeg læste Berlingske Tidende i går, var jeg lige ved at tro, at man havde optrykt en artikel et døgn for tidligt, nemlig noget, der først skulle have været trykt som en aprilspøg i dag. Ikke desto mindre kunne man i går den 31. marts læse, at EU's arbejdskommissær nu vil indlede en kampagne mod sort arbejde. Man går endda så vidt som til, at man fra EU-systemet vil anbefale strengere straf for dem, der udfører sort arbejde, og der tales om en »fremhævelse af deres asociale opførsel«.

Ja, det er nydeligt. Skal EU nu til at udhænge borgere for deres asociale opførsel, hvis de udfører sort arbejde? Det giver mig mindelser om totalitære regimer, som jeg i den grad ikke bryder mig om. Hvad skal EU dog overhovedet interessere sig for det for? Ja, alene definitionen af, hvad der er sort arbejde, er jo meget forskellig fra land til land. I det puritanske Danmark kan selv det at gøre naboen en vennetjeneste søndag eftermiddag i de erhvervspolitiske redegørelser blive udhængt som asocial adfærd, fordi man jo forhindrer en håndværker, som måske ellers kunne have gjort det tilsvarende, i at komme i arbejde.

Op så tager vi ned til Sydeuropa, hvor arbejdskommissæren konkluderer, at det nok er dér, der er de største problemer med såkaldt sort arbejde. Alene hvis EU skal begynde at definere, hvad der er sort arbejde, jamen så går det jo galt. Det skal EU overhovedet ikke

beskæftige sig med. EU har sat som mål at skaffe nogle flere arbejdspladser, men arbejdskommissæren har altså lagt ud med, at han har den opfattelse, at de mellem 10 mio. og 28 mio. mennesker, som i dag ernærer sig ved såkaldt sort arbejde, vil han hellere have overflyttet til at være på offentlig bistand, end at de dog har nogen arbejdsindkomst.

Jeg er nødt til at sige, at det projekt skal vi holde os langt væk fra, og jeg kan ikke forstå, at der er så mange unionstilhængere i Danmark, der er så begejstret for, at Amsterdamtraktaten lige præcis på det område skulle være bedre. Jeg er bange for, at Amsterdamtraktaten gør ondt meget værre.

Så indledte statsministeren denne samling med at diskutere de danske forbehold. Det kan jeg godt forstå, for der er jo grund til at mane unionsmodstandere og skeptikere til ikke at være alt for bekymrede. Det har vi ellers grund til at være.

Når vi ser på den måde, vores økonomiminister fører sig frem på omkring ØMU'en og indførelsen af euroen, ja, så er det jo bestemt ikke den måde et land, der har sagt nej tak til deltagelse i ØMU'en, skal føre sig frem på. Vi burde have gjort det, der i sin tid blev stillet os i udsigt, nemlig at vi slet ikke deltog, heller ikke verbalt. Når man har en økonomiminister, som bruger hver eneste dag til at fremføre det synspunkt, at det er en katastrofe, at Danmark ikke er med, og at vi skal med jo før, desto bedre, så er man ikke loyal over for en dansk befolkning, der har sagt nej.

Så til spørgsmålet om forsvarssamarbejdet: Det er jo rigtigt, at Danmark formelt ikke deltager i det, der måtte blive besluttet på det forsvarsmæssige område. Men vi har faktisk den opfattelse i Fremskridtspartiet, at EU slet ikke skal beskæftige sig med forsvarspolitik. For os er det ikke bare et spørgsmål om, at vi fra dansk side vil stå med rene hænder og sige, når Vestunionen beordres til krigerisk indsats i Tchad, et andet sted nede i Nordafrika eller i andre områder, at så er Danmark jo ikke med, for EU skal slet ikke deltage i den slags, uanset dansk deltagelse eller ej. Det vil være en historisk brøler, hvis EU skal ud og deltage i militære aktioner, og derfor skal de bestemmelser i traktatens artikel J 7 ikke vedtages. De skal ikke gøres til virkelighed.

Så kan man selvfølgelig stille spørgsmålet: Er det en dansk opgave at forhindre de andre lande? Nej, men så må de andre lande gøre det i et

andet regi. De kan gøre det i Vestunionen, eller de kan danne et helt nyt samarbejde, hvis de vil ud og føre krig. Det skal ikke være EU, som misbruges til krigsførelse, og slet ikke, når man tænker på, at dér, hvor forsvarssamarbejdet hører hjemme, er i det gode NATO. Det er dér og ikke i EU, at det samarbejde skal foregå.

Så er der endelig det retlige samarbejde, og det fik vi jo også et dansk forbehold om i Edinburgh. Men vi må jo sige, at det resultat, der kom ud af folkeafstemningen, ingenlunde bliver respekteret. Når man ser på, hvad der sker i forhold til det, der med et teknisk udtryk »bliver lagt ind under søjle 1«, betyder det, at det kan ske ved flertalsafgørelser. Så uanset at Danmark vil være i den situation, at vi inden for 6 måneder selv skal afgøre, om vi vil være med osv. osv., jamen så ved vi godt, hvad der sker, når vi har et Folketing med en meget stor majoritet af unionstilhængere: Så vil de love blive ekspederet, hvis det overhovedet er et spørgsmål om love.

Vi kan frygte, at det udelukkende bliver et spørgsmål om afgivelse af mandater i Folketingets Europaudvalg, og så har vi balladen. Derfor skal det retlige samarbejde ikke ind i traktaten, som det er planlagt med Amsterdam. Det skal forblive, hvor det er, som et mellemstatsligt samarbejde, hvor Danmark har mulighed for at sige nej, når udviklingen går i den forkerte retning.

Så har vi lagt mærke til, at udvidelsesspørgsmål er noget, som unionstilhængerne virkelig lægger vægt på. Der er også i dag flere gange blevet sagt det forvrøvlende sludder, at Amsterdamtraktaten er forudsætningen for en udvidelse af EU med nye medlemslande.

Unionstilhængerne skylder jo at forklare Folketinget, hvorfor det så ikke var nødvendigt med en ny traktat, da man udvidede med Sverige, Østrig og Finland. Det foregik jo uden en ny traktat. I Danmark foregik det på den måde, at vi har vedtaget en række forskellige love om momssamarbejde og alt muligt andet – så var Sverige, Østrig og Finland medlem.

Så bruger man en lidt stærkere argumentation, nemlig at Amsterdamtraktaten er fredens projekt, og det er derfor, det er så vigtigt, at Amsterdamtraktaten bliver vedtaget.

Se, hvis Amsterdamtraktaten er fredens projekt, må det jo betyde, at vi, der er modstandere af Amsterdamtraktaten, er modstandere af fred i Europa, og det er jo ærlig talt en grov udtalelse. Både i 1992 og 1993 blev folk truet på deres

job. De fik at vide af deres arbejdsgivere og af unionstilhængerne, at hvis ikke de stemte ja, blev deres fabrik flyttet til udlandet, og de blev fyret.

Det var der mange der lod sig skræmme af dengang. Det gør man nok ikke denne her gang, for man fandt ud af, at det var en argumentation uden hold i virkeligheden. Jeg kan godt frygte, at der er nogle mennesker, som denne gang stemmer ja, fordi de er bange for krig i Europa.

Men det er Fremskridtspartiets opfattelse, at Amsterdamtraktaten faktisk kan gå hen og gøre ondt værre, fordi de lande, man nu ønsker optaget i EU, for en dels vedkommende ikke er modne til optagelse. Når man ser på de sociale uroligheder, det har givet i lande som Italien og Frankrig, at de skulle underkaste sig konvergenskriterierne for at være med i ØMU'en, kan vi godt være meget bekymret for, at der kan opstå social uro i lande som Polen, Ungarn, Tjekkiet og de baltiske lande, når de skal underkaste sig regler og forordninger for at blive en del af EU-samarbejdet. Og vi har da gjort både de lande og Europa en bjørnetjeneste, hvis den sociale uro udkrystalliserer sig i, at man i de lande vælger gamle kommunister, i dag iklædt socialdemokratisk antræk, og så får magtbalancen ødelagt, væk fra en demokratisk udvikling og tilbage til gamle dage, hvor man havde totalitære folk ved magten.

Derfor er løsningen på spørgsmålet om de nye lande, at vi åbner Europa for fri handel med disse lande, og at vi tilfredsstiller de sikkerhedspolitiske behov, landene har, i NATO-samarbejdet gennem udvidelse af aftalerne om Partnerskab for Fred.

Så er der spørgsmålet om selve det folkelige, og der må man jo sige, at den beslutningsproces, der i øjeblikket lægges op til i EU, ikke gør det nemmere at være borger. Ser man bare på nogle helt konkrete, nære ting, hvor vi i Folketinget inden for den sidste folketingssamling har kvæjet os, nemlig med emballageafgiften, de gule plader osv., ja, så har vi det privilegium, at når vi nu opdager, at den er helt gal, kan vi ved tre behandlinger i Folketinget ophæve loven igen.

I det øjeblik, noget er vedtaget i EU som et direktiv, er det altså ikke nok, at vi i Danmark opdager, at den er helt gal. Så skal vi ud og have overbevist alle de andre lande om, at direktivet skal ophæves igen. Derfor skal der

ikke lægges mere magt, men mindre magt i EU-systemet.

Vi kan også være bekymret for, at det med denne afstemning bliver sidste gang, vi for alvor får en afstemning om hovedindholdet i EU-samarbejdet, for når først man har udvidet med flere lande, bliver det nok næsten umuligt at blive enige om væsentlige ændringer – så bliver det kun om småtterier.

Derfor anbefaler vi den danske befolkning, at de den 28. maj stemmer nej.

Jann Sjursen (KRF):

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at Kristeligt Folkeparti kan støtte Danmarks tiltrædelse af Amsterdamtraktaten og dermed også det lovforslag, som regeringen har fremsat.

Men jeg vil også gerne understrege helt klart, at der så i Kristeligt Folkeparti som i andre politiske partier er meget delte holdninger omkring Amsterdamtraktaten og velsagtens også omkring Danmarks medlemskab af Den Europæiske Union.

Jeg tror, jeg meget vel kan sige, at Kristeligt Folkeparti i den sammenhæng afspejler gennemsnittet af den danske befolkning, for så vidt som vi faktisk i september måned sidste år afholdt en urafstemning blandt vore medlemmer om, hvad deres stillingtagen var til Amsterdamtraktaten, en urafstemning, som viste, at kun en lille majoritet af partiets medlemmer, nemlig 54 pct., gik ind for et ja til Amsterdam, mens hele 46 pct. var imod.

Det får mig også til at sige, at jeg på Kristeligt Folkepartis vegne føler – men jeg mener i virkeligheden også, at dette Ting burde føle det på befolkningens vegne, for så vidt som den er stærkt delt på området – at vi har brug for en meget bred og nuanceret debat om Amsterdamtraktaten, men så sandelig også om vores medlemskab af Den Europæiske Union som helhed.

Jeg synes, det er vigtigt at fastslå, at Den Europæiske Union ikke er den store forkromede drøm for os i Kristeligt Folkeparti, men den er så sandelig heller ikke det mareridt, der somme tider bliver udpenslet fra forskellig side i den politiske debat om vores forhold til EU.

For Kristeligt Folkeparti er Den Europæiske Union et praktisk samarbejde, som ikke mindst skal tjene som et redskab for at sikre freden i Europa, og som også kan være med til at sikre et helt Europa. Derfor er vi meget glade for det, vi oplever i denne tid, nemlig at de central- og

østeuropæiske lande står i kø for at blive medlemmer af Den Europæiske Union. Det er i virkeligheden, kan man sige, lakmusprøven på, at EU er blevet en væsentlig del i at hele Europa oven på Anden Verdenskrig.

Det er da også netop udvidelsesperspektivet, som har været overskriften for debatten i dag, i hvert fald for de partiers vedkommende, som ønsker, at Danmark skal tiltræde Amsterdamtraktaten, og som da så sandelig også er et af regeringens vigtigste argumenter for Amsterdamtraktaten, og det er da også et vigtigt argument for Kristeligt Folkeparti.

Alligevel synes jeg, det er vigtigt at sige – i hvert fald for vores vedkommende – at vi i og for sig er skuffede over, at man under regeringskonferencen ikke nåede videre, end man rent faktisk gjorde, i forhold til at fremtidssikre Amsterdamtraktaten, forstået på den måde, at man jo ikke har løst alle de udestående problemer, der har været og fortsat er på det institutionelle område. Det er ikke klarlagt, hvordan stemmевægtene skal være i Ministerrådet på længere sigt, når EU bliver udvidet med flere medlemslande. Dog er det nu fastslået – og det hilser vi med tilfredshed – at hvert medlemsland i hvert fald skal have én kommissær.

Så selv om vi må sige, at det var skuffende, vil jeg også godt understrege, at vi alligevel må sige, at reelt er Amsterdamtraktaten nøglen til en udvidet Union. Den skal ratificeres, for at vi for alvor kommer videre i hele udvidelsesprocessen. Derfor deler vi det argument i forhold til regeringens argumentation, at Amsterdamtraktaten er vigtig, for at vi for alvor kan få sat udvidelsen på skinner.

Et andet vigtigt argument for Kristeligt Folkeparti er, at de fire forbehold står uantastet i Amsterdamtraktaten. Det er meget afgørende også set i lyset af, at vi som parti anbefalede vælgerne at stemme nej i forbindelse med folkeafstemningen om Maastrichttraktaten den 2. juni 1992. Det nej skabte for os at se en positiv, demokratisk proces, der skabte debat i Europa, og den debat var i sig selv utrolig vigtig og nyttig, måske endda i virkeligheden mere end de fire forbehold, som Danmark så efterfølgende fik med Edinburghafgørelsen, og som blev stadfæstet ved folkeafstemningen den 18. maj 1993.

Jeg mener, at forhandlingerne under regeringskonferencen om den nye traktat har vist, at de fire forbehold, der blev stærkt antastet også i forbindelse med debatten omkring folkeafstem-

ningen den 18. maj 1993, ikke bare har været varm luft. Der har været og er reelt indhold i de fire forbehold også set i lyset af, at de på regeringskonferencen jo ikke bare blev købt fra ende til anden fra starten; der måtte kæmpes for dem undervejs.

Vi er tilfredse med, at det lykkedes for regeringen, og også, at forbeholdene i virkeligheden har fået en stærkere forankring med den nye traktat, end man må sige, at de fik med Edin-burghafgørelsen som sådan. Forbeholdene er særdeles synlige, vil jeg sige, i den nye traktat, og det er afgørende som et andet argument fra Kristeligt Folkepartis side for at anbefale vælgerne at stemme ja ved folkeafstemningen i maj, men altså også for at kunne tiltræde det lovfor-slag, som regeringen har fremsat.

Det tredje, jeg vil nævne, er den række af forbedringer, som vi også mener der er i Amsterdamtraktaten i forhold til Maastrichttraktaten. Der sker en bedre forankring af nærhedsprincippet, som vi er meget tilfredse med. Man har nu fået indarbejdet nogle af de bestemmelser i traktaten, som faktisk blev sikret, kan vi godt sige, i kølvandet på det danske nej den 2. juni 1992.

Vi synes også, det er et fremskridt, at der nu er blevet indføjet nogle fleksibilitetsbestemmelser i traktaten, der sikrer, at alle lande i Fællesskabet ikke nødvendigvis skal være med fuldgyldigt eller på alle samarbejdsområder, og at man i virkeligheden dér har fået skabt en model for et EU også i flere hastigheder, en model, som jo i virkeligheden også er at sammenligne med det, som vi har skabt for os selv, nemlig ved de fire forbehold, som vi fik med Edin-burghafgørelsen.

Vi hilser også fremskridtene på miljøområdet velkomne, det, at hensynet til en bæredygtig udvikling nu er formuleret som et centralt princip i Unionen. Vi finder, det er en klar forbedring, at man nu på det område, der vedrører svig, altså området vedrørende – jeg havde nær sagt – svindel og humbug i Fællesskabet kan komme videre og træffe afgørelser med kvalificeret flertal i Fællesskabet, så enkeltmedlemslande ikke kan blokere for, at der sker noget effektivt på det område.

Det er også værd at notere sig den protokol om nationale parlamenters rolle, som er knyttet til traktaten, og som vi også synes er væsentlig, al den stund tanken om et nationernes EU er grundlæggende for Kristeligt Folkeparti.

I forhold til området forbedring af traktaten vil jeg sige – hvis jeg skal opsummere på det punkt – at det for Kristeligt Folkeparti er utrolig vigtigt, at der er sket forbedringer på nogle af de menneskelige områder, hvis man kan kalde det det, men også på miljøområdet, sådan at vi sikrer, at den fri konkurrence i Fællesskabet ikke kommer til at ske på bekostning af mennesker og miljø; det er helt centralt for os. Så der er altså tre gode grunde til, at Danmark ratificerer Amsterdamtraktaten.

I forhold til det, jeg nævnte omkring de nationale parlamenters rolle, vil jeg godt sige, at på trods af den protokol, som vi hilser velkommen, og de øgede muligheder, de nationale parlamenter har for at udtale sig om konkrete sager, bl.a. grøn- og hvidbøgerne fra Kommissionen, vil jeg ikke undertrykke, at der er én ting i forhold til Amsterdamtraktaten, som bekymrer os meget, og det er, at Europa-Parlamentet får stadig mere lovgivende magt og på en lang række områder nu bliver medlovgiver på lige fod med Ministerrådet. Det er dybt bekymrende, og de første alvorlige skridt i så henseende blev taget med Maastrichttraktaten, som jo på det område her – og det følges nu helt klart op i Amsterdamtraktaten – viser klare føderale træk, hvad enten man kan lide det eller ej.

Vi kan i Kristeligt Folkeparti ikke lide disse føderale træk, fordi de helt klart trækker Fællesskabet i en retning, hvor man bevæger sig væk fra det, vi kalder nationernes EU, og over i måske ikke ligefrem forbundsstaten, men i hvert fald på de områder her – med kompetencedelingen mellem de enkelte institutioner i EU, specielt Ministerrådet og Parlamentet – i retning af noget, der har forbundsstatslignende eller føderal karakter.

Vi mener, at Europa-Parlamentet på mange måder kan spille en positiv rolle i Fællesskabet, når det gælder om at sikre mere åbenhed, og også når det gælder om at kontrollere Europa-Kommissionen, men når Parlamentet i dag er blevet medlovgiver på mange områder i Fællesskabet og bliver det på endnu flere i forhold til Amsterdamtraktaten, er det ikke med til, som mange tilhængere siger, at øge den demokratiske legitimitet i Fællesskabet. Så er det i virkeligheden – det synes jeg burde være et langt større debattema herhjemme, end det er i dag – med til at øge det demokratiske underskud i EU. Mere magt til Parlamentet på bekostning af Ministerrådet og dermed også Folketinget er

med til at øge det demokratiske underskud i EU.

For sådan som vi har skruet tingene sammen, i hvert fald herhjemme i Danmark, hvor Folketinget jo med den håndtering, der er af EU-spørgsmål – i hvert fald i nogen eller i vid udstrækning, vil jeg også tillade mig at sige – har hånd i hanke med, hvad danske ministre siger i Ministerrådet, og hvor Folketinget dermed, kan man sige, både gennem Europaudvalget og de øvrige udvalg er med til at påvirke beslutningsprocessen i EU, bliver det alt andet lige sværere for Folketinget at udøve den indflydelse, i takt med at Europa-Parlamentet får mere magt som medlovgiver i forhold til det, der sker i Ministerrådet. Det synes jeg, og det synes vi i Kristeligt Folkeparti er et problem, som også den nye Amsterdamtraktat rejser. Men det er et gammelkendt problem, og vi må her erkende, at Danmark i den sammenhæng er i klart mindretal i forhold til at bevare kompetencefordelingen, som den er. Sådan var det også i forhold til Maastrichtafstemningen og debatten f.eks., hvor temaet også blev diskuteret. De øvrige medlemslande ønsker på det område en mere føderal udvikling.

I forhold til debatten om konsekvenserne af et ja og et nej vil jeg sige, at et ja til Amsterdamtraktaten, og vi fra Kristeligt Folkepartis side anbefaler også over for vælgerne, vil betyde en fortsat videreudvikling af samarbejdet og ikke mindst en åbning over for de central- og østeuropæiske lande.

Hvis befolkningen den 28. maj stemmer nej, så foreligger der, som det hedder, en ny situation. Set med Kristeligt Folkepartis øjne har vi svært ved, hvis det skulle blive et nej, at forestille os, at Danmark kan opfinde nogen nye forbehold i forhold til Traktaten.

Vi synes også, at det er svært at se mulighederne for at kræve en genforhandling af Traktaten. Det var jo i øvrigt heller ikke det, vi fik efter nejdet den 2. juni 1992. Vi vil i virkeligheden tolke et nej derhen, at danskerne så i virkeligheden ønsker en løsere tilknytning til fællesskabet, end Folketinget, som jo forventelig ratificerer Traktaten, ønsker.

Bliver det et nej, hvilket vi altså bestemt ikke håber, så vil vi som politisk parti drage den konsekvens og tolke nejdet derhen, at Danmark må søge en løsere tilknytning til EU. Så må det blive noget nær en norsk løsning, som ganske vist vil give Danmark mindre indflydelse på vores egen situation, og som vil betyde, at vi,

ligesom Norge skal i dag, skal kopiere al lovgivning f.eks. vedrørende det indre marked, hvilket vi bestemt ikke synes er nogen fordel. Ikke desto mindre vil vi anse det for at være en folkelig nødvendighed at drage den konsekvens af folkeafstemningen, hvis det altså mod vores ønske skulle gå hen og blive et nej.

Lad mig slutte af med at sige, at vi kan bifalde og tiltræde det lovforslag, som regeringen har fremsat.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Af de tilhængertaler, der har været her i dag, var dette dog en af de mest nuancerede og en af de mest positive, i den forstand at det blev understreget, at Kristeligt Folkeparti står for nationernes Europa, noterede jeg, og at man er imod en føderal udvikling. Specielt ordene omkring Europa-Parlamentet synes jeg som repræsentant for Dansk Folkeparti selvfølgelig var særdeles velvalgte, og vi er fuldstændig enige med hensyn til Europa-Parlamentets status, at Europa-Parlamentets magt ikke skal øges.

Det, jeg står lidt tvivlende over for efter at have hørt indlægget fra hr. Jann Sjursen, er, når det siges, at nationerne ikke skal udviskes. Hvor meget skal nationerne udviskes ifølge Kristeligt Folkeparti? Jeg vil gerne spørge helt konkret: Er Kristeligt Folkeparti tilhænger af Schengensamarbejdet og tilhænger af, at vi afskaffer grænsekontrollen mellem landene? Er Kristeligt Folkeparti tilhænger af at bevare forbeholdene, eller vil man fjerne dem?

Jeg kan forstå, at Kristeligt Folkeparti ikke er indstillet på at følge vores tankegang om sammenhængen mellem Amsterdamtraktaten og Schengensamarbejdet i en forbeholdsdiskussion, og det tager jeg selvfølgelig bare til efterretning, men er man tilhænger af at bevare forbeholdene, og vil man kæmpe for, at Danmark bevarer forbeholdene?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Man kan jo undre sig lidt over, at Kristeligt Folkeparti på den ene side erkender, at der er en føderalistisk udvikling i Amsterdamtraktaten med mere magt til Europa-Parlamentet, hvilket man ikke ønsker, men på den anden side alligevel anbefaler et ja til Traktaten. Det må være ganske sært i sig selv at rumme en så modsætningsfyldt argumentation.

Men jeg vil gerne spørge hr. Jann Sjursen: Hvis nu en nærmere analyse af de danske undtagelser viser, at vi har ret i, at de faktisk ikke er respekteret, vil det så betyde, at Kristeligt Folkeparti vil ændre opfattelse? Når vi f.eks. skal til at kigge på, hvad det betyder, at EU får mandat til at indlede krigsoperationer uden for sit eget geografiske område, så har det jo indvirkning på forsvarsområdet – det går jeg ud fra vi er enige om – og det vil være sådan, at Danmark kan deltage i sådanne militære ekspeditioner f.eks. i Nordafrika, mener hr. Jann Sjursen så virkelig, at den danske undtagelse er respekteret, når det altså er sådan, at Amsterdamtraktaten giver muligheder på det militære område, som har indvirkning på forsvarsområdet, og hvor Danmark deltager?

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg er i det store og hele enig med hr. Jann Sjursen i hans synspunkter, men der er et sted, hvor jeg ikke forstår dem, nemlig når vi kommer til demokratibegrebet, hvor det var, som om det var sådan et nulsumsspil, hvor demokrati var en konstant størrelse: Hvis man gav demokrati til nogen, så gik der nødvendigvis noget fra nogle andre.

Her mener jeg altså, at det er som med alle gode ting i livet, der ikke er ressourcekrævende, hvor det jo normalt er sådan, at jo mere der er af det, jo mere bliver der. Sådant har jeg det med glæde og kærlighed, og et eller andet sted har jeg det altså også sådan med demokrati. Det styrker da demokratiet, hvis man sikrer sig, at det fungerer på alle niveauer.

Jeg synes, det er spændende her med Amsterdamtraktaten, og vi har COSAC-samarbejdet, som hænger tæt sammen med noget, vi har arbejdet med også i det danske Folketing, men det bliver da ikke ringere af, at vi også får styrket debatten i det parlament, som sikrer en offentlighed også om det, regeringerne laver. Husk på, at regeringerne jo højst repræsenterer halvdelen, mange gange er det kun et mindretal, og skal vi sikre en blandet folkelig debat, så gælder det da ikke om at fjerne demokratiet, så gælder det om at øge det på alle niveauer.

Jeg vil gerne spørge hr. Jann Sjursen, om det virkelig er sådan, at demokrati er, at hvis man laver noget ét sted, så går det fra et andet sted.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Der var flere spørgsmål, der kørte omkring Europa-Parlamentet, bl.a. hr. Thulesen Dahls. Fru Margrete Aukens spørgsmål gjorde det også, og jeg vil gerne understrege, at i forhold til demokratiopfattelse, så synes jeg, at det er vigtigt at holde begreberne lidt adskilt, og for mig vedrører demokrati dybest set samtalen, som hr. Hal Koch nævnte det i sin tid.

Det, som jeg taler om i forbindelse med min opfattelse af, at man øger det demokratiske underskud ved at give Europa-Parlamentet en medlovgivende status på lige fod med Ministerrådet, er ikke så meget det, at Europa-Parlamentet kan være med til at sikre større åbenhed og offentlighed – det kan det, det er fint nok, og jeg vil også gerne have, at Europa-Parlamentet er med til at kontrollere og tjekke Europa-Kommissionen – men det er det faktum, at det bliver sværere for Danmark og danske politikere at vinde indflydelse på den lovgivende proces i Fællesskabet, når Europa-Parlamentet på stadig flere områder får en lovgivende magt på lige fod med Ministerrådet.

Dette betyder nemlig, at Ministerrådet også skal til at deale, forhandle, efter forligsproceduren med Europa-Parlamentet, og så er det lidt svært for danske politikere via Folketinget og via vores ministre i Ministerrådet at få helt hånd i hanke med, hvad der sker. Når vi så kommer over på den anden side, altså til Europa-Parlamentet, så sidder der 16 danskere ud af sekshundrede og nogle parlamentarikere, som i øvrigt ikke deler sig efter nationer, det er jo ikke tanken i Europa-Parlamentet, men efter politisk anskuelse.

Jeg mener altså, at det sikrer mere demokrati, sikrer mere dansk indflydelse på lovgivningen som sådan i EU, hvis vi kunne, og det erkender jeg så at vi ikke kan, når jeg ser på, hvad de andre medlemslande i EU vil, fastholde den lovgivende magt i Ministerrådet.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg om krigsoperationerne og om, hvorvidt forbeholdet er opretholdt, godt sige, at forbeholdet er opretholdt, for vi kan jo beslutte os for, at vi ikke vil gå med. Vi har jo netop taget forbehold på det område, og det mener jeg er helt sikret i Traktaten.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg synes stadig væk, at det er et meget, meget nedslående syn, hr. Jann Sjursen har på demokratiet. Om man har 16 stemmer eller man har 3, er ikke det afgørende; det afgørende er, om man bruger sin stemme. En stemme er jo ikke kun en, man afleverer – endda i en urne, hvor nogen jo synes, at den har det bedst – en stemme skal da bruges, i stedet for det dér med at forestille sig, at det egentligt er trygt, hvis regeringerne kan operere uden den demokratiske kontrol, for det er lidt det, hr. Jann Sjursen siger: Bare vi har regeringerne, så er vi trygge ved det, og så kan vi lave den demokratiske kontrol hjemme.

Det er altså også noget med at have et fællesniveau her. Vi vil sikre den demokratiske kontrol hjemme, men det er altså ikke nogen skade til, at vi også har den på europæisk niveau. Og noget af det, som nogen af os i hvert fald har været glade for ved Amsterdamtraktaten, er jo, at den nu udvides til også at gælde miljøområdet. Det kan jeg så forstå at hr. Jann Sjursen synes er dårligt. Den skal helst væk fra tingene.

Kan vi ikke godt få noget lidt mere opmuntrende at tænke på i fremtiden fra Kristeligt Folkeparti end det, at de ser på demokrati som noget, man sådan må begrænse et sted for ikke at få for lidt andre steder.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg går ud fra, at hr. Jann Sjursen er opmærksom på, at den danske undtagelse på forsvarsområdet jo handler om, at vi ikke deltager i planlægning og beslutninger, som har indvirkning på forsvarsområdet. Men nu kan der altså vedtages militære aktioner, som den danske regering vælger at deltage i planlægningen i, beslutningen af og selve udførelsen af. Det er ganske vist korrekt, som hr. Jann Sjursen siger, at et flertal i Folketinget kan beslutte, at man i den konkrete situation ikke vil være med, men befolkningen har altså ingen garanti for, at Danmark ikke er med.

Man har sluppet den kompetence til EU, og der er altså i den forstand ikke længere nogen dansk undtagelse. Man kan så som vælger håbe på, at den danske regering og et flertal i Folketinget vil besinde sig i de konkrete situationer. Men nogen garanti har man ikke længere for

det, som man havde dengang, der var en dansk undtagelse.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg ved godt, at der var mange spørgsmål, men jeg skal give hr. Jann Sjursen en chance for at besvare de spørgsmål, jeg stillede i første runde, nemlig pkt. 1 et spørgsmål om, hvorvidt Kristeligt Folkeparti er tilhænger af Schengenkonventionen og tilhænger af, at man afskaffer grænsekontrollen. Partiet var ikke i Folketinget på det tidspunkt, da et flertal imod Dansk Folkepartis ønske traf beslutning om dansk medlemskab, og derfor er jeg interesseret i at få det at vide.

Det andet, jeg spurgte om, var, om Kristeligt Folkeparti er tilhænger af at bevare forbeholdene, vil slås for dem, eller om man som de andre tilhængerpartier her i Folketinget ønsker dem hævet så hurtigt som muligt, så snart man tror, at man kan få befolkningen til det.

Endelig vil jeg spørge hr. Jann Sjursen, som i sit ordførerindlæg nævner, at den eneste mulige løsning efter et nej vil være en norsk løsning, som så sætter Danmark uden for de beslutninger, der træffes, men som har indvirkning på Danmark, hvorfor det skulle blive tilfældet, for det er da noget, der skal forhandles. Det er vel også noget, som vi har indflydelse på fra dansk side, om det skal være løsningen. Hvorfor ønsker Kristeligt Folkeparti, at det skal være løsningen?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg har siddet tålmodigt på min plads her i eftermiddag og lyttet til debatten, som den skred frem, og jeg har hørt, at hr. Thulesen Dahl ved flere lejligheder har efterlyst hæderlighed i debatten og gjort sig til talsmand for denne, har kastet sig op som en hædersmand i debatten.

Nu tillader hr. Thulesen Dahl sig at sige, at Kristeligt Folkeparti ligesom alle de andre tilhængerpartier bare vil af med forbeholdene så hurtigt som muligt. Det har bestemt ikke noget med en hæderlig argumentation at gøre. Det er virkelig det modsatte.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg må konstatere, at fru Margrete Auken synes, at det er nedslående at høre på min opfattelse af demokratibegrebet som sådan. Det må vi så få

lejlighed til at diskutere en anden gang. Jeg vil så sige, at jeg synes, det er nedslående at høre, at fru Margrete Auken i virkeligheden ønsker at fremme en føderal udvikling inden for det europæiske fællesskab, for det er det, fru Margrete Auken gør sig til talsmand for her fra talerstolen, og det er jeg ikke enig i.

Jeg ønsker meget demokratisk kontrol med EU som sådan. Jeg synes også, at Europa-Parlamentet kan spille en rolle som et organ, hvor man kan drøfte forskellige sager, direktiver osv. osv. Men spørgsmålet er, hvem der skal træffe den endelige afgørelse, og dér synes jeg i udgangspunktet, at det mest rigtige vil være, som det oprindeligt var, at det er Ministerrådet alene, for det ville give de nationale parlamenter den størst mulige indflydelse på, hvad der sker i EU – i hvert fald her i Danmark med den ordning, vi har; så kan der være andre lande, der måske har nogle problemer, hvad det angår.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, at vi bare må erkende, at vi med vores forbehold har accepteret, at de øvrige lande kan gå videre i fællesskabet på dette område. Vi har til dels sat os uden for indflydelse på området vedrørende den fælles forsvarspolitik, og sådan er det. Det har vi gjort med åbne øjne i forbindelse med det forbehold, vi tog, og så kan vi med den konstruktion, der er, efter en folketingsbeslutning eventuelt gå med i nogle operationer, og det er så det. Her er det nok så meget et spørgsmål om tilliden mellem vælgerne som sådan og dette Folketing.

Til hr. Thulesen Dahls spørgsmål skal jeg sige om forbeholdene generelt, at vi ikke vil gå ud og kræve dem ophævet her og nu, men vi synes, det er fair nok at tage en debat om, hvorvidt alle forbehold skal gælde for tid og evighed. Det er fair nok, at de partier, som var med til at strikke det nationale kompromis sammen, for så vidt har som holdning, at de godt vil arbejde for en ophævelse af et forbehold, for det kan til syvende og sidst kun ske ved en folkeafstemning, og det vil sige, at det er vælgerne, der afgør det spørgsmål.

Så bare lige kort om den norske mulighed. Jeg har ikke sagt, at det er den eneste løsning, men det er for Kristeligt Folkeparti den løsning, der er at se i forhold til, at vi ikke kan opfinde nogle nye forbehold og heller ikke anser det for muligt, at vi kan få alle lande til at genforhandle traktaten.

Formanden:

Hr. Steen Gade som privatist.

Steen Gade (SF):

Som et af de medlemmer af SF's folketingsgruppe, der vil stemme ja til denne traktat, vil jeg tage ordet under denne førstebehandling.

Jeg tror, det er vigtigt at gøre sig klart, at den debat, vi har i befolkningen, selvfølgelig handler om Amsterdamtraktaten og de enkelte paragraffer, sådan som vi har diskuteret det i dag, men jeg tror ikke, man kommer uden om, at det også er en lidt bredere diskussion. Det er også min erfaring fra mange møder, at sådan som vi er her i Danmark, går de fleste med lidt af både et ja og et nej i sig, og det tror jeg er vigtigt, at vi politikere også gør os klart, når vi skal diskutere denne sag. Jeg tror, vi får en bedre diskussion, hvis vi forstår, at sådan hænger tingene sammen hos rigtig mange danskere.

Derfor vil jeg, inden jeg siger noget om Amsterdamtraktaten, sige noget om tre andre ting, som jeg mener er en helt afgørende, man kan sige baggrundsmusik for en diskussion om Amsterdamtraktaten.

Det ene er, at der efter min bedste opfattelse ikke er et alternativ, der hedder: Ud af EU. Hvor er det henne? Ja, det, som hr. Jann Sjursen siger, er, at det er ud til Norge. Og hvad er ud til Norge? Ja, det er ud til de samme regler om tilsætningsstoffer i pølserne i køledisken nede i Brugsen. Det er kun Brugsen, der hedder noget andet, det er ikke reglerne for de fødevarer, man indtager. I den udstrækning er det EU-regler, og det samme gælder hele det indre marked.

Det vil sige, at tanken om, at man får den totale frihed, altså hr. Keld Albrechtsens og hr. Thulesen Dahls frihed i metermål eller i kilometermål, ikke kan eksistere i virkeligheden. Det er min første konstatering, og jeg håber, at alle partier i Folketinget vil gå ind i den diskussion i den næste måneder. Der findes ikke noget, der hedder: Ud af EU fuldt ud.

Det andet er, at hvis man skal løse det vigtige problem med at få Europa til at hænge sammen efter Murens fald, er det kun EU, der kan løse det. Det kan Danmark ikke løse, det kan Norden ikke løse, og det skal amerikanerne ikke løse. Det kan og vil de heller ikke. Der er EU til at løse det. Det er også en pille, vi kan diskutere på baggrund af.

Det tredje, jeg vil sige, er, at der i verden er et stærkt behov for overnationale beslutninger på

en række områder, hvis vi skal løse de problemer, som vi står over for. Det gælder ikke alle områder, men det gælder nogle, og her er det specielt miljøområdet, jeg vil hæfte mig ved. Hvis vi ikke har overnationale beslutninger på et område som miljøområdet, kan vi ikke løse miljøproblemerne. Vi kan ikke gøre det gennem en national strategi. Der skal også være bindende juridiske regler, der skal være flertalsafgørelser, man skal kunne stemme andre lande ned, som ikke har lyst til at gå så vidt, som man skal, og så skal man have ret til at gå videre i det enkelte land.

Ud fra de tre principper eller piller eller måder at tænke på er der i hvert fald i mit sind ikke nogen tvivl om, at det må blive til et ja til Amsterdamtraktaten.

Der er for det første forbedringer på en lang række områder, som andre også har nævnt: Miljø, arbejdsmiljø, lønmodtagerrettigheder osv. For det andet er forbeholdene fastholdt, og for det tredje er det en nødvendig politisk forudsætning for åbningen over for Central- og Østeuropa. Alle besværgelser fra dem, der siger, at sådan er det ikke, passer jo ikke. Det er den reelle virkelighed i Europa, at Amsterdamtraktaten skal være vedtaget og gennemført, for at vi kan få denne proces i forhold til Østeuropa.

Mit sidste argument for et ja er, at jeg ikke vil risikere nej. Det betyder ikke, at jeg vil true med bål og brand. Vi ved jo ikke, hvad der sker, kan man sige, hvis vi siger nej. Jeg tror ikke, det bliver noget med bål og brand. Det er en helt uinteressant diskussion. Men hvorfor i alverden skulle vi løbe den risiko, at der er nogle, der vil stikke en kæp i hjulet i forhold til åbningen over for Central- og Østeuropa?

En anden risiko er, hvordan vores nej bliver opfattet i Europa. Det siger jeg lidt lavmælt, fordi det ikke er en voldsom trussel eller advarsel, jeg nu kommer med, men det er noget, jeg har dybt inde i mig. Bliver det opfattet, som om vi nu vil gøre mere for Central- og Østeuropa? Bliver det opfattet, som om vi nu vil gøre mere for at få bedre miljøbestemmelser? Bliver det opfattet, som om vi nu vil samarbejde på endnu en lang række områder?

Nej. Min frygt er, at det bliver opfattet som en støtte til nogle af de kræfter i Europa, der er meget nationalistiske, der er meget racistiske, der er meget fremmedhadende, og som kobler EU-modstand sammen med modstand mod de

fremmede. Det er min frygt. Jeg ved ikke, om det går så galt, men jeg vil ikke løbe risikoen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Steen Gade beskæftigede sig med situationen efter et nej og hævdede, at der ingen mulighed er for, at Danmark kan forlade EU. Det vil i hvert fald ikke føre til noget godt, mener hr. Steen Gade. Så vil vi sidde, ligesom Norge gør.

Jeg tror slet ikke, hr. Steen Gade forestiller sig, hvilke positive kræfter der kan sættes i gang som et resultat af et dansk nej. Der er jo ingen naturlov, der siger, at Norge skal oprettholde sin elendige aftale med EU. Hvorfor skulle Norge det? Ikke mindst hvis Danmark siger nej, og hvis vi endda kunne få et flertal i Folketinget for en folkeafstemning om selve EU-medlemskabet, ville det da give en vældig ny debat i Norge om, hvordan Danmark og Norge skulle fortsætte frem mod en afvikling af unionsprojektet og hen imod en etablering af et løsere mellemstatsligt europæisk samarbejde, hvor alle kan være med.

Det ville da sætte den proces i gang, og det ville det også gøre i Sverige. I Sverige er modstanden mod Unionen jo enorm. Et dansk nej ville være en inspiration for den svenske befolkning til også at indlede vejen mod en løsere tilknytning til EU eller måske til at komme helt ud af EU igen. Jeg tror, hr. Steen Gade helt fejlbedømmer de folkelige kræfter, som vil kunne frigøres ved et nej.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man må selvfølgelig respektere hr. Steen Gades engagement og lyst til at diskutere EU-spørgsmålet. Det har jeg oplevet ved flere lejligheder, og det synes jeg er meget positivt. Man må selvfølgelig også erkende, at både hr. Steen Gades holdning og hans argumentation med hensyn til det europæiske samarbejde har skiftet karakter. Jeg kan huske, at da regeringskonferencen blev indledt, var noget af det, som hr. Steen Gade lagde allerstørst vægt på, ordet fleksibilitet, det var det, at man kunne have forskellige rum, og det var det med, at man kunne have et samarbejde på forskellige niveauer.

Når jeg i dag hører hr. Steen Gade argumentere for et ja til Amsterdamtraktaten, kan jeg konstatere, at det, som hr. Steen Gade lagde allerstørst vægt på i starten af regeringskonfe-

rencen, ikke får ét ord med på vejen i hr. Steen Gades anbefalelsestale for Amsterdamtraktaten. Det synes jeg er ærgerligt, for der lå i sin tid nogle perspektiver og nogle visioner om forskellige rum og fleksibelt europæisk samarbejde i hr. Steen Gades Europatanker, som jeg faktisk synes der var nogle muligheder og noget positivt i. Det ærgrer mig, at det nu fuldstændig forbigås i hr. Steen Gades univers.

Så blot lige til det med, hvilke alternativer der er. Det behøver jo ikke være et enten-eller. Det kan sagtens være en forhandlingsposition, hvor vi efter et nej kan forhandle en Norgesløsning plus noget mere, og hvor vi selvfølgelig også får indflydelse på de beslutninger, som kommer til at gælde for Danmark.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, at selvfølgelig kan vi melde os ud af EU. Jeg siger bare, at vi ikke undgår diskussionen om EU's regler, og at det alligevel er dem, vi helt er underlagt. Sådan er det, hvis man kigger på Norge, men det er jo også, fordi det er en politisk-økonomisk realitet på det sted i verden, hvor vi bor.

Det er rigtigt, at hr. Keld Albrechtsen og jeg ser forskelligt på, hvilke kræfter et nej udløser. Jeg siger ikke det her, fordi jeg kan lide skræmmebilleder, det er slet ikke det, der er mit ærinde. Jeg mener ikke, man skal klare det her ved hjælp af skræmmebilleder, men jeg er altså bange for, at jeg har mere ret i, hvordan det kommer til at gå.

Jeg er bange for, at det mere bliver Le Pen end hr. Keld Albrechtsen, der kommer til at profitere af et nej i Danmark. Det siger jeg med bekymring, og jeg siger det lige så stille, og det er også, fordi jeg mener, der er et reel risiko for, at det er en opløsning, som jeg ikke er tilhænger af, der kommer til at præge Europa i de kommende år.

Og så når jeg ikke at svare hr. Kristian Thulesen Dahl. Det er meget kedeligt, for netop det element var noget, jeg ikke nåede i min tale. Jeg har jo kun 5 minutter, og andre ordførere har haft 15 minutter.

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning, og så tror jeg, vi nærmer os udenrigsministerens indlæg.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg håber, at jeg en dag inden folkeafstemningen kan få lejlighed til at få en mere grundig debat med hr. Steen Gade om dette helt principielle og afgørende spørgsmål, som vi nu debatterer.

Hr. Steen Gade er bange for højrekræfterne i Frankrig. Det er jeg også, men jeg vil godt spørge hr. Steen Gade: Hvis man nu laver Amsterdamtraktaten, flytter magten yderligere til EU, laver den fælles mønt, skaber yderligere arbejdsløshed, får frustrationen til yderligere at vokse, opstemmer man så ikke dampen i en kedel, så den til sidst fuldstændig eksploderer, og hvad vil vi så ikke opleve af Le Pen-kræfter tromle ind?

Jeg tror, det også er et perspektiv, som hr. Steen Gade skal have i tankerne. Man kan drive det her så vidt, at det folkelige raseri til sidst kommer skyllende ned over hr. Steen Gades ikke helt uskyldige hoved i den her sammenhæng. Men jeg håber, at hr. Steen Gade og jeg kan få en mere omfattende og dybtgående debat, for den er jo kolossalt vigtig.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Med hensyn til, at Danmark ikke skal være med i en fælles mønt, er jeg enig med hr. Keld Albrechtsen. Jeg mener, det er et dårligt projekt, og at Danmark skal holde sig ude af det. Så skulle hr. Keld Albrechtsen jo stemme for Amsterdamtraktaten, fordi det præcis i denne aftale indgår, at vores forbehold er fastholdt.

Så vil jeg så sige til hr. Keld Albrechtsens øvrige argumentation, at netop det, at Danmark kan beholde sine forbehold, netop det, at der nu er fleksibilitet, at EU ikke er en maskine, som tvinger alle lande til at være med til alt, og at de nationale parlamenter får indflydelse, er vigtigt.

Min opfordring til regeringen skal være, at så snart vi har Amsterdamtraktaten i hus, skal vi i gang med at udvikle COSAC-samarbejdet f.eks. på det retlige område, sådan at de nationale parlamenter inddrages noget mere. Det er der åbnet for i traktaten. Der er brug for utrolig mange initiativer, for at Amsterdamtraktaten kan blive starten på mere demokrati i EU, oven i at der netop på det punkt er nogle forbedringer, når det gælder fleksibilitet, åbenhed og offentlighed, og dermed når det drejer sig om at gøre noget imod det demokratiske underskud.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil først gerne takke ordførerne for deres indlæg. En særlig tak til hr. Jann Sjursen, som jo af gode grunde ikke deltog i førstebehandlingen af dette forslag, da det var til behandling i forrige samling. Tak for, at Kristeligt Folkepartis stemmer kan tælles for vedtagelsen af lovforslaget. Jeg glæder mig også over den argumentation, som hr. Sjursen anvendte i forbindelse med udvidelsen, og som ligger tæt op ad den argumentation, som også er regeringens.

En enkelt bemærkning vedrørende Europa-Parlamentet og dets indflydelse, to ting i virkeligheden: Den mekanisme, der giver Europa-Parlamentet mulighed for at øve indflydelse på lovgivningen, har fungeret godt, smidigt og ordentligt, og de praktiske resultater kan kun siges at være ordentlige.

Vi har prøvekørt disse bestemmelser under Maastricht-Traktaten, og de har faktisk fungeret udmærket og ikke i en retning, som vi på nogen måde her i Danmark kan være utilfredse med.

Endvidere er det i særlig grad på miljøområdet, Europa-Parlamentet får nye muligheder for at øve indflydelse, og netop på miljøområdet er Europa-Parlamentet en meget vigtig allieret for at få vedtaget bestemmelser i EU om et højt beskyttelsesniveau. Man skal lægge mærke til, at den måske vigtigste bestemmelse vedrørende miljøet er den bedste, der siger, at for fremtiden skal beslutningerne i Ministerrådet og Parlamentet om lovgivning på miljøområdet ske på et højt niveau. Hvis det sker – og her kan Parlamentet være en vigtig forbundsfælle – gør vi miljøet i Europa en stor tjeneste.

Ellers vil jeg i særlig grad – det må man have mig undskyldt – interessere mig for udvidelsen, og det er altså også, fordi jeg har brugt næsten to døgn i denne uge på at være sammen med de nye medlemslande. I mandags åbnedes hele udvidelsesprocessen med de 10 central- og øst-europæiske lande og Cypern, og det var en historisk begivenhed. Fra nu af er udvidelsen ikke noget, der bare er til brug for skåltaler og festlige lejligheder. Udvidelsen er nu praktisk politik. Den er i gang, og den blev jo sat i gang for alle 10 lande plus Cypern under ét. Der skal ikke flere beslutninger, topmøder eller andet til, udvidelsesprocessen er i gang.

Der forestår nu en teknisk gennemgang, en såkaldt screening, af alle EU-retsakter med de nye medlemsstater. Der er aftalt med både gruppen af de seks plus én og de fem 65 møder,

hvor Kommissionen ved bordenden vil gennemgå retsakternes indhold med de to grupper hver for sig. For de seks plus én's vedkommende nærmer man sig senere på efteråret den egentlige forhandlingsfase; men det er derudover sådan, at Kommissionen allerede i december vil rapportere til Rådet om, hvorledes det går med landene i femmergruppen. De har mulighed for, hvis de altså gør sig umage, om jeg så må sige, at overhale nogle af de lande, der er i den forreste gruppe, så det er altså ikke sådan, som hr. Holger K. Nielsen sagde, at der er sat navn på, hvilke lande der kommer først ind. Der er stadig muligheder for dem, der i dag er i gruppe 2, for at kunne overhale undervejs i processen, og det er noget, der selvfølgelig har særlig betydning for vore baltiske venner i Litauen og Letland, som arbejder meget målbevidst for at nå frem i den forreste gruppe.

Jeg har i dag og i går haft møder her i København med den polske udenrigsminister. Han er historiker af uddannelse og har et omfattende historievidenskabeligt forfatterskab bag sig. Han er født i 1932, og han overlevede at være barn i ghettoen i Warszawa, mens de fleste af hans slægtninge omkom i Auschwitz. Han var en af de første, der meldte sig under Solidaritets faner; han rejste med underskrifter, støtteerklæringer fra de intellektuelle i Warszawa til skibsværftet i Gdansk, da det gik hårdt til, og har siden været en af Walesas nærmeste rådgivere. Han blev i 1980'erne fængslet ved flere lejligheder, da der var indført undtagelsestilstand, men selvfølgelig senere frigivet. Han er nu udenrigsminister i Polen og glæder sig utroligt over, at Polen nu effektivt er på vej til at blive medlem af NATO, og at vi i går kunne åbne forhandlinger om Polens medlemskab af EU.

Jeg kunne såmænd ønske, at hr. Keld Albrechtsen og andre, som så ivrigt deltager i denne diskussion om udvidelsen, havde haft den oplevelse at diskutere udvidelsen med hr. Geremek, for hvad siger han, og hvad siger øst-europæerne selv om dette spørgsmål? Det er jo sådan set mere interessant end at høre på, hvad hr. Keld Albrechtsen, hr. Thulesen Dahl og hr. Frank Dahlgaard siger. Det er dem, der har skoen på, det er dem, der driver på for at blive medlemmer i vores institutioner, og hvad siger han? Han siger: Det, I stemmer om den 28. maj, er, om Polen skal være medlem, og vi vil ikke kunne forstå og vil ikke kunne se grundene til, at det danske folk ikke skulle ønske at sige ja og dermed bane vejen for, at vi kan indtage den

plads i det europæiske samarbejde, vi selv ønsker.

Jeg kunne godt føje til den betragtning, at jeg tror, man tager meget fejl, hvis man tror, at de nye demokratier i Central- og Østeuropa har nogen som helst hensigt om at give afkald på deres nyvundne nationale selvstændighed. Det har de ikke. De ønsker ikke medlemskab af EU for at blive underkastet, som hr. Thulesen Dahl sagde, centralistisk ensretning. Det er slet ikke deres dagsorden. De ønsker som suveræne nationalstater at indgå i et forpligtende europæisk samarbejde. Det er, hvad de ønsker, og det vil de værne om. De central- og østeuropæiske lande ser ikke nogen føderal model i Amsterdamtraktaten. De ser noget helt andet. De ser en mulighed for, at de som suveræne nationalstater med hele deres nyvundne frihed kan deltage i et forpligtende samarbejde på lige fod og på lige vilkår med os andre.

Hr. Kristian Thulesen Dahl var meget inde på spørgsmålet om, at dette europæiske samarbejde var udtryk for centralistisk ensretning. Jeg har et par bemærkninger til det. For det første vil jeg sige, at når der er en EU-regel, er det jo ikke ensbetydende med, at der bliver flere regler. Når der findes én EU-regel, erstatter den 15 nationale regler, og det er jo ikke udtryk for centralisme at erstatte 15 regler med én regel. Det er tværtimod udtryk for praktisk sans. Modstykket til én EU-regel er 15 forskellige – i øvrigt til stor skade for noget, som jeg ved, hr. Thulesen Dahl interesserer sig for, nemlig fri handel og omsætning over landegrænserne.

Lad mig komme med en betragtning mere om ensretning. Lad os se på vores eget land, Kongeriget Danmark, og stille det spørgsmål: Er Danmark blevet et ensrettet land i forhold til de øvrige europæiske lande i løbet af de 25 år, vi har været medlemmer? Er vi blevet mindre danske? Er danskerne blevet mindre bevidste om, at de er danskere, i løbet af de 25 år? Jeg kender svaret på det spørgsmål, og jeg tror også, at både hr. Thulesen Dahl, hr. Keld Albrechtsen og hr. Dahlgaard, som er de eneste modstandere, jeg kan se herinde i øjeblikket, erkender, hvordan det forholder sig. Virkeligheden er altså ganske anderledes end den virkelighed, hr. Thulesen Dahl forsøger at fremmane.

Fredens projekt er et plusord, og jeg er da glad for, at det også er det for hr. Thulesen Dahl; det er da altid noget, at vi kan enes om det. Men der er jo også en realitet i det, for

udvidelsen med de central- og østeuropæiske lande er Europas bedste mulighed for at skabe langsigtet stabilitet og sikkerhed i det europæiske område.

Hr. Thulesen Dahl var inde på og gjorde sig nogle betragtninger om, at flere og flere borgerlige vælgere vil stemme nej. Jeg bryder mig ikke om at argumentere med opinionsmålinger, må jeg sige, for de har det jo med at flytte søgelyset fra det, det egentlig handler om, nemlig hvad man selv mener. Diskuterer man opinionsmålinger, diskuterer man jo altid, hvad man tror, de andre mener, og det er jo ikke det, det handler om ved en demokratisk afstemning; her handler det om, hvad man selv mener. Men jeg vil gerne gøre hr. Thulesen Dahl opmærksom på, hvis det endelig skal være sådan, at vi skal ind i den boldgade, at i samtlige de opinionsmålinger, jeg har set, er der et overvældende flertal af borgerlige, som vil stemme ja.

Hr. Thulesen Dahl var meget optaget af, også i nogle korte bemærkninger, afstemningsregler og indflydelse og var ligeledes meget optaget af, at på et tidspunkt skal vi til at diskutere igen i EU, hvorledes vægtningen af stemmer i Ministerrådet skal være. For det første vil jeg gerne gøre opmærksom på, at en af de muligheder, der eksisterer, og som er nævnt i traktaten, er det såkaldte dobbelte flertal. Det er en løsning, vi fra dansk side har været fortalere for under regeringskonferencen, for vi synes, det er en god model, at man siger: Der skal være et kvalificeret flertal for at vedtage noget, men dette kvalificerede flertal skal samtidig repræsentere mindst halvdelen af borgerne inden for EU. Det er en meget fornuftig model, og det er nævnt som en af mulighederne.

Men det, jeg især gerne vil sige, er, at det er forkert at slutte, at når man får en mindre andel af de samlede stemmer, får man også mindre indflydelse. Må jeg bruge et praktisk eksempel: I forbindelse med, at EU blev udvidet med Sverige, Finland og Østrig, er det klart, at Danmarks andel af det samlede antal stemmer i Ministerrådet blev mindre; men blev vores indflydelsesmuligheder mindre? Nej! Vi fik jo nye allierede og nye venner, lande, som vi har arbejdet tæt sammen med gennem mange år, med ind i Ministerrådet og kunne arbejde sammen med dem dér. Og hvad sker der, når de nye demokratier i Central- og Østeuropa kommer med, når de baltiske lande kommer med, når Polen, Tjekkiet og Ungarn kommer med? Det er jo ikke lande, som vil trække den euro-

pæiske udvikling i en anden retning end den, vi ønsker. Også de ønsker at udvikle deres nationale selvstændighed og ønsker at udvikle det europæiske samarbejde, og derfor er det alt for forenklet at stille tingene sådan op, at bare fordi der bliver flere medlemmer i en forening, tæller ens egen stemme mindre på generalforsamlingen. Foreningen kan også blive mere interessant og måske løse nogle opgaver, den ellers ikke kan løse.

Hr. Holger K. Nielsen er her desværre ikke, og jeg skal derfor ikke gøre mange bemærkninger til hans indlæg. Men jeg har dog en, og den er til hans påstand om, at man ikke kan udvikle samarbejde om bredde og dybde på én gang. Det er jeg helt uenig i, og det modsiges i øvrigt af den historiske udvikling. Da Irland, Storbritannien og Danmark blev medlemmer, udviklede man samtidig regionalfondideen, og Spanien og Portugals medlemskab kom samtidig med, at det indre marked blev etableret. Der er flere eksempler af samme art, som jeg kunne underholde med, så det er på ingen måde sådan, at udviklingen af samarbejdet i bredden og i dybden er nødvendige modsætninger. Det er i hvert fald ikke noget, den europæiske historie giver belæg for.

Inden jeg kommer til Schengen, har jeg et par bemærkninger til hr. Keld Albrechtsen. Jeg synes, hr. Keld Albrechtsen startede dagen så godt, og jeg blev egentlig så glad, da hr. Keld Albrechtsen startede med at sige, at han efterlyste nuancer i debatten. Skuffet blev jeg derfor, da hr. Keld Albrechtsen trak hele skuffen af skræmmebilleder ud og gav sig til at læse dem op på bordet.

Det første virkelige skræmmebillede var det med, at nu kunne Europa gå i krig uden om FN. Det er jo meget godt at kunne henholde sig til, hvad der faktisk står i traktaten, og jeg citerer her fra afsnittet om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, artikel 11 – tidligere artikel J1 – hvor der står, at udenrigs- og sikkerhedspolitikken har følgende mål: Bevarelse af freden og styrkelsen af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med – ja, det det står der sandelig – principperne i De Forenede Nationers Pakt samt principperne i Helsingforsluttakten og målene i Parischarteret. Der står altså det stik modsatte af, hvad hr. Keld Albrechtsen påstår, og det står på side 142 i lovforslaget til hjælp for hr. Keld Albrechtsen. Det kalder jeg virkelig for en skræmmeekampagne, der vil noget – rent bortset fra, at vi har vores eget for-

behold i forsvarspolitikken og ikke deltager i beslutningerne på forsvarsområdet.

Hr. Keld Albrechtsen spørger til rammedirektiver. Hvad er nu det for noget, spørger han, og hvorved adskiller de sig fra direktiver? Jeg vil godt citere, det kan være hjælpsomt, fra side 18 i lovforslaget, art. K.6:

»... rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen« – og så kommer det afgørende – »De indebærer ikke umiddelbar anvendelighed.«

Sagen er den, at Domstolen har truffet afgørelser, som i forhold til visse direktiver var direkte anvendelige over for borgerne. Det kan rammedirektiver ikke være, og det fremgår fuldstændig krystalklart af teksten.

Til sidst har jeg interesseret mig meget for både hr. Thulesen Dahls og hr. Keld Albrechtsens forsøg på at sprede forvirring omkring forbeholdet på de retlige og indre anliggender. Også her vil jeg derfor tillade mig at citere, hvad der faktisk står. Det kan jo altså være en hjælp til forståelse af forholdene, og her citerer jeg fra side 90 i lovforslaget:

»Inden 6 måneder efter, at Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelsen i afsnit III a i traktaten (...) træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil denne afgørelse skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater...«

Det vil sige, at der er gjort fuldstændig klart op med, hvorledes det forholder sig med den forpligtelse, som vi så påtager os i forhold til de andre. Hvis Folketingets flertal beslutter sig for at træffe en beslutning, når de andre har truffet én indend for Schengensamarbejdet, så etablerer vi en folkeretlig forpligtelse. Det gør vi jo i dette Folketing i masser af henseender, uden at vi af den grund kalder det overstatsligt. Vi etablerer ved vores egen nationale beslutning en folkeretlig forpligtelse. Mere mellemstatsligt kan det i princippet overhovedet ikke blive.

Jeg håber, at denne henvisning til selve teksten kan være en retledning for den videre diskussion.

Og så et par bemærkninger til hr. Kim Behnke: Jeg skal nu nok ikke gøre så meget ud af det, kun den ene bemærkning, for at det ikke skal være usagt: Økonomiministeren udtaler jo

ikke hver dag, at det er en katastrofe, hvis vi ikke er med i ØMU'en. Må jeg ikke henvise hr. Kim Behnke til at anskaffe sig den betænkning, der er kommet, jeg tror i denne uge oven i købet, fra Økonomiministeriet, hvor man vurderer konsekvenserne for Danmark af at stå uden for Den Økonomiske og Monetære Union, og hvor der gives en nuanceret analyse af disse forhold. Jeg synes, at det skylder jeg økonomiministeren at gøre opmærksom på.

Til hr. Steen Gade vil jeg gerne sige, at jeg udmærket kan forstå hvorfor, at et eventuelt nej i Danmark ville blive tolket som en støtte især til højrekræfterne, sådan som situationen i dag er i Europa, og det er muligt, det vil være sådan. Jeg er i hvert fald sikker på, at de franske højrekræfter selv vil tolke det sådan. Men problemet er jo i virkeligheden, når vi skal se på den danske situation, at hvis det skulle gå hen og blive et nej, hvad jeg ikke tror, om det så er hr. Keld Albrechtsens nej, det er blevet til, eller om det er hr. Thulesen Dahls nej, eller om det er hr. Frank Dahlgaards nej. De er jo temmelig forskellige, ikke mindst når det drejer sig om det retlige og indre samarbejde og flygtningespørgsmål, vidt forskellige. Hvad er det så for et nej, man skal tolke? Hvad er det for et, der gælder? Er det hr. Keld Albrechtsens, eller er det hr. Thulesen Dahls? Det vil jo være meget vanskeligt for os selv at afgøre.

Og så om Schengen: Der er jo programsat en stor debat om Schengen – jeg tror, det allerede er den 14. april – så vi vender meget hurtigt som noget af det første efter påske tilbage til den diskussion og får så en virkelig mulighed for at komme det stof igennem. Det hilser jeg velkommen, det synes jeg er godt. Men lad mig da slå fast også under denne debat, at jeg anser det for en fordel for Danmark at være med i Schengen, og derfor vedtog Folketingets overvældende flertal også, at Danmark skulle meldes ind i Schengen.

Med Schengenaftalen sikrer vi både den nordiske pasunion, og at vi kan færdes frit i det øvrige Europa. Og hvis vi træder ud af Schengen, ja, så vil det jo kunne bringe den nordiske pasunion i fare. Sverige og Finland er jo medlemmer af EU og Schengensamarbejdet uden forbehold, og vi ville dermed øjeblikkelig skabe et skisma i forhold til de lande. Norge og Island har indgået aftaler med Schengen. Vi ville risikere at skabe et skisma i forhold til dem.

Derudover kommer jo så, at hvis ikke vi er med i Schengen, ja, så er den tyske grænse jo

EU's ydre grænse, og så skal der foretages en kontrol af danske indrejsende, som finder sted ved de ydre grænser. Der skal opbygges et helt andet kontrolapparat til stor skade for grænsepassagen. Tilsvarende skal der opbygges nye kontrolforanstaltninger i vore lufthavne, hvis ikke vi er med i dette samarbejde. Og derfor, og fordi jeg i det hele taget er tilhænger af så fri trafik over grænserne som muligt, er jeg tilhænger af Schengensamarbejdet. Men en misforståelse må jo ikke gøre sig gældende: Schengensamarbejdet betyder ikke, at grænsen forsvinder. Grænsen er der, forbliver der.

Jeg skal slutte nu med at sige, at regeringen anbefaler lovforslaget. Vi finder, at den nye Amsterdamtraktat er et godt grundlag for Danmarks indsats i det europæiske samarbejde, giver os nye instrumenter på en række områder, som vi hidtil har savnet, og derfor anbefaler vi varmt, at Folketinget vedtager lovforslag nr. L 1, og vi anbefaler varmt, at der stemmes ja til traktaten ved folkeafstemningen.

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen har bedt om en kort bemærkning, og ellers vil jeg bede ordførerne melde sig, i det omfang man ønsker ordet i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren henviste med hensyn til undtagelsen på det militære område til, at der i traktaten står, at en militær aktion skal være i overensstemmelse med principperne i FN's pagt, men det, jeg har sagt, er, at der står ikke i traktaten, at EU skal have mandat fra FN for at gå i krig. Der står, at EU skal handle i overensstemmelse med principperne i FN's pagt, men det er EU selv, der fortolker, om disse principper er opfyldt.

Det er nøjagtig den samme debat, vi havde forleden, med hensyn til om USA kan tiltage sig retten til at bedømme, om der skal sanktioneres på baggrund af en sikkerhedsrådsresolution. Jeg håber, ministeren nu ser problemet.

Med hensyn til rammeafgørelser er jeg da glad for, at ministeren nu erkender, at der ingen forskel er på direktiver og rammeafgørelser, bortset fra de direktiver, hvor Domstolen har sagt, at der er tale om umiddelbar anvendelighed. Ellers erkender ministeren nu, at der ingen forskel er, og det er meget interessant, og det vil

vi vende tilbage til under forespørgselsdebatten den 14. april 1998.

Formanden:

Hr. Thulesen Dahl har bedt om ordet i anden omgang.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Udenrigsministeren følte sig så stødt under debatten, at han undervejs valgte at tage ordet vel vidende, at jeg ikke havde mulighed for at markere for en bemærkning til det, udenrigsministeren sagde. Derfor vil jeg gerne benytte lejligheden her i anden runde til at sige til udenrigsministeren, at det på ingen måde er udtryk for noget uhæderligt, når jeg påstår, at tilhængerpartierne herinde – muligvis med undtagelse af Kristeligt Folkeparti – ønsker forbeholdene ophævet snarest muligt. Det er jo et faktum, det er jo et indlysende faktum, som udenrigsministeren burde vedkende sig.

Jeg synes netop, at eksemplet, som udenrigsministeren selv kom ind på omkring ØMU-forbeholdet, illustrerer det meget godt. Hver eneste gang udenrigsministerens egen partileder er til møde i EU-regi omkring ØMU-projektets tredje fase, bliver det nævnt, at det har omkostninger for Danmark at stå udenfor, at hun selv er tilhænger af, at vi ophæver forbeholdet, og at det selvfølgelig skal ske ved en folkeafstemning med alle de formalia, som vi godt er klar over, men at hun i hvert fald går ind for at ophæve forbeholdet. Sådan er det også, når debatten drejer sig om det retlige, og når debatten kommer ind på forsvarsområdet. Så viser det sig jo, at det, jeg her nævner, er et faktum.

Så lad mig sige om Schengensamarbejdet, at udenrigsministeren anfægtede ikke ved sin oplæsning mit synspunkt om, at der er en kløft mellem Folketingets flertal og befolkningen, når det drejer sig om det retlige område. Det forhold, jeg gjorde gældende, nemlig at man har forsøgt at lave en konstruktion, hvor man formelt på papiret kan påstå et forbehold overholdt, men hvor man reelt via Folketinget kan lade Danmark involvere sig i alt omkring det overstatslige retlige samarbejde, anfægtes jo ikke af det, udenrigsministeren læste op. Det var det synspunkt, jeg gjorde gældende, og det forholdt udenrigsministeren sig altså ikke til.

Og lad mig så bare til slut gøre den bemærkning, at jeg tror ikke engang, at udenrigsministeren selv tror på, at en historisk proces, som udenrigsministeren siger er i gang – helingen af

Europa, fredens projekt, det, der er alternativet til ufred og krig i Europa – vil gå i stå, hvis Danmark den 28. maj siger nej til Amsterdamtraktaten, de ændringer i traktatgrundlaget, der er foreslået dér. Jeg tror ikke engang, at udenrigsministeren selv tror på, at de andre lande vil være så fuldstændig ansvarsløse, at de ville sætte en så vigtig proces, som er sat i gang, i stå, fordi vi stemmer nej.

Nej, selvfølgelig er det ikke sådan, det kommer til at gå. Hvis vi stemmer nej, kommer der en diskussion mellem EU-landene om, hvad det er, der skal justeres, hvad det er for nogle forandringer, der skal ske. Der kan Danmark selvfølgelig også stille nogle krav ud fra det udgangspunkt, at alle lande skal være enige, hvis man skal lave om i traktatgrundlaget. Og det vil Danmark ikke være, hvis den danske befolkning stemmer nej den 28. maj.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg bliver nødt til at sige til hr. Thulesen Dahl, at det ikke er rimeligt at anvende den demagogiske stil, hvor man heroppe nu igen siger, at alle de såkaldte unionstilhængere bare er ude på at få ophævet forbeholdene hurtigst muligt ved en folkeafstemning, og det er ikke rimeligt, at hr. Thulesen Dahl står heroppe og siger, at økonomiministeren benytter enhver lejlighed til at sige, at vi skal ophæve både det ene og det andet forbehold.

Det er ikke rimeligt, og jeg skal bare hilse hr. Thulesen Dahl og sige, at det ikke er Socialdemokratiets holdning. Socialdemokratiet er sig fuldstændig bevidst, at de fire forbehold ikke er sådan nogen selvpåførte plager. Det er nogle, man har lavet, fordi den danske befolkning i 1992 stemte nej. Man må tage den diskussion, men det er da ikke en diskussion om, at vi hurtigst muligt skal slippe af med dem.

Det nytter ikke noget at påstå det. Det er ikke tingenes tilstand, og det nytter ikke at stå heroppe og blive ved med at påstå det. Den debat fører i hvert fald ikke langt, og det synes jeg godt hr. Thulesen Dahl kunne tage og tænke lidt over.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det skal blive ganske kort, for jeg ved ikke, hvem der nu er mest demagogisk. Jeg har avisudklip på avisudklip, hvor jeg har citeret fra både regeringsrepræsentanter og så sandelig

også medlemmer fra regeringspartierne, der går ind for f.eks. at ophæve Danmarks forbehold over for den fælles mønt. Det kunne jeg da sagtens tage med herved og vise hr. Buksti.

Men jeg tror, det handler om noget helt andet. Jeg tror i virkeligheden, det handler om, at frem til den 28. maj vil der komme en stadig stigende erkendelse hos dem, der ønsker et ja til Amsterdamtraktaten af, at de forbehold lige pludselig er så gode, og dem vil man kæmpe for i årevis, havde jeg nær sagt. Der vil være en stigende grad af erkendelse af det synspunkt. Den 29. maj er vi tilbage, hvor vi var for nogle måneder siden, og så fortsætter debatten og retorikken for at få danskerne til at være med til at ophæve de forbehold. Og så tager man de folkeafstemninger, er jeg bange for, så snart man øjner en mulighed for at få flertal i befolkningen for det.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil da meget gerne tage imod hr. Thulesen Dahls tilbud. Jeg vil gerne bede hr. Thulesen Dahl komme herved i salen på et tidspunkt til mig med et citat, hvor der er bare én ansvarlig Socialdemokrat, som har udtalt som Socialdemokratiets synspunkt, at vi hurtigst muligt skal af med de forbehold.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Den ene bemærkning om rammedirektiverne: Hr. Keld Albrechtsen spurgte mig, hvad forskellen var. Den forskel er faktisk meget væsentlig. Det får hr. Keld Albrechtsen så til, at bortset fra det forhold med, at det ikke var direkte anvendeligt, var det jo det samme.

Det er et nyt instrument, vi har fået. Jeg tror, det er et meget praktisk instrument, men det, som vi har insisteret på fra dansk side, var, at de ikke kunne være direkte anvendelige. Der ved adskiller de sig også fra direktiver.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare gøre ministeren opmærksom på, at han nu er på kollisionskurs med de redegørelser, som regeringen selv har lagt til grund, fra Justitsministeriets Lovafdeling og med den retssag, der nu finder sted ved Højesteret, hvor man har hævdet det synspunkt, at direktiver som udgangspunkt ikke er direkte anvendelige.

Jeg har så bare konstateret, at for de direktivers vedkommende, som ikke er direkte anvendelige, kan det altså ikke lade sig gøre at påvise nogen forskel på den form for retsakt, som hedder en rammeafgørelse, og den form for retsakt, som hedder et direktiv.

Så er der dem, som domstolene siger er direkte anvendelige, og det er en særlig type direktiver, som er forskellige fra rammeafgørelser.

Jeg håber, at vi nu er enige om fremstillingen. Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomst mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Grønlands landsstyre på den ene side og Republikken Islands regering på den anden side om afgrænsning af kontinentalsoklen og fiskerizonerne i området mellem Grønland og Island, undertegnet i Helsingfors den 11. november 1997.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 26/3 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans-Pavia Rosing (S):

Denne ratifikation er en endelig afklaring af en kedelig nabostrid mellem Island og Grønland.

Det har været en forhandling, som har været længe undervejs, og vi ved jo fra andre steder i verden, at grænsedragning er et ømtåleligt emne. Og jeg kan måske nævne, at man fra Islands side havde et lille klippeskær, som er omtalt i bemærkningerne til beslutningsforsla-